II

(Acte fără caracter legislativ)

DECIZII

DECIZIA (UE) 2019/56 A COMISIEI

din 28 mai 2018

privind schema de ajutor SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN) pusă în aplicare de Germania pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în temeiul articolului 19 din StromNEV

[notificată cu numărul C(2018) 3166]

(Numai textul în limba germană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile ([1]) și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURĂ

(1) În urma plângerilor depuse de *Bund der Energieverbraucher e.V.* la 28 noiembrie 2011, de *GWS Stadtwerke Hameln GmbH* la 8 decembrie și de cetățeni începând din decembrie 2011, Comisia a fost informată că Germania a pus în aplicare începând cu 2011 o scutire totală de la plata taxelor de rețea pentru anumiți consumatori mari de energie electrică. Prin scrisoarea din 29 iunie 2012, Germania a furnizat Comisiei informații suplimentare privind schema de ajutor în cauză.

(2) Prin scrisoarea din 6 martie 2013 („decizia de inițiere a procedurii"), Comisia a informat Germania că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE" sau „tratatul") în ceea ce privește schema de ajutor. Germania și-a prezentat observațiile cu privire la decizia de inițiere a procedurii la 8 aprilie 2013.

(3) Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([2]). Comisia a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile cu privire la schema de ajutor.

(4) Comisia a primit observații de la părțile interesate. Aceasta a transmis observațiile respective Germaniei, căreia i s-a oferit posibilitatea de a răspunde; observațiile acesteia au fost primite prin scrisoarea din 5 noiembrie 2013.

(5) În cursul unei reuniuni din 17 octombrie 2013 și prin scrisorile notificate la 7 aprilie 2015, 20 iulie 2016, 6 iulie 2017, 18 septembrie 2017, 3 octombrie 2017 și 23 octombrie 2017, Comisia a solicitat Germaniei să furnizeze informații.

(6) Germania a transmis răspunsuri la solicitările respective la 6 decembrie 2013, 28 mai 2015, 15 septembrie 2015, 14 octombrie 2016, 3 august 2017, 20 septembrie 2017, 24 octombrie 2017 și 26 octombrie 2017. Cele mai recente informații au fost prezentate la 11 decembrie 2017.

([1]) JO C 128, 4.5.2013, p. 43.

([2]) Decizia Comisiei din 6 martie 2013 privind ajutorul de stat SA.34045 (2012/C) – Germania – Scutirea consumatorilor mari de electricitate de plata taxelor de rețea (articolul 19 din StromNEV) – Invitație de a prezenta observații în temeiul articolului 108 alineatul (2) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 128, 4.5.2013, p. 43).

2. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

2.1. *TAXELE DE REȚEA ÎN GERMANIA*

(7) Sistemul taxelor de rețea din Germania este reglementat de Legea germană privind energia (*Energiewirtschaftsgesetz*, „EnWG"). În sensul prezentei decizii, numai EnWG, astfel cum a fost modificată prin articolul 1 din Legea din 26 iulie 2011 privind revizuirea dispozițiilor care reglementează piața energiei ([3]) („Legea din 26 iulie 2011") și înainte de modificările introduse prin articolul 1 din Legea din 26 iulie 2016 privind dezvoltarea în continuare a pieței energiei electrice ([4]) („EnWG 2011") este relevantă.

(8) Articolul 21 din EnWG 2011 prevede că taxele aplicate de operatorii de rețea ([5]) pentru utilizatorii finali sunt *proporționale* (*„angemessen"*), nediscriminatorii, transparente și sunt calculate pe baza costurilor unei gestionări eficiente a rețelelor. Articolul 24 din EnWG din 2011 împuternicește guvernul federal să stabilească norme detaliate privind metodologia pentru calcularea taxelor de rețea prin adoptarea unei ordonanțe. Articolul 24 primul paragraf punctul 1 din EnWG din 2011 împuternicește guvernul federal să stabilească metodologia generală de calculare a taxelor de rețea. Punctul 3 de la același alineat împuternicește guvernul federal să stabilească cazurile de utilizare atipică a rețelei în care pot fi aprobate taxele de rețea individuale.

(9) Adoptată în temeiul articolului 24 din EnWG din 2011, Ordonanța privind taxele de rețea pentru energia electrică (*Stromnetzentgeltverordnung*, „StromNEV" ([6])) cuprinde dispoziții detaliate privind stabilirea taxelor de rețea. Articolul 3 alineatul (2) din StromNEV clarifică faptul că taxele de rețea sunt plătite pentru serviciile furnizate de operatorul de rețea la nivelul rețelei la care este conectat un utilizator, precum și pentru utilizarea tuturor nivelurilor de rețea din amonte. Articolul 16 alineatul (1) din StromNEV stabilește principiul director conform căruia taxele de rețea trebuie să reflecte costurile pe care le generează efectiv utilizatorii rețelei.

(10) În acest context și în conformitate cu împuternicirea prevăzută la articolul 24 primul paragraf punctul 1 din EnWG din 2011, StromNEV stabilește metodologia generală pe care operatorii de rețea trebuie să o urmeze pentru calcularea taxelor de rețea. Această metodologie de calcul este prevăzută la articolele 4-14 din StromNEV din 2011.

(11) Metodologia constă, în primul rând, în gruparea diferitelor elemente de cost anuale ale tuturor rețelelor. Acestea sunt costurile de construcție a rețelei de energie electrică (liniile de transport și de distribuție, stațiile electrice), întreținerea și costurile de operare a rețelei, inclusiv costurile legate de așa-numitele servicii la nivel de sistem (rezervele primare, secundare și terțiare ([7]), redispecerizarea ([8]) și energia electrică utilizată pentru acoperirea

([3]) BGBl. I p. 1554.
([4]) BGBl. I p. 1786.
([5]) Un operator de rețea este operatorul responsabil cu operarea și gestionarea în condiții de siguranță a rețelei electrice. În general, operatorii de rețea se disting între operatorii de sisteme de transport și operatorii de sisteme de distribuție, în funcție de faptul dacă aceștia operează o rețea de transport sau o rețea de distribuție.
([6]) În timp ce StromNEV a fost introdusă pentru prima dată în 2005, aceasta a fost modificată de mai multe ori. Prezenta decizie se referă la „StromNEV" în general, în care dispoziția relevantă nu a făcut obiectul diferitelor modificări. Cu toate acestea, în cazul în care dispoziția citată a fost modificată, prezenta decizie se referă în mod explicit la versiunea relevantă a StromNEV după cum urmează:
— „StromNEV din 2010" face trimitere la versiunea de StromNEV, astfel cum a fost modificată prin articolul 6 din Legea din 3 septembrie 2010 (BGBl. I p. 2074);
— „StromNEV din 2011" face trimitere la versiunea de StromNEV, astfel cum a fost modificată prin articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011 (BGBl. I p. 1554);
— „StromNEV din 2014" face trimitere la versiunea de StromNEV, astfel cum a fost modificată prin articolul 1 din Ordonanța din 14 august 2013 (BGBl. I p. 3250).
([7]) O rețea electrică trebuie să fie în permanență în echilibru între energia electrică injectată și cea consumată.Dezechilibrele pot apărea în cazul în care consumul este diferit de cel preconizat, sau în cazul unei defectări a centralei electrice sau a unei scăderi bruște a intensității vântului sau a radiației solare. Operatorii de sisteme de transport (OST-uri) au responsabilitatea de a menține rețeaua în echilibru și de a injecta energie electrică atunci când consumul este mai ridicat decât energia electrică injectată efectiv, precum și de a asigura că producția este redusă sau consumul este crescut atunci când consumul este mai mic decât injectarea. Întrucât energia electrică nu poate fi depozitată cu ușurință, un OST trebuie să se asigure că poate recurge foarte rapid (în termen de câteva secunde sau minute) la energie pozitivă sau negativă. Prin urmare, OST-urile utilizează rezervele (denumite, de asemenea, „Regelleistung"). În Germania, se face o distincție între trei rezerve principale ale rețelei: (a) rezerva primară, în care energia trebuie să fie pusă la dispoziția OST-ului în termen de 30 de secunde de la solicitare; (b) rezerva secundară, în care energia trebuie să fie pusă la dispoziție în termen de cinci minute și rezerva terțiară, în care energia trebuie să fie pusă la dispoziție în termen de 15 minute (a se vedea site-ul internet al BNetzA: https://www.smard.de/blueprint/servlet/page/home/wiki-article/446/396).
([8]) Aceste măsuri sunt legate de gestionarea congestionării rețelelor. Congestionarea rețelei are loc atunci când energia electrică produsă depășește capacitatea elementelor de rețea care conectează instalațiile de producție la punctele de consum. Prin scăderea producției reale de energie a uneia sau mai multor centrale electrice la un capăt al zonei congestionate și prin creșterea, în același timp, a producției reale de energie a uneia sau mai multor alte centrale electrice la celălalt capăt, există posibilitatea de a reduce congestia, menținând în același timp,aproape constantă energia reală totală în rețea. Redispecerizarea este o solicitare emisă de operatorul de sistem de transport centralelor electrice pentru a ajusta energia reală pe care o injectează în vederea prevenirii sau a eliminării congestiei din rețea. OTS trebuie să compenseze centralele electrice pentru ordinea de redispecerizare (https://www.bundesnetzagentur.de/DE/Sachgebiete/ElektrizitaetundGas/Unternehmen_Institutionen/Versorgungssicherheit/Engpassmanagement/Redispatch/redispatch-node.html).

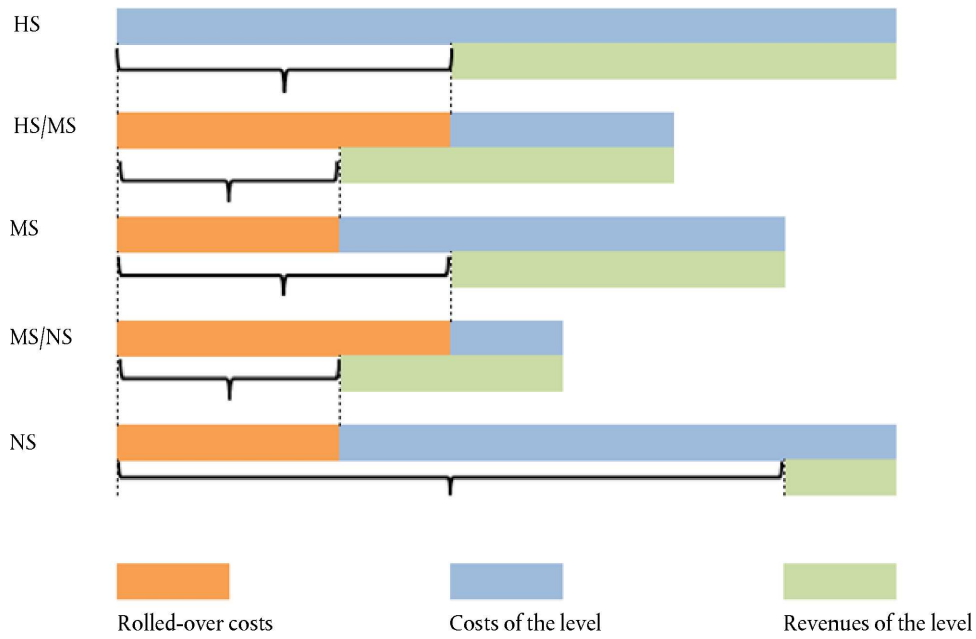
pierderilor de rețea ([9])). Suma lor anuală se calculează pe baza contului de profit și pierdere al operatorilor de rețea (articolul 4 din StromNEV din 2011). Acestea includ nu doar costurile materiale și costurile cu personalul, ci și dobânzile împrumutului (articolul 5 din StromNEV), amortizarea (articolul 6 din StromNEV din 2011), o remunerație pentru capitalul propriu al operatorului (articolul 7 din StromNEV din 2011) și impozitele (articolul 8 din StromNEV din 2011). Veniturile precum costurile de racordare și subvențiile trebuie să fie deduse (articolul 9 din StromNEV). Cu toate acestea, costurile de contorizare nu sunt incluse în costurile de rețea și sunt supuse, de asemenea, unor taxe de contorizare separate. Costurile legate de achiziționarea energiei de echilibrare ([10]) nu sunt incluse în costurile de rețea deoarece acestea sunt facturate separat utilizatorilor responsabili de dezechilibru.

(12) Costurile totale anuale ale rețelelor sunt alocate ulterior diferitelor rețele și la nivel de rețea (de înaltă tensiune, nivelurile de stație electrică, de medie tensiune, de joasă tensiune). Anexa 2 la StromNEV din 2011 conține lista acestor niveluri de rețea.

(13) Următorul pas în stabilirea taxelor de rețea va fi convertirea costurilor anuale totale ale rețelelor în taxe de rețea. Acestea sunt stabilite descendent pentru fiecare nivel de tensiune (de la înaltă tensiune la joasă tensiune). În primul rând, așa-numitele costuri anuale specifice ale nivelului de înaltă tensiune se determină prin împărțirea costurilor anuale totale ale nivelului de înaltă tensiune la sarcina de vârf anuală măsurată la acest nivel de înaltă tensiune, întrucât sarcina de vârf a nivelului de rețea este considerată ca fiind principalul factor care determină costurile. Aceasta este exprimată în EUR/kW. Prin intermediul „funcției de simultaneitate" a fiecărui nivel de rețea descris în considerentul 14 de mai jos, costurile anuale specifice vor fi convertite într-un preț pentru fiecare capacitate de conectare, exprimat în EUR/kW, și într-un preț pentru fiecare unitate de energie electrică consumată, exprimat în EUR/kWh. Același proces se aplică în continuare pentru următorul nivel de tensiune. Cu toate acestea, costurile anuale totale ale următorului nivel de tensiune se vor baza pe propriile sale costuri și pe costurile redirecționate de la nivelul de tensiune din amonte. Costurile redirecționate corespund costurilor totale aferente nivelului de tensiune din amonte minus taxele de rețea obținute de la utilizatorii rețelei (consumatori finali și furnizori de energie electrică conectați direct la acest nivel de tensiune). Figura 1 de mai jos ilustrează redirecționarea costurilor. Într-o rețea în care energia electrică este transportată de sus în jos, utilizatorii rețelei vor trebui astfel să suporte costurile aferente nivelului de rețea la care sunt conectați, precum și o parte din costurile rețelelor din amonte, întrucât rețelele respective sunt utilizate pentru a transporta energia electrică către aceștia.

Figura 1

Redirecționarea costurilor de rețea pentru stabilirea taxelor de rețea ([1])

([1]) În figură, ÎT înseamnă înaltă tensiune, MT înseamnă medie tensiune, JT înseamnă joasă tensiune, ÎT/MT înseamnă stația electrică în care înalta tensiune este transformată în medie tensiune, MT/JT înseamnă stația electrică în care media tensiune este transformată în joasă tensiune. Sursă: Comisia, pe baza descrierii

([9]) Atunci când energia electrică este transportată, o parte din aceasta se pierde pe parcursul transportului, astfel că este necesară injectarea de energie electrică suplimentară pentru a adapta cantitatea de energie electrică care a fost introdusă inițial în rețea.

([10]) Germania a explicat că, în cazul costurilor de echilibrare, trebuie realizată o distincție între costurile legate de rezerve și furnizarea efectivă de energie pozitivă sau negativă de echilibrare. În cadrul rezervelor, furnizorii de servicii sunt remunerați pentru disponibilitatea lor. Cu toate acestea, atunci când energia este retrasă efectiv de la aceștia pe baza unei solicitări a OST-ului, furnizorii sunt remunerați pentru energia furnizată efectiv. Costurile furnizării efective a energiei (pozitive sau negative) sunt facturate direct operatorului responsabil de dezechilibru.

furnizate de Germania și completate cu informațiile conținute în figura 1 din raportul BNetzA „Netzentgeltsystematik Elektrizität" din decembrie 2015, disponibil la adresa https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

(14) Pentru a asigura o alocare către diferiți utilizatori ai rețelei care reflectă costurile reale generate de un utilizator individual al rețelei, astfel cum se prevede la articolul 16 alineatul (1) din StromNEV, se aplică funcția de simultaneitate pentru nivelul de tensiune luat în considerare. Funcția de simultaneitate menționată mai sus în considerentul 13 este descrisă la articolul 16 alineatul (2) din StromNEV și în anexa 4 la StromNEV din 2011. Această funcție atribuie fiecărui utilizator al rețelei un „factor de simultaneitate" cuprins între 0 și 1. Factorul de simultaneitate exprimă probabilitatea – pe baza cifrelor istorice – ca consumul de energie electrică al utilizatorului individual al rețelei în cauză să contribuie la sarcina de vârf anuală a nivelului de rețea vizat. Sarcina de vârf anuală simultană a rețelei este un factor de cost important al rețelei, dat fiind că această sarcină de vârf anuală este importantă pentru dimensionarea rețelei în care energia electrică este transportată de sus în jos. Ideea de bază a funcției de simultaneitate este aceea că utilizatorii rețelei care au o probabilitate mai mare de a contribui la sarcina de vârf anuală vor plăti o taxă de capacitate mai ridicată. Utilizatorii fiecărui nivel de rețea sunt consumatorii finali conectați direct la nivelul de înaltă tensiune, precum și la nivelurile de rețea din aval. Factorii de simultaneitate ai tuturor utilizatorilor rețelei de la nivelul de rețea în cauză sunt introduși ulterior într-un grafic pe axa y și sunt puși în corespondență cu numărul anual de ore de utilizare deplină (axa x). Astfel rezultă funcția de simultaneitate. Această funcție este liniară și continuă, însă este alcătuită din două părți liniare care se intersectează la un punct de inflexiune ([11]) la 2 500 de ore anuale de utilizare realizate ([12]). Funcția de simultaneitate este transformată în continuare într-o taxă pe capacitate de conectare ([13]) în EUR/kW și într-o taxă pe unitate de energie electrică consumată ([14]) în EUR/kWh.

(15) Atunci când stabilesc taxele de rețea, operatorii de rețea trebuie să ia în considerare, de asemenea, nivelul maxim al veniturilor permis pentru fiecare dintre aceștia de Agenția Federală a Rețelelor (*Bundesnetzagentur*, „BNetzA") (cu privire la nivelul maxim al veniturilor permis, a se vedea, de asemenea, considerentul 43). În practică, acest nivel maxim al veniturilor, care este stabilit prin evaluarea comparativă cu alți operatori de rețea, va avea drept consecință faptul că costurile ridicate generate de ineficiențe nu pot fi recuperate prin taxele de rețea. Acest sistem urmărește îmbunătățirea eficienței operatorilor de rețea. În cazul în care o modificare a nivelului maxim al veniturilor autorizat ar conduce la o reducere a taxelor de rețea, operatorul de rețea trebuie să adapteze taxele de rețea [articolul 17 alineatul (2) din Ordonanța privind introducerea de stimulente în ceea ce privește eficiența pentru rețelele de furnizare a energiei – *Verordnung über die Anreizregulierung der Energieversorgungsnetze*, ARegV din 2011 ([15])].

([11]) Germania a explicat că, deși punctul de inflexiune la 2 500 de ore anuale de utilizare deplină este, în prezent, o convenție, acesta se bazează pe date empirice. În mod empiric, funcția de simultaneitate nu este niciodată liniară în totalitate, ci aceasta crește cu o pantă mai puțin accentuată la aproximativ 2 500 de ore de utilizare deplină, în timp ce aceasta crește cu o pantă mai pronunțată la sub 2 500 de ore anuale de utilizare deplină. Aceasta conduce la prezența a două segmente în funcția de simultaneitate și, prin urmare, conduce, de asemenea, la stabilirea a patru taxe de rețea: o taxă de consum și de capacitate pentru utilizatorii cu sub 2 500 de ore de utilizare deplină și o taxă de consum și de capacitate pentru utilizatorii cu peste 2 500 de ore de utilizare deplină. Singura alternativă ar fi să se utilizeze funcția de simultaneitate ca o curbă concavă, dar aceasta ar rezulta în necesitatea de a calcula o taxă de consum individuală pentru fiecare utilizator al rețelei din Germania (întrucât panta funcției se modifică la fiecare punct al curbei). Aceasta ar fi sporit considerabil sarcina administrativă legată de stabilirea taxelor de rețea în Germania, ar fi întârziat calcularea taxelor de rețea pentru utilizatorii rețelei și ar fi redus transparența și previzibilitatea taxelor de rețea pentru utilizatorii rețelei.

([12]) Pentru un exemplu de funcție de simultaneitate, a se vedea raportul *Bericht der Bundesnetzagentur zur Netzentgeltsystematik Elektrizität*, Stand Dezember 2015, disponibil la adresa: https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

([13]) Acesta se obține prin înmulțirea costurilor anuale specifice ale nivelului de rețea cu valoarea la care funcția de simultaneitate se intersectează cu axa x la 0 și la 2 500 de ore anuale de utilizarea deplină (respectiv pentru utilizatorii cu sub și peste 2 500 de ore anuale de utilizare deplină). De exemplu, pentru anul 2017, Amprion a aplicat următoarea taxă de capacitate pentru nivelul de înaltă tensiune:

< 2 500 h/a	≥ 2 500 h/a
6,3 EUR/kWa	36,55 EUR/kWa

([14]) Acesta se obține prin înmulțirea costurilor anuale specifice ale nivelului de rețea în cauză cu panta funcției de simultaneitate până la punctul său de inflexiune la 2 500 de ore de utilizare deplină (pentru utilizatorii cu sub 2 500 de ore anuale de utilizare deplină) și cu panta funcției de simultaneitate peste punctul său de inflexiune la 2 500 de ore de utilizare deplină (pentru utilizatorii cu peste 2 500 de ore de utilizare deplină). De exemplu, pentru anul 2017, Amprion a aplicat următoarea taxă de consum pentru nivelul de înaltă tensiune:

< 2 500 h/a	≥ 2 500 h/a
1,512 cenți/kWh	0,302 cenți/kWh

([15]) Ordonanța din 29 octombrie 2007, BGBl. I p. 2529. ARegV a fost modificată de mai multe ori. Prezenta decizie se referă la „ARegV" în general, în cazul în care dispoziția relevantă nu a făcut obiectul diferitelor modificări. Cu toate acestea, în cazul în care dispoziția citată a fost modificată, prezenta decizie se referă în mod explicit la versiunea relevantă a ARegV după cum urmează:
— „ARegV din 2011" face trimitere la versiunea de ARegV, astfel cum a fost modificată prin articolul 5 din Legea din 28 iulie 2011 (BGBl. I p. 1690).

(16) Metodologia descrisă în considerentele 11-15 de mai sus pune în aplicare „principiul cost-cauzalitate" în stabilirea taxelor de rețea pentru majoritatea utilizatorilor rețelei. Articolul 19 din StromNEV se referă la taxele de rețea care trebuie plătite în conformitate cu principiul cost-cauzalitate de către așa-numiții utilizatori atipici ai rețelei, și anume utilizatorii cu un model de consum sau de sarcină care diferă în mod semnificativ față de profilul de consum sau de sarcină al celorlalți utilizatori, astfel cum se prevede la articolul 24 primul paragraf punctul 3 din EnWG din 2011. Titlul articolului 19 din StromNEV este „Utilizare atipică a rețelei".

(17) Articolul 19 alineatul (2) din StromNEV identifică două grupuri de utilizatori atipici ai rețelei: în primul rând, utilizatorii a căror sarcină de vârf deviază predictibil și semnificativ de la sarcina de vârf anuală simultană a tuturor celorlalți utilizatori ai rețelei conectați la aceeași rețea [articolul 19 alineatul (2) prima teză din StromNEV]. În mod normal, aceștia se referă la utilizatorii rețelei care consumă energie electrică în mod sistematic în afara orelor de vârf de sarcină deoarece, de exemplu, aceștia utilizează echipamente pe timp de noapte. Această primă categorie de utilizatori atipici ai rețelei este denumită în continuare „consumatori de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină". în al doilea rând, grupul de utilizatori cu un consum anual de energie electrică care ajunge la minimum 7 000 de ore de utilizare ([16]) și care depășește 10 gigawați pe oră (GWh) [articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV]. Această a doua categorie de utilizatori atipici ai rețelei este denumită în continuare „consumatori de energie electrică la sarcină de bază".

(18) Înainte de modificarea introdusă prin articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011 și descrisă în detaliu mai jos în secțiunea 2.2, articolul 19 alineatul (2) din StromNEV, astfel cum a fost modificată prin Legea din 3 septembrie 2010 [„StromNEV din 2010" ([17])], a prevăzut ca atât consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină, cât și consumatorii de energie electrică la sarcină de bază să plătească taxe de rețea individuale astfel cum s-a prevăzut, de asemenea, în mod explicit în conformitate cu competența stabilită la articolul 24 primul paragraf punctul 3 din EnWG din 2011 (a se vedea considerentul 7de mai sus).

(19) Astfel de taxe de rețea individuale trebuiau să ia în considerare modelul de consum al utilizatorului atipic al rețelei. Mai precis, articolul 19 alineatul (2) a treia teză din StromNEV din 2010 a prevăzut că taxa de rețea individuală ar trebui să reflecte contribuția utilizatorului atipic al rețelei la o reducere a taxelor de rețea globale sau contribuția acestora la evitarea unei creșteri a taxelor de rețea. În acest scop, în 2010, BNetzA a publicat un document de orientare ([18]) care prezintă așa-numita „metodologie a traseului fizic", care ar trebui aplicată pentru a stabili costurile generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază și, în consecință, taxele de rețea individuale pentru aceștia. Metodologia traseului fizic urmărește să identifice costurile individuale ale unui anumit utilizator al rețelei. Aceasta măsoară costurile utilizării virtuale a unei linii directe existente de la punctul de consum la o instalație de producție adecvată prin calcularea cheltuielilor de capital și operaționale ale părții de rețea utilizate pentru conectarea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază la cea mai apropiată centrală electrică care poate acoperi integral nevoile consumatorului de energie electrică la sarcină de bază și adăugarea costurilor serviciilor de rețea ([19]) pe care consumatorul de energie electrică la sarcină de bază le-a utilizat, dacă este cazul.

(20) Cu toate acestea, articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2010 a impus ca atât consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină, cât și consumatorii de energie electrică la sarcină de bază să plătească o contribuție minimă de cel puțin 20 % din taxele de rețea publicate, și anume taxele de rețea individuale calculate pe baza contribuției utilizatorului atipic al rețelei la o reducere a taxelor globale de rețea sau contribuția acestora la evitarea unei creșteri a taxelor de rețea nu putea reprezenta mai puțin de 20 % din taxele de rețea publicate. Germania a explicat că această contribuție minimă vizează garantarea faptului că, de asemenea, utilizatorii atipici ai rețelei plătesc o contribuție minimă la gestionarea rețelei publice la care sunt conectați. În ceea ce privește consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în special, Germania a precizat că, dacă aceștia se află foarte aproape de o centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază ([20]), taxele de rețea

([16]) Cerința de 7 000 de ore de utilizare deplină a fost prevăzută în StromNEV din 2010 să fie aplicabilă începând cu 1 ianuarie 2011 și, prin urmare, să fie aplicată deja înainte de introducerea scutirii complete a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază. Înainte de această modificare, cerința a fost de 7 500 de ore de utilizare deplină.

([17]) A se vedea nota de subsol 6.

([18]) BNetzA, Leitfaden zur Genehmigung von individuellen Netzentgelten nach § 19 Abs. 2 S. 1 und S. 2 StromNEV ab 2011 (29.9.2010).

([19]) Serviciile de rețea sunt servicii furnizate de operatorul de rețea pentru a menține rețeaua în echilibru. Principalele servicii de rețea sunt rezervele, măsurile de redispecerizare și energia pentru pierderile din rețea.

([20]) O centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază este o centrală electrică care furnizează, în general, o sursă constantă de energie electrică de-a lungul întregului an cu unele cerințe minime de generare a energiei. Activitatea centralelor producătoare de energie electrică la sarcină de bază va fi întreruptă numai pentru întreținerea periodică, actualizare, revizii sau reparații. Mai multe părți interesate indică faptul că centralele producătoare de energie electrică de bază ating 7 500 de ore de utilizare deplină pe an și sunt, în general, centrale nucleare, centrale electrice pe bază de lignit, centrale electrice pe firul apei și, într-o anumită măsură, centrale electrice pe bază de cărbune. Acestea pot fi deosebite de centralele electrice care furnizează electricitate la sarcină medie care ating între 3 000 și 5 000 de ore de utilizare deplină pe an, în general centralele electrice pe bază de cărbune și turbinele cu gaz, și de centralele electrice care furnizează electricitate la sarcină de vârf și care funcționează, în general, aproximativ 1 000 de ore de utilizare deplină de-a lungul anului și sunt formate în mod obișnuit din stații de pompare, turbine cu gaz și centrale electrice pe bază de combustibil lichid. De asemenea, BNetzA enumeră următoarele centrale electrice ca fiind centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază: centralele nucleare, centralele electrice pe firul apei și centralele electrice pe bază de lignit. Centralele electrice pe bază de cărbune pot fi considerate centrale electrice care furnizează electricitate la sarcină de bază, însă numai cu un factor de reducere de 0,8 (a se vedea Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV, punctul 1.3.2.2.1). Centralele electrice pe bază de cărbune pot fi considerate centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază, dar numai până la 80 %.

calculate pe baza metodologiei traseului fizic ar putea fi aproape egale cu zero. Cu toate acestea, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în cauză beneficiază în continuare de rețeaua publică și de aprovizionarea securizată cu energie electrică pe care o furnizează. În plus, Germania a explicat că valoarea minimă a contribuției a luat în considerare faptul că metodologia traseului fizic poate servi doar ca indicator pentru stabilirea costurilor de rețea individuale.

2.2. *SCUTIREA TOTALĂ ACORDATĂ ÎNTRE 2011 ȘI 2013*

(21) În StromNEV, astfel cum a fost modificată prin articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011, care a intrat în vigoare la 4 august 2011, dar s-a aplicat retroactiv de la 1 ianuarie 2011 [„StromNEV din 2011” ([21])], sistemul de taxe de rețea individuale pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază a fost eliminat și înlocuit cu o scutire totală de la obligația de plată a taxelor de rețea. Taxele de rețea individuale pentru consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină au rămas în vigoare, precum și obligația acestora de a plăti cel puțin 20 % din taxele de rețea publicate.

(22) În conformitate cu articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011, utilizatorii finali urmau să fie scutiți de plata taxelor de rețea în cazul în care consumul anual de energie al acestora atinge cel puțin 7 000 de ore de utilizare deplină și depășește un consum de 10 GWh. Această scutire („scutirea totală”) constituie obiectul atât al deciziei de inițiere a procedurii, cât și al prezentei decizii.

(23) Pragul de 7 000 de ore de utilizare deplină caracterizează un consumator de energie electrică la sarcină de bază în sensul că acest prag poate fi atins numai în cazul în care utilizatorul final în cauză rămâne conectat aproape constant la rețea la aceeași sarcină. Orele de utilizare (deplină) sunt definite în conformitate cu articolul 2 alineatul (2) din StromNEV ca fiind raportul dintre energia produsă anuală și sarcina de vârf anuală a respectivului utilizator al rețelei.

(24) În temeiul articolului 19 alineatul (2) a treia teză din StromNEV 2011, scutirea prevăzută la a doua teză de la același alineat se acordă numai după ce autoritatea de reglementare competentă [BNetzA sau una dintre autoritățile de reglementare regionale, „*Landesregulierungsbehörde*” ([22])] s-a asigurat că au fost îndeplinite condițiile legale. După finalizarea acestei verificări, BNetzA sau Landesregulierungsbehörde a emis o autorizație prin care a acordat consumatorului de energie electrică la sarcină de bază dreptul la o scutire totală începând cu 1 ianuarie 2011 (cu condiția ca toate cerințele să fie îndeplinite la momentul respectiv) și pentru o perioadă nedeterminată (cu condiția ca cerințele să fie îndeplinite în continuare).

(25) Scutirea totală a condus la o reducere a veniturilor pentru operatorii de rețea. Această pierdere financiară a fost compensată prin intermediul unei suprataxe speciale începând din 2012 (a se vedea secțiunea 2.4 de mai jos). Cu toate acestea, pentru anul 2011, nu a fost introdusă o supratаxă specială, iar pierderile financiare au fost suportate de operatorii de rețea în 2011.

(26) Scutirea totală a fost eliminată prin modificarea ([23]) adusă StromNEV începând de la 1 ianuarie 2014.

2.3. *BENEFICIARI ȘI CUANTUMUL AJUTORULUI*

(27) Germania a furnizat o listă provizorie de întreprinderi care au avut dreptul la o scutire în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011. Pe baza acestor informații, peste 200 de întreprinderi au fost scutite de la plata taxelor de rețea în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 în perioada 2011-2013. Marea majoritate a acestor întreprinderi aparțin diverselor ramuri ale industriei prelucrătoare, în special industria chimică (inclusiv gaze industriale), a hârtiei, a materialelor textile, a oțelului, a metalelor neferoase, a rafinării petrolului și a fabricării sticlei. Întreprinderile din sectorul serviciilor (de exemplu, servicii de găzduire de pagini web) au obținut doar ocazional o scutire totală. Aceste întreprinderi au fost întreprinderi cu centre mari de date.

([21]) A se vedea, de asemenea, nota de subsol 6.

([22]) BNetzA este o agenție a guvernului federal care face parte din Ministerul Federal al Economiei și Tehnologiei din Germania. Sarcina sa principală este de a asigura conformitatea cu Legea privind telecomunicațiile (TKG), Legea privind serviciile poștale (PostG) și Legea privind energia (EnWG) și cu ordonanțele lor respective în scopul de a garanta liberalizarea piețelor pentru telecomunicații, servicii poștale și energie. De asemenea, aceasta își asumă responsabilitatea pentru reglementările în domeniul feroviar. În toate aceste domenii de reglementare, agenția monitorizează accesul nediscriminatoriu la rețele în condiții transparente și examinează taxele de acces. Pentru a-și atinge obiectivele de reglementare, Bundesnetzagentur dispune de proceduri și instrumente eficace aflate la dispoziția sa, inclusiv drepturi de informare și investigare, precum și competența de a impune sancțiuni graduale și dreptul de a adopta decizii de reglementare. Acesta are un consiliu consultativ, alcătuit din 16 membri din cadrul Bundestag-ului german și 16 reprezentanți din cadrul Bundesrat-ului german; reprezentanții din cadrul Bundesrat-ului trebuie să fie membri sau reprezentanți politici ai guvernului unui stat federal. Membrii și membrii supleanți din cadrul consiliului consultativ sunt numiți de guvernul federal la propunerea Bundestag-ului și a Bundesrat-ului din Germania (articolul 5 din Legea privind Agenția Federală a Rețelelor pentru electricitate, gaze, telecomunicații, servicii poștale și căi ferate din 7 iulie 2005, BGBl. I p. 1970). BNetzA este condusă de un președinte și doi vicepreședinți. Aceștia sunt propuși de Consiliul consultativ al guvernului (articolul 3 din Legea privind Agenția Federală a Rețelelor pentru electricitate, gaze, telecomunicații, servicii poștale și căi ferate din 7 iulie 2005, BGBl. I p. 1970). Ei sunt numiți de către Președintele Republicii Federale Germania. BNetzA nu este totuși singura autoritate de reglementare din Germania. În unele Bundesländer au fost instituite autorități de reglementare separate (Landesregulierungsbehörden).

([23]) Articolul 1 din Ordonanța din 14 august 2013 de modificare a mai multor ordonanțe în domeniul piețelor energiei, BGBl. I p. 3250.

(28) Estimările furnizate de Germania indică faptul că pierderile suferite de operatorii de rețea în urma acordării scutirii totale în perioada 2011-2013 se ridică la aproximativ 900 de milioane EUR, în comparație cu o situație în care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar fi plătit taxa obișnuită. Cu toate acestea, pierderea este probabil mai mică deoarece, la calcularea taxelor de rețea pentru 2011, operatorii de rețea au luat în considerare, în mod normal, faptul că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar fi fost eligibili pentru taxe de rețea individuale în temeiul articolului 19 alineatul (2) din StromNEV din 2010. Cu toate acestea, estimarea este complicată în continuare de faptul că pragul de eligibilitate pentru taxe individuale a fost modificat începând cu 1 ianuarie 2011 (7 000 de ore de utilizare deplină în loc de 7 500 de ore de utilizare deplină) și că taxele individuale ar putea să nu fie atractive pentru anumiți consumatori de energie electrică la sarcină de bază, întrucât acestea ar fi putut să nu conducă la o reducere semnificativă a taxelor de rețea, în funcție de situarea lor geografică și de alți factori care influențează calcularea taxelor de rețea individuale.

2.4. *MECANISMUL DE FINANȚARE*

2.4.1. MECANISMUL DE FINANȚARE, ASTFEL CUM ESTE DESCRIS LA ARTICOLUL 19 DIN STROMNEV DIN 2011

(29) Având în vedere faptul că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază care au beneficiat de scutire erau conectați la niveluri diferite ale rețelei, scutirea totală a condus la pierderi de venituri atât pentru operatorii de sisteme de transport („OSTuri"), cât și pentru operatorii de sisteme de distribuție („OSD-uri"). Articolul 19 alineatul (2) a șasea teză din StromNEV din 2011 a impus ca OST-urile să compenseze OSD-urile pentru pierderile lor de venituri rezultate din scutirea totală. Cu toate acestea, din motivele expuse în detaliu în secțiunea 2.4.3, o astfel de compensație a avut loc *de facto* abia în 2012. În 2011, pierderile au fost suportate de OST-urile și OSD-urile la a căror rețea erau conectați consumatorii de energie electrică la sarcină de bază.

(30) În plus, în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) a șaptea teză din StromNEV din 2011, OST-urile au trebuit să compenseze suma plăților lor către OSD-uri și propriile pierderi între aceștia. Pentru normele detaliate privind modul de realizare a acestei compensări, articolul 19 alineatul (2) din StromNEV din 2011 a făcut trimitere la articolul 9 din Legea privind cogenerarea energiei termice și electrice (*Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz*, „KWKG") ([24]), aplicabilă la momentul respectiv, care urma să fie aplicată prin analogie. Compensarea a urmărit repartizarea sarcinii financiare între OST-uri astfel încât fiecare OST să suporte aceeași sarcină în funcție de energia electrică furnizată consumatorilor finali conectați (în mod direct sau indirect) la rețeaua lor respectivă. Articolul 9 din KWKG, la care face trimiterea articolul 19 alineatul (2) a șaptea teză din StromNEV din 2011, a stabilit sistemul prin care OST-urile erau compensate prin intermediul așa-numitei suprataxe de cogenerare pentru costurile suplimentare care rezultă din obligația lor de a plăti sprijinul acordat producătorilor de energie electrică produsă prin cogenerare conectați la rețeaua lor în temeiul KWKG și obligația lor de a compensa OSD-urile pentru sprijinul plătit, de asemenea, producătorilor de energie electrică produsă prin cogenerare conectați la rețeaua lor în temeiul KWKG ([25]). Aplicarea prin analogie a articolului 9 din KWKG implică faptul că operatorii de rețea ar putea introduce o suprataxă pentru obținerea de compensații pentru pierderile financiare care rezultă din scutirea totală și că veniturile colectate din această suprataxă a trebuit să fie transferate de la OSD-uri la OST-uri ([26]).

(31) În plus, articolul 19 alineatul (2) din StromNEV din 2011 a stipulat că articolul 20 din StromNEV din 2011 era aplicabil prin analogie. Articolul 20 din StromNEV din 2011 a prevăzut că operatorii de rețele electrice trebuie să se asigure, înainte de a publica taxele lor de rețea pentru energie electrică, că veniturile obținute din taxe sunt suficiente pentru a-și acoperi costurile estimate.

(32) De la intrarea în vigoare a *ARegV*, care a instituit un sistem de reglementare vizând stimularea operatorilor de rețea să gestioneze într-un mod mai eficient rețeaua, nu mai este necesar ca taxele de rețea să fie aprobate de BNetzA (ca urmare a articolului 23a din EnWG). În schimb, articolul 32 alineatul (1) punctul 1 din ARegV din

([24]) Legea privind sprijinirea cogenerării energiei termice și electrice din 25 octombrie 2008 (BGBl. I p. 2101). Această lege a fost modificată prin articolul 11 din Legea privind revizuirea cadrului juridic pentru sprijinirea producției de energie electrică din surse regenerabile de energie din 28 iulie 2011 (BGBl. I p. 1634). Articolul 9 din KWKG nu a suferit modificări în perioada 1 ianuarie 2011-31 decembrie 2013. KWKG a fost revizuit la 21 decembrie 2015 prin Legea pentru întreținerea, modernizarea și implementarea sistemului de cogenerare a energiei termice și electrice (BGBl. I p. 2498); cu toate acestea, mecanismul de compensare prevăzut la articolul 9 a fost menținut (deși mai detaliat) și a fost inclus în articolele 2628 din KWKG din 21 decembrie 2015. Legea pentru întreținerea, modernizarea și implementarea sistemului de cogenerare a energiei termice și electrice a fost din nou modificată prin Legea din 22 decembrie 2016 de modificare a dispozițiilor privind producția de energie electrică din cogenerare și autogenerare (BGBl. I p. 3106).

([25]) Pentru o descriere detaliată a sistemului de compensare prevăzut la articolul 9 din KWKG (care a devenit articolul 29 din KWKG din 2016 după modificările introduse prin Legea din 22 decembrie 2016 de modificare a dispozițiilor privind producția de energie electrică prin cogenerare și autogenerare (BGBl. I p. 3106), a se vedea Decizia Comisiei din 23 mai 2017 privind schema de ajutor SA.42393 (2016/C) (ex 2015/N) pusă în aplicare de Germania pentru anumiți consumatori finali (reducere a suprataxei pentru cogenerare, secțiunea 2.3).

([26]) A se vedea, în special, articolul 9 alineatul (7) din KWKG, care prevede introducerea suprataxei pe energia electrică consumată pe lângă taxele de rețea și articolul 9 alineatul (4) din KWKG prin care OST-urilor li se acordă dreptul de a obține plăți compensatorii de la OSD-uri (și anume, de a obține ca OSD-urile să transfere veniturile din suprataxe către OST-uri).

2011 prevede că BNetzA aprobă nivelul maxim de venituri pe care operatorii de rețea îl pot obține de la utilizatorii rețelei. În conformitate cu articolul 17 din ARegV din 2011, acest nivel maxim al veniturilor autorizat trebuie să fie respectat atunci când operatorii de rețea stabilesc taxele de rețea.

(33) Operatorii de rețea continuă, cu toate acestea, să fie obligați să asigure, înainte de a publica taxele lor de rețea pentru electricitate, că veniturile obținute din taxe sunt suficiente pentru a-și acoperi costurile preconizate (dar în limita nivelului maxim autorizat al veniturilor).

(34) Astfel cum se explică mai jos, BNetzA a adoptat o decizie de reglementare pentru a reglementa mai în detaliu sistemul de suprataxă, care a fost instituit în cele din urmă începând cu 2012 (a se vedea secțiunea 2.4.2). În schimb, în 2011, articolul 19 alineatul (2) a șasea și a șaptea teză din StromNEV din 2011 nu a fost pus în aplicare și fiecare operator de rețea și-a suportat propriile costuri (a se vedea secțiunea 2.4.3).

2.4.2. FINANȚAREA PRIN „SUPRATAXA PREVĂZUTĂ LA ARTICOLUL 19" ÎNCEPÂND DIN 2012

(35) Cadrul juridic pentru compensarea și despăgubirea pierderilor de venituri care rezultă din scutirea totală s-a concretizat printr-o decizie de reglementare adoptată de BNetzA la 14 decembrie 2011 ([27]) („decizia de reglementare din 14 decembrie 2011") în temeiul articolului 29 alineatul (1) din EnWG și al articolului 30 alineatul (2) punctul 6 din StromNEV din 2011 ([28]). Decizia a impus OSD-urilor obligația de a colecta de la utilizatorii finali o suprataxă denumită „suprataxa în temeiul articolului 19". În plus, BNetzA a impus OSD-urilor obligația de a transfera lunar OST-urilor veniturile obținute din colectarea acestei suprataxe [astfel cum se prevede, de asemenea, la articolul 9 alineatul (5) din KWKG la care face trimitere articolul 19 alineatul (2) a șaptea teză din StromNEV din 2011].

(36) Scopul suprataxei în temeiul articolului 19 a fost de a institui un mecanism de finanțare care să repartizeze sarcina financiară rezultată din aplicarea articolului 19 alineatul (2) din StromNEV din 2011 într-un mod transparent și omogen și, astfel, de a crea condiții egale pentru toți consumatorii de energie electrică din Germania.

(37) Valoarea suprataxei în temeiul articolului 19 nu a fost calculată de BNetzA, însă a trebuit să fie calculată în fiecare an de către OST-uri pe baza metodologiei stabilite de BNetzA. Aceasta a însemnat că OST-urile trebuiau să determine, pe de o parte, pierderile financiare preconizate care rezultă din scutirea totală în comparație cu taxa integrală de rețea și, pe de altă parte, consumul preconizat, în scopul de a determina suprataxa în temeiul articolului 19 pe kWh. Cu toate acestea, pentru primul an de funcționare (și anume, 2012), BNetzA a stabilit suma care trebuie să fie recuperată prin suprataxa în temeiul articolului 19 la 440 de milioane EUR. Această sumă a servit drept bază pentru calcularea suprataxei. Din această sumă, 300 de milioane EUR trebuiau să fie recuperate pentru a compensa pierderile de venituri rezultate din scutirea totală. Restul de 140 de milioane EUR au fost destinate acoperirii pierderilor de venituri rezultate din taxele de rețea individuale pe baza articolului 19 alineatul (2) prima teză din StromNEV din 2011.

(38) Înainte de modificările introduse în StromNEV prin articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011, pierderile de venituri rezultate din taxele de rețea individuale pentru utilizatorii atipici ai rețelei au fost recuperate, în măsura în care operatorul de rețea a fost o societate eficientă și, prin urmare, a putut, în temeiul ARegV, să își recupereze în totalitate costurile prin taxele de rețea: întrucât operatorii de rețea cunoșteau în prealabil că unii utilizatori ar plăti mai puțin, aceștia au putut deja să ia în considerare acest element în calcularea taxelor de rețea în temeiul articolului 20 din StromNEV. Cu toate acestea, în temeiul articolului 19 alineatul (2) a șasea și a șaptea teză din StromNEV din 2011, pierderile de venituri rezultate din taxele de rețea individuale pentru consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină și scutirea totală pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază trebuiau să fie compensate prin intermediul unei suprataxe speciale.

(39) În plus, decizia de reglementare din 14 decembrie 2011 a prevăzut că OST-urile trebuie să stabilească pentru fiecare an nevoia reală în ceea ce privește resursele financiare pentru anul precedent. În cazul în care veniturile obținute din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19 depășeau suma necesară efectiv pentru a compensa OST-urile pentru pierderile de venituri rezultate din scutirea totală și compensarea OSD-urilor, suprataxa în anul următor trebuia să fie redusă cu diferența. În cazul în care veniturile erau insuficiente, suprataxa era majorată în mod corespunzător.

2.4.3. MECANISMUL DE FINANȚARE PENTRU 2011

(40) Decizia de reglementare din 14 decembrie 2011 a menționat în mod explicit că pierderile de venituri suportate în 2011 nu au fost acoperite de mecanismul de compensare și de despăgubire descris în considerentul 30.

(41) În ceea ce privește pierderile suferite în 2011, OSD-urile nu au avut, prin urmare, dreptul de a fi compensate de către OST-uri. Atât OSD-urile, cât și OST-urile au fost nevoite să își acopere aceste pierderi de venituri din resurse proprii.

([27]) BK8-11-024.

([28]) În timp ce articolul 29 alineatul (1) din EnWG împuternicește BNetzA să stabilească modalitățile concrete de acces la rețea prin decizii de reglementare care sunt obligatorii pentru operatorii de rețea, articolul 30 alineatul (2) punctul 6 din StromNEV din 2011 a prevăzut că, în special, astfel de decizii de reglementare pot viza stabilirea unor taxe de rețea adecvate.

(42) Operatorii în cauză au putut include aceste pierderi în așa-numitele conturi de reglementare ale acestora („*Regulierungskonto*”) instituite în temeiul ARegV.

(43) Astfel cum s-a menționat în considerentul 32, ARegV a instituit un sistem de reglementare care vizează stimularea operatorilor de rețea să gestioneze într-un mod mai eficient rețeaua și în care operatorii de rețea fac obiectul unui nivel maxim al veniturilor stabilit de BNetzA. Acest nivel maxim autorizat al veniturilor este stabilit pentru o perioadă de reglementare de maximum cinci ani. Pentru a stabili aceste niveluri maxime ale veniturilor, operatorii de rețele au obligația de a furniza BNetzA diverse date contabile (inclusiv date privind costurile și veniturile) înainte de începerea unei perioade de reglementare. În plus, nivelul maxim al veniturilor pe care operatorii de rețea au dreptul să îl obțină de la utilizatorii rețelei evoluează pe parcursul perioadei de reglementare de cinci ani pentru a lua în considerare ineficiențele operatorilor de rețea în scopul de a-i determina să își crească eficiența. Aceasta înseamnă că veniturile maxime autorizate vor scădea în cursul perioadei de reglementare. Eficiența unui operator de rețea se măsoară înainte de perioada de reglementare pe baza unei comparații între operatorii de rețea realizate de BNetzA. Prima perioadă de reglementare a fost cuprinsă între 2009 și 2013. A doua perioadă de reglementare a început în 2014 și se va încheia în 2018.

(44) Diferențele pozitive sau negative ([29]) dintre nivelul maxim autorizat al veniturilor și veniturile obținute efectiv se înregistrează într-un cont special de reglementare, care este un instrument contabil gestionat de BNetzA (articolul 5 din ARegV) pentru a orienta operatorii de rețea către o mai mare eficiență.

(45) La sfârșitul perioadei de cinci ani cuprinse între 2009 și 2013, excedentul de venituri a fost compensat prin reduceri ale excedentului de venituri. Soldul pozitiv sau negativ care rezultă a fost transferat către următoarea perioadă de reglementare [articolul 5 alineatul (4) din ARegV din 2011] și a fost eșalonat pe parcursul celor cinci ani ai celei de a doua perioade de reglementare ca o diminuare sau o creștere a nivelului maxim al veniturilor aplicabil în mod normal.

(46) Cu toate acestea, în cazul în care veniturile obținute într-un anumit an al perioadei de reglementare ar depăși cu mai mult de 5 % nivelul maxim autorizat al veniturilor, operatorul de rețea în cauză ar trebui să își adapteze taxele de rețea (pentru a evita reapariția aceleași situații în anul următor și pentru a evita amânarea reducerii taxelor de rețea până la următoarea perioadă de reglementare). În cazul în care veniturile obținute într-un anumit an al perioadei de reglementare s-ar situa sub nivelul maxim autorizat al veniturilor cu mai mult de 5 %, operatorul de rețea în cauză ar avea dreptul să își adapteze taxele de rețea (pentru a evita reapariția aceleași situații în anul următor și pentru a evita o creștere bruscă a taxelor de rețea în următoarea perioadă de reglementare). În acest din urmă caz, operatorul de rețea are însă posibilitatea de a opta să adapteze sau nu taxele de rețea..

(47) Acesta este cadrul în care pierderile de venituri suportate de operatorii de rețea din cauza scutirii totale din 2011 au trebuit să fie compensate. La momentul „Verprobung ([30])” pentru 2011 (care a avut loc în 2010), scutirea totală nu era cunoscută și nu a putut fi luată în considerare atunci când s-au stabilit taxele de rețea pentru 2011. Astfel cum a confirmat Germania prin e-mailul din 24 octombrie 2017, pe baza ARegV aplicabilă la acel moment, pierderile de venituri suportate în 2011 (și anume, diferența dintre veniturile permise și veniturile obținute efectiv) nu au putut fi recuperate prin adaptarea taxelor de rețea pentru 2011, având în vedere faptul că taxele de rețea au trebuit să fie stabilite în prealabil în cadrul „Verprobung” în conformitate cu articolul 20 din StromNEV și nu au putut fi modificate pe parcursul anului respectiv. Acestea au fost obligate, de fapt, să compenseze această pierdere prin profiturile obținute în ceilalți ani ai perioadei de reglementare. Acesta este, de asemenea, motivul pentru care operatorii de rețea au contestat scutirea totală și decizia de reglementare a BNetzA din 14 decembrie 2011.

(48) Pierderile de venituri suportate de operatorii de rețea ca urmare a scutirii totale nu au putut fi recuperate nici prin creșterea taxelor de rețea în 2012, având în vedere faptul că taxele de rețea pentru 2012 puteau fi corelate numai cu cheltuielile prevăzute care urmau să fie suportate în 2012. În schimb, pierderile de venituri – în cazul în care nu ar fi fost deja compensate de creșteri ale eficienței în 2011 – au trebuit să fie înregistrate în *Regulierungskonto*. În cazul în care, la sfârșitul primei perioade de reglementare, pierderile de venituri pentru 2011 ar fi compensate prin venituri suplimentare din alți ani ai perioadei de reglementare în cauză, compensarea pierderilor nu ar avea loc. Numai în cazul în care pierderile nu ar putea fi compensate prin venituri suplimentare în perioada de reglementare care se sfârșește în 2013, pierderea de venituri în 2011 ar putea conduce la o compensație indirectă în următoarea perioadă de reglementare, rezultând într-o ușoară creștere a nivelului maxim al veniturilor autorizat pentru următoarea perioadă de reglementare. Cu toate acestea, inclusiv în această situație, întrucât ARegV nu compensează costurile totale ci numai costurile suportate de un operator eficient, nu ar exista în mod normal o compensare integrală.

([29]) Înainte de a fi înregistrate, sumele sunt în primul rând corectate în funcție de volumul de energie electrică transportat pentru a evita ca diferența de venituri să rezulte din simplul fapt că utilizatorii rețelei au consumat mai multă sau mai puțină energie electrică în comparație cu ipotezele utilizate pentru a determina nivelul veniturilor maxime autorizate.

([30]) Atunci când operatorii de rețea stabilesc taxele de rețea, aceștia trebuie să verifice, în conformitate cu articolul 20 din StromNEV, că taxele de rețea care sunt destinate să fie publicate sunt adecvate pentru a acoperi costurile enumerate la articolul 4 din StromNEV. Acest proces este numit drept „Verprobung” al taxelor de rețea.

2.5. *OBIECTIVUL SCUTIRII TOTALE*

(49) Din expunerea de motive a StromNEV din 2011 rezultă că scutirea totală acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază a fost introdusă ca urmare a presupuselor efecte de stabilizare pe care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază le au asupra rețelei ([31]).

2.6. *MOTIVE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII*

(50) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a concluzionat că scutirea totală a conferit un avantaj selectiv unor astfel de consumatori de energie electrică la sarcină de bază care au un consum anual de energie electrică de peste 7 000 de ore de utilizare deplină și de peste 10 GWh de consum. În plus, Comisia a constatat că suprataxa în temeiul articolului 19, care a fost introdusă în 2012, a constituit o resursă de stat și că OST-urile au fost desemnate să administreze această suprataxă, fiind monitorizate de BNetzA prin intermediul *Regulierungskonto*. În ceea ce privește anul 2011, Comisia și-a exprimat preocuparea cu privire la faptul că scutirea totală ar fi putut fi deja finanțată prin intermediul resurselor de stat înainte de impunerea suprataxei în temeiul articolului 19. Comisia a indicat că existența unor resurse de stat ar putea fi dedusă din faptul că articolul 9 din KWKG acordă operatorilor de rețea dreptul să perceapă o suprataxă de la utilizatorii rețelei, ale căror venituri ar fi administrate de OST-uri. De asemenea, Comisia a considerat că pierderea de venituri din cauza acordării scutirii totale în 2011 ar fi putut fi compensată prin intermediul *Regulierungskonto,* despre care Comisia a constatat că era monitorizat de BNetzA.

(51) Comisia a observat, de asemenea, că Germania nu a prezentat niciun motiv pentru compatibilitatea ajutorului și că aceasta a făcut referire doar la impactul de stabilizare asupra rețelelor, fără a cuantifica impactul respectiv. Prin urmare, Comisia a inițiat procedura oficială de investigare.

2.7. *EVOLUȚII DUPĂ DECIZIA DE INIȚIERE A PROCEDURII*

(52) Întrucât operatorilor de rețea nu li s-a garantat că își vor recupera pierderile de venituri rezultate în urma acordării scutirii totale în 2011, mai mulți dintre aceștia au contestat deciziile BNetzA de acordare a scutirii, precum și, în mod direct, decizia din 14 decembrie 2011. Prin Ordonanța din 8 mai 2013, Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf ([32]) a concluzionat că scutirea totală în vigoare între 2011 și 2013 a fost ilegală și a revocat scutirea totală acordată întreprinderii vizate de procedură în fața tribunalului respectiv. Tribunalul Regional Superior a constatat că scutirea totală acordată în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 nu a respectat limitele prevăzute la articolul 24 din EnWG din 2011, care abilita guvernul federal doar să definească modalitățile de calculare a taxelor de rețea individuale, însă nu să introducă o scutire totală de la plata taxelor de rețea. Tribunalul Regional Superior a observat în continuare că taxele de rețea reprezintă prețul pentru un serviciu furnizat acestora (și anume, pentru accesul la rețea și utilizarea rețelei) și că scutirea totală nu ar putea fi considerată drept o taxă de rețea individuală sau un preț pentru un serviciu ci a corespuns unui privilegiu, unei excepții de la principiul că o taxă de rețea proporțională ar trebui să fie plătită operatorilor de rețea pentru utilizarea rețelei. Acesta a remarcat că efectul de stabilizare al consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază ar putea cel mult să justifice o taxă de rețea redusă, dar nu o scutire totală, având în vedere faptul că, de asemenea, respectivii consumatori de energie electrică la sarcină de bază au utilizat rețeaua. În cele din urmă, Tribunalul Regional Superior a constatat că suprataxa în temeiul articolului 19 nu corespunde unei taxe de rețea, ci unei suprataxe care este colectată pe lângă taxele de rețea; aceasta nu a corespuns prețului pentru utilizarea rețelei, ci doar a corespuns unei suprataxe introduse pentru acoperirea pierderilor financiare suferite de operatorii de rețea în urma acordării scutirii totale.

(53) Prin hotărârea din 6 octombrie 2015 ([33]), Curtea Federală de Justiție a confirmat ordonanța pronunțată de Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf din 8 mai 2013. Curtea Federală de Justiție a confirmat că scutirea totală acordată în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 nu a respectat limitele prevăzute la articolul 24 din EnWG din 2011, care abilita guvernul doar să definească modalitățile de calculare a taxelor de rețea individuale, însă nu să introducă o scutire totală de la plata taxelor de rețea. Curtea Federală de Justiție a observat în continuare că articolul 24 alineatul (1) prima și a treia teză din EnWG din 2011 s-a bazat pe principiul conform căruia operatorii de rețea au dreptul la o compensație pentru utilizarea rețelelor lor și că efectul de stabilizare al consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază nu a putut fi considerat drept o compensație acordată operatorului de rețea pentru utilizarea rețelei, dat fiind că acest impact de stabilizare nu a fost o compensație plătită în schimbul utilizării rețelei, ci doar consecința utilizării rețelei. Curtea Federală de Justiție a remarcat, de asemenea, că, deși acest efect de stabilizare ar putea fi de interes economic pentru operatorii de rețea și ar putea justifica taxele de rețea reduse, nu se poate presupune automat că acesta justifică o scutire totală doar pe baza numărului de ore de utilizare deplină, în special având în vedere că, de asemenea, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază contribuie la sarcina de vârf a rețelei. Reducerile vor trebui să

([31]) BT-Drs. 17/6365, p. 34.
([32]) VI-3 Kart 178/12 (V). La 6 martie 2013, Tribunalul Regional Superior a pronunțat o hotărâre similară după ce a fost sesizat de un operator de rețea care a contestat decizia de reglementare din 14 decembrie 2011.
([33]) EnVR 32/13.

ia în considerare impactul specific al fiecărui consumator de energie electrică la sarcină de bază asupra rețelei. În cele din urmă, Curtea Federală de Justiție a confirmat, de asemenea, că suprataxa în temeiul articolului 19 nu corespunde unei taxe de rețea, ci unei suprataxe care este colectată pe lângă taxele de rețea; aceasta nu a corespuns prețului pentru utilizarea rețelei, ci doar a corespuns unei suprataxe introduse pentru acoperirea pierderilor financiare suferite de operatorii de rețea în urma acordării scutirii totale.

(54) Atât Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, cât și Curtea Federală de Justiție au declarat scutirea totală de la articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 și scutirea individuală acordată pe această bază ca fiind nule. Cu toate acestea, rezultă din dreptul administrativ german că statul german ar putea, *de facto*, să nu solicite rambursarea de la beneficiari din cauza normelor de prescripție. Mai mult, astfel cum se descrie în considerentul 55, noul articol 32 alineatul (7) din StromNEV din 2014 prevede că deciziile de acordare a scutirii adoptate în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 au încetat să mai fie valabile abia la 1 ianuarie 2014.

(55) Prin ordonanța din 14 august 2013 ([34]), Germania a eliminat scutirea totală începând de la 1 ianuarie 2014 și a reintrodus, de la data respectivă, taxe de rețea individuale pentru utilizatorii finali cu un consum anual de energie electrică care atinge 10 GWh și cel puțin 7 000 de ore de utilizare deplină. BNetzA a fost solicitată să stabilească norme detaliate privind metodologia de stabilire a costurilor de rețea individuale în temeiul StromNEV, astfel cum a fost modificată prin ordonanța din 14 august 2013 („StromNEV din 2014"). În acest scop, BNetzA a reintrodus metodologia traseului fizic printr-o decizie de reglementare ([35]) adoptată în temeiul articolului 29 din EnWG. Deși ușor modificată, metodologia corespunde în esență metodologiei traseului fizic astfel cum a fost aplicată pentru calcularea taxelor de rețea individuale în temeiul StromNEV din 2010 (a se vedea considerentul 19 din prezenta decizie). Decizia de reglementare privind metodologia traseului fizic a fost confirmată printr-o ordonanță din 13 decembrie 2016 a Curții Federale de Justiție ([36]). Curtea Federală de Justiție a recunoscut în special că metodologia traseului fizic asigură o evaluare a costurilor de rețea generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, în conformitate cu principiul cost-cauzalitate.

(56) Atât ordonanța din 8 mai 2013 pronunțată de Tribunalul Regional Superior din Düsseldorf, cât și ordonanța din 6 octombrie 2015 pronunțată de Curtea Federală de Justiție au avut un efect doar asupra părților la procedură și nu au condus la anularea generală a tuturor deciziilor de acordare a scutirii. Articolul 32 alineatul (7) din StromNEV din 2014 prevede, prin urmare, că deciziile de acordare a scutirii adoptate de un organism de reglementare pe baza articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 ar înceta să fie valabile începând cu 1 ianuarie 2014. Solicitările în curs pentru decizii de acordare a scutirii adoptate de un organism de reglementare în temeiul articolului 19 alineatul (2) din StromNEV din 2011, precum și cazurile în care decizia de acordare a scutirii a fost revocată de o instanță ar face obiectul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2014 (cu efect retroactiv de la 1 ianuarie 2012). Pentru anul 2011, în aceleași cazuri, s-a aplicat StromNEV anterioară introducerii scutirii totale (și anume, taxele de rețea individuale pe baza traseului fizic – dacă este relevantă).

(57) Prin ordonanța din 12 aprilie 2016 ([37]), Curtea Federală de Justiție a anulat decizia de reglementare din 14 decembrie 2011 (a se vedea considerentele 35-39 din prezenta decizie). Curtea a constatat că decizia respectivă nu făcea obiectul competenței prevăzute la articolul 24 din EnWG. În urma acestei hotărâri, organul legislativ german a modificat articolul 24 din EnWG și, prin urmare, a remediat retroactiv lipsa unei împuterniciri pentru suprataxa în temeiul articolului 19 ([38]).

3. **OBSERVAȚII PREZENTATE DE PĂRȚILE INTERESATE**

(58) Comisia a primit observații de la Ahlstrom GmbH, AlzChem AG, Aurubis AG, Bender GmbH, Fitesa Germany GmbH, Evonik Industries AG, Hans Adler OHG, Lindes Gas Produktionsgesellschaft, Norske Skog Walsum GmbH, Oxxynova GmbH, Ruhr Oel GmbH, Saalemühle Alsleben GmbH, Sasol Wax GmbH, SETEXTextil GmbH, Bundesverband der Energieabnehmer e.V., Currenta GmbH & Co. KG, Air Liquide Deutschland GmbH, InfraServ GmbH & Co. KG, Naturin Viscofan GmbH, Wirtschaftsvereinigung Stahl, Wirtschaftsvereinigung Metalle, Hydro Aluminium Rolled Products GmbH, Norsk Hydro ASA, Papierfabrik Scheufelen GmbH & Co. KG, ThyssenKrupp Steel Europe AG, Trimet Aluminium AG, UPM GmbH, Verband der Chemischen Industrie e.V., Verband der Industriellen Energie- und Kraftwirtschaft e.V. și Xstrata Zink GmbH/Glencore. Toate observațiile primite susțin că scutirea totală nu constituie ajutor de stat. Argumentele invocate în diversele observații pentru a susține această opinie sunt rezumate în considerentele de mai jos.

(59) Părțile interesate consideră că scutirea totală nu a conferit un avantaj în beneficiul consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază vizați de scutire. Potrivit părților interesate, scutirea totală a fost o compensație pentru contribuția consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea generală a rețelei electrice.

([34]) Ordonanța de modificare a mai multor ordonanțe în domeniul energiei (BGBl. I p. 3250).
([35]) BK4-13-739.
([36]) EnVR 34/15.
([37]) EnVR 25/13.
([38]) A se vedea articolul 24 din EnWG, astfel cum a fost modificat prin articolul 1 din Legea privind piața energiei electrice din 26.7.2016 (BGBl. I p. 1786).

O parte interesată consideră că scutirea totală reprezintă o compensare a unui serviciu de interes economic general în sensul hotărârii în cauza Altmark ([39]). În special, se afirmă că consumul de energie electrică la sarcină de bază care îndeplinește condițiile pentru o scutire totală a fost o condiție prealabilă pentru generarea continuă a energiei electrice de către centralele electrice echipate cu generatoare sincrone. Acestea din urmă sunt considerate necesare pentru stabilitatea rețelei deoarece contribuie la evitarea schimbărilor frecvenței. Mai multe părți interesate fac referire, în această privință, la un studiu din 20 ianuarie 2012 privind generarea minimă a energiei de către centralele electrice convenționale ([40]) care este necesară în Germania pentru a asigura gestionarea rețelei în condiții de siguranță în contextul nivelului ridicat de pătrundere pe piață a surselor regenerabile de energie ([41]) („studiul din 2012"). În mod alternativ, mai multe părți interesate consideră că avantajul nu este selectiv, ci este justificat de logica și natura taxelor de rețea în Germania. Acestea explică în acest sens că predictibilitatea modelului de consum al consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază conduce la o reducere semnificativă a costurilor de rețea, întrucât acesta ar reduce nevoia de energie de echilibrare și de rezerve. În plus, modelul de consum continuu ar menține echipamentele de rețea pentru mai mult timp și ar reduce astfel costurile materialelor. Costurile menționate mai sus ar trebui să fie suportate de OST-uri ca parte din responsabilitățile lor din cadrul rețelei, definite la articolul 11 din EnWG. De asemenea, unele părți interesate susțin că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază contribuie la reglajul tensiunii și la prevenirea întreruperii alimentării cu energie electrică și că scutirea totală îi despăgubește pentru aceste costuri. În cele din urmă, în observații se consideră că consumul de energie electrică la sarcină de bază vizat de scutire garantează aprovizionarea cu energie electrică produsă din surse regenerabile de energie intermitente. Astfel, atât costurile de extindere a rețelei, cât și plățile pentru compensatorii în temeiul Legii privind energia din surse regenerabile (*Erneuerbare Energien Gesetz, „EEG"*) ([42]) ar fi reduse.

(60) În plus, părțile interesate consideră că scutirea totală nu este finanțată prin intermediul resurselor de stat. În opinia părților interesate, articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 a făcut parte din sistemul general de taxe de rețea și, prin urmare, a constituit o simplă reglementare a prețurilor. Faptul că scutirea totală este condiționată de eliberarea unei autorizații de către BNetzA este considerat a fi un act pur formal, care, în sine, nu ar fi suficient pentru a stabili că o scutire totală este finanțată prin intermediul resurselor de stat.

(61) Părțile interesate susțin, în special, că scutirea totală nu putea fi considerată ca fiind finanțată din resurse de stat în urma introducerii supratașei în temeiul articolului 19 din 2012. Supratașa în temeiul articolului 19 este considerată ca făcând parte din sistemul general al taxelor de rețea. În consecință, părțile interesate resping calificarea supratașei în temeiul articolului 19 ca taxă parafiscală. Ca explicație, părțile interesate susțin că valoarea supratașei în temeiul articolului 19 nu a fost stabilită de către stat, ci a fost calculată de operatorii de rețea pe baza pierderilor de venituri rezultate din acordarea scutirii totale. Supratașa în temeiul articolului 19 ar servi doar în scopul egalizării sarcinii financiare care rezultă din scutirea totală acordată tuturor utilizatorilor de rețea din Germania. De asemenea, veniturile obținute din încasarea supratașei în temeiul articolului 19 nu ar reveni bugetului de stat și nici nu s-ar afla sub controlul statului. În această privință, părțile interesate explică faptul că OST-urile au dispus de o putere de apreciere în ceea ce privește utilizarea veniturilor obținute din încasarea supratașei în temeiul articolului 19. Părțile interesate resping constatarea potrivit căreia OST-urile au centralizat veniturile obținute din încasarea supratașei în temeiul articolului 19 și, prin urmare, au acționat ca un fond. S-a explicat faptul că grupul de proiect comun „*Horizontaler Belastungsausgleich*" (PG HOBA), la care se face referire în decizia de inițiere a procedurii, a fost creat pe bază voluntară și a contribuit doar la coordonarea tehnică între OST-uri.

(62) De asemenea, părțile interesate susțin că supratașa în temeiul articolului 19 nu a fost alocată finanțării scutirii de plata taxelor de rețea. Avantajul scutirii s-ar fi materializat, de asemenea, dacă supratașa în temeiul articolului 19 nu ar fi fost percepută, caz în care pierderile de venituri rezultate din acordarea scutirii totale ar trebui să fie suportate de operatorii de rețea. Mecanismul de compensare descris în secțiunea 2.4 din prezenta decizie trebuie să fie luat în considerare independent de avantajul acordat consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază. Fără mecanismul de compensare, operatorii de rețea ar fi luat în considerare numai pierderile de venituri la calcularea taxelor de rețea pentru întreprinderile care nu au făcut obiectul scutirii în 2011.

(63) Părțile interesate susțin că scutirea de plata taxelor de rețea nu a denaturat concurența și nu a afectat schimburile comerciale dintre statele membre, întrucât aceasta doar a redus sarcina financiară și dezavantajul concurențial care rezultă din taxele de rețea din Germania, care sunt considerate a fi în mod semnificativ mai mari decât în alte state membre.

([39]) Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([40]) Centralele electrice convenționale se deosebesc, în general, de centralele electrice precum turbinele eoliene și panourile solare, care au evoluat în ultimii ani. Următoarele centrale electrice sunt considerate în general ca fiind centrale electrice convenționale: centralele nucleare, centralele electrice pe bază de cărbune, centralele electrice alimentate cu combustibil lichid, centralele electrice pe bază de lignit, centralele electrice alimentate cu gaz și centralele hidroelectrice.

([41]) IAEW/Consentec/FGH, Studie zur Ermittlung der technischen Mindesterzeugung des konventionellen Kraftwerksparks zur Gewährleistung der Systemstabilität in den deutschen Übertragungsnetzen bei hoher Einspeisung aus erneuerbarer Energien, Abschlussbericht 20. Januar 2012.

([42]) BGBl. I p. 2074 and BGBl. I p. 1634.

(64) Doar un număr limitat de părți interesate susțin că scutirea de plata taxelor de rețea este compatibilă cu piața internă. Argumentele acestora se referă în esență la contribuția consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelei și, prin urmare, la siguranța aprovizionării în Europa. În plus, acestea susțin că, având în vedere politicile climatice ale Uniunii, scutirea ar consolida competitivitatea întreprinderilor mari consumatoare de energie și, prin urmare, le-ar împiedica să își transfere activitățile în afara Uniunii, fapt care ar avea consecințe negative asupra economiei Uniunii, întrucât aceasta ar conduce, de exemplu, la o pierdere a lanțurilor de valori și ar crește dependența Uniunii de importuri.

(65) În cele din urmă, un număr limitat de părți interesate susțin că orice recuperare ar constitui o încălcare a principiului încrederii legitime. În acest scop, acestea susțin că, prin constatarea faptului că scutirea totală a fost finanțată prin intermediul resurselor de stat, Comisia s-ar abate de la interpretarea noțiunii de ajutor de stat aplicate înainte de scutirea totală atât în propria sa practică decizională, cât și în jurisprudența Curții Europene de Justiție, în special interpretarea sa cu privire la resursele de stat în hotărârea în cauza *PreussenElektra*.

(66) După expirarea termenului pentru primirea observațiilor de la părțile interesate, Comisia a primit observații de la încă două părți interesate (Wacker Chemie AG și Koehler Kehl GmbH). Wacker Chemie AG a prezentat observații cu privire la metodologia traseului fizic elaborată de BNetzA pentru a determina taxele de rețea individuale ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază începând cu 2014. Wacker a considerat că metodologia traseului fizic nu a fost o modalitate adecvată de a determina taxele individuale deoarece taxele de rețea ar depinde de faptul dacă consumatorii de energie electrică la sarcină de bază s-ar situa sau nu în apropierea unei centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază. De asemenea, Wacker a criticat faptul că hidrocentralele nu erau considerate centrale care produc electricitate la sarcină de bază și că centrala în cauză trebuia să fie în măsură să acopere sarcina totală potențială a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază. Wacker a considerat că scutirea totală a fost un principiu simplificat care a reflectat în mod adecvat contribuția consumatorului de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelei. Cu toate acestea, Wacker nu a furnizat elemente care să descrie efectele de stabilizare ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază. Koehler Kehl GmbH a prezentat observații cu privire la un raport publicat de BNetzA la 20 martie 2015 ([43]). Koehler Kehl GmbH face referire la afirmațiile din raport, care confirmă contribuția consumului de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelei în perioada 2011-2013. Pe această bază, Koehler Kehl GmbH susține că un tratament diferit al consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază nu constituie un avantaj selectiv. Cu toate acestea, în măsura în care raportul de evaluare sugerează că consumul stabil de energie electrică la sarcină de bază devine mai puțin relevant pentru stabilitatea rețelei, Koehler Kehl GmbH pune la îndoială validitatea raportului. În acest scop, observațiile sale pun la îndoială metodologia aplicată pentru a stabili caracterul inexact al raportului, întrucât raportul se bazează, de exemplu pe afirmațiile făcute de operatorii de rețea de joasă tensiune, la care însă nu este conectat niciun consumator de energie electrică la sarcină de bază. Prin urmare, raportul nu ar conține nicio afirmație validă care să respingă efectul de stabilizare al consumului de energie electrică la sarcină de bază. În plus, observațiile evidențiază nevoia permanentă de centrale producătoare de electricitate la sarcină de bază și, prin urmare, de consumul de energie electrică la sarcină de bază pentru asigurarea stabilității rețelei.

4. **OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE GERMANIA**

(67) Germania consideră că scutirea totală care face obiectul deciziei de inițiere a procedurii nu reprezintă ajutor de stat, întrucât aceasta nu a conferit un avantaj selectiv și nu a fost finanțată prin intermediul resurselor de stat. În mod alternativ, aceasta consideră că scutirea este compatibilă cu piața internă. În acest sens, Germania a subliniat, de asemenea, necesitatea de a asigura condiții de concurență echitabile pentru industriile mari consumatoare de energie din Europa în timp ce ponderea energiei electrice obținute din surse regenerabile este în creștere.

(68) Germania consideră că scutirea totală se înscrie în logica sistemului de taxe de rețea din Germania, în special prin principiul conform căruia taxele de rețea ar trebui să fie proporționale (cu costurile) și nediscriminatorii. Aceasta susține că principiul cost-cauzalitate prevăzut la articolul 16 alineatul (1) din StromNEV, precum și cerința prevăzută la articolul 17 alineatul (1) a doua teză din StromNEV conform căreia taxele de rețea trebuie să reflecte numărul efectiv de ore de utilizare au făcut necesară tratarea în mod diferit a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază față de consumatorii finali. Aceasta a adăugat că scutirea ar trebui să fie considerată drept o compensație adecvată pentru contribuția consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelei.

(69) Germania a explicat faptul că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază sunt foarte diferiți față de consumatorii „tipici". În timp ce consumatorii tipici aveau un consum volatil care nu poate fi prevăzut în întregime, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază erau consumatorii care au retras în mod constant aceleiași cantități de energie electrică din rețea. Gradul ridicat de previzibilitate a consumului de energie electrică la sarcină de bază a redus nevoia de energie de echilibrare și de rezerve, precum și nevoia de redispecerizare. În general, gradul ridicat de previzibilitate facilitează planificarea rețelei și a maximizat utilizarea parcului de producție (cu condiția ca parcul de producție să fie format în cea mai mare parte din centrale convenționale). Cu toate acestea, dacă ar face obiectul taxelor de rețea calculate în conformitate cu articolul 16 și articolul 17 din StromNEV, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar trebui să contribuie integral la toate aceste costuri, deși aceștia nu generează astfel de costuri. Întrucât consumatorii de energie electrică la sarcină de bază

([43]) BNetzA, Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen – Evaluierungsbericht gemäß § 32 Abs. 11 StromNEV, 20.3.2015.

erau situați, în general, în vecinătatea capacităților de producere a energiei electrice, aceștia utilizau un procent mai mic din rețea și existau pierderi mai mici în rețea în ceea ce privește consumul lor. În plus, consumul de energie electrică la sarcină de bază care face obiectul scutirii nu ar contribui la nevoia sporită de dezvoltare a rețelelor (cu excepția cazului în care chiar acești consumatori sunt motivul pentru extinderea rețelei), întrucât numai variația sarcinii pe lângă consumul constant de energie electrică la sarcină de bază trebuia să fie luată în considerare pentru consolidarea capacității rețelei. În cele din urmă, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au avut, de asemenea, un impact pozitiv asupra reglementării frecvenței, având în vedere că o sarcină constantă de o anumită capacitate ar putea atenua perturbațiile de frecvență și ar oferi operatorului de rețea mai mult timp pentru a reacționa.

(70) Germania explică în continuare că sistemul general de taxe de rețea nu a reflectat în mod corespunzător costurile de rețea cauzate de consumul de energie electrică la sarcină de bază care a făcut obiectul scutirii în comparație cu consumatorii care prezintă modele de consum variabil. În special, funcția de simultaneitate s-a bazat pe cifrele istorice, însă nu a putut garanta că consumatorii variabili vor consuma în același timp, astfel cum au făcut în trecut. Prin urmare, în timp ce consumatorii variabili cu un număr redus de ore de utilizare deplină au fost caracterizați, de asemenea, în mod empiric de un factor de simultaneitate scăzut, consumul lor de energie electrică ar putea totuși (din cauza caracterului imprevizibil al consumului) să fluctueze în jurul sarcinii de vârf anuale. Acest lucru a obligat operatorii de rețea să stabilească o marjă de siguranță atunci când dezvoltă rețeaua. Această marjă de siguranță nu a fost necesară pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază. În consecință, funcția de simultaneitate ar supraestima costurile generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în raport cu consumatorii variabili.

(71) În sfârșit, Germania susține că o sarcină ridicată și stabilă a condus la economii de scară, fapt care nu a fost luat în considerare în procesul de stabilire a taxelor de rețea pe baza funcției de simultaneitate. Prin urmare, procesul de stabilire a taxelor de rețea pe baza funcției de simultaneitate ar supraestima taxele de rețea din cauza consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază.

(72) Germania concluzionează în această privință că, în comparație cu consumatorii variabili, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază determină o serie de reduceri și economii de costuri care au adus beneficii tuturor utilizatorilor rețelei. Aceste economii nu ar putea fi calculate cu exactitate, însă ar putea fi calculate indirect prin alocarea costurilor individuale ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază (costuri suplimentare).

(73) Germania consideră că cerința legală de a avea un consum de energie electrică mai mare de 10 GWh și care atinge 7 000 de ore de utilizare deplină a fost justificată și coerentă deoarece a asigurat consumul stabil și semnificativ de energie electrică la sarcină de bază. Pentru a atinge un consum de 7 000 de ore de utilizare, utilizatorii finali ar trebui să consume energie electrică din rețea care să corespundă sarcinii de vârf maxime anuale în orice sfert de oră, pe o perioadă reprezentând 80 % din an. Cele 7 000 de ore de utilizare deplină nu au fost, prin urmare, o funcție a cantității de energie electrică consumate, ci a stabilității consumului. Cu alte cuvinte, un consum de 7 000 de ore de utilizare deplină ar putea fi atins numai în cazul în care consumatorul ar prelua același consum de energie cel puțin 80 % din întregul an. Germania explică, de asemenea, că cerința de consum de 10 GWh a fost definită ca atare deoarece utilizatorii rețelei ar lua în considerare posibilitatea de a părăsi sistemul general de taxe de rețea numai la un anumit nivel de consum de energie electrică ([44]).

(74) În ceea ce privește posibila implicare a resurselor de stat, Germania consideră că statul nu a exercitat niciun control asupra finanțării scutirii. Aceasta susține că simpla aprobare a scutirii de către autoritățile de reglementare nu au fost suficientă pentru a stabili un astfel de control.

(75) În plus, Germania susține că suprataxa în temeiul articolului 19 nu putea fi considerată o taxă în sensul hotărârii în cauza Essent ([45]). În susținerea acestui argument, Germania afirmă că suprataxa în temeiul articolului 19 nu a fost stabilită de către stat, ci de OST-uri, care erau în principal întreprinderi private. De asemenea, spre deosebire de hotărârea în cauza Essent, niciun surplus rezultat din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19 nu ar reveni bugetului de stat. În cele din urmă, OST-urile au avut libertatea de a utiliza veniturile obținute din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19.

(76) De asemenea, Germania susține că simplul fapt că suprataxa în temeiul articolului 19 a fost introdusă de BNetzA nu era suficient în sine pentru a stabili controlul statului. În această privință, Germania susține că suprataxa în temeiul articolului 19 a fost introdusă pentru a permite compensarea pierderilor de venituri ca urmare a acordării scutirii. O astfel de compensare în Germania a fost necesară ca urmare a particularităților de reglementare din Germania, unde rețeaua de transport este împărțită în patru zone geografice și patru OST-uri. Alternativa ar fi constat în creșterea taxelor de rețea pentru utilizatorii finali care nu fac obiectul scutirii dintr-o zonă deservită de rețeaua vizată, care însă ar fi condus la costuri diferențiate din punct de vedere geografic în Germania. Valoarea costurilor a depins, prin urmare, de numărul de excepții din respectiva zonă deservită de rețea.

([44]) Cerințele cumulative de realizare a unui consum de peste 10 GWh și care atinge 7 000 de ore de utilizare deplină pot fi deja întrunite cu o sarcină de 1,4 MW.

([45]) Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413.

(77) În ceea ce privește anul 2011, Germania susține că pierderile de venituri care au avut loc în 2011 nu au putut fi recuperate prin taxele de rețea din 2011 deoarece taxele de rețea trebuiau să fie stabilite în prealabil. În plus, acestea nu au putut fi recuperate în 2012 deoarece taxele de rețea trebuie să fie calculate pe baza previziunilor privind costurile de rețea. Astfel, în lipsa suprataxei în temeiul articolului 19, pierderile de venituri rezultate în urma veniturilor ar fi putut, în cel mai bun caz, să fie compensate parțial prin intermediul contului de reglementare *Regulierungskonto* în conformitate cu dispozițiile prevăzute la articolul 5 din ARegV din 2011. Dacă pierderile de venituri ar fi condus la o diferență negativă între veniturile obținute și nivelul maxim al veniturilor autorizat, această diferență ar fi înscrisă în contul de reglementare. În cazul în care, la sfârșitul perioadei de reglementare, exista în continuare un sold negativ, acesta ar putea conduce la o creștere a nivelului maxim autorizat al veniturilor în următoarea perioadă de reglementare. În această privință, Germania susține, de asemenea, că autoritatea de reglementare competentă nu a deținut *Regulierungskonto* și nu a avut control asupra acestuia. *Regulierungskonto* a permis doar compensarea veniturilor provenite din taxele de rețea care depășesc nivelul maxim autorizat al veniturilor pe parcursul perioadei de reglementare specifice în conformitate cu sistemul descris în considerentul 41. Prin urmare, nu au fost înscrise activele lichide în *Regulierungskonto* care ar putea fi utilizate pentru a finanța pierderile de venituri rezultate în urma acordării scutirii.

(78) De asemenea, Germania consideră că scutirea totală nu creează o sarcină suplimentară asupra bugetului de stat. În special, OST-urile nu ar putea fi asimilate statului. Prin coordonarea procedurilor lor în ceea ce privește administrarea suprataxei în temeiul articolului 19 în scopul eficienței și al transparenței, acestea nu ar fi acționat în mod similar unui fond.

(79) În plus, Germania și-a exprimat opinia potrivit căreia scutirea totală de plata taxelor de rețea nu a creat o denaturare a concurenței în cadrul pieței interne. În acest sens, Germania a făcut referire la nivelul ridicat al costurilor energiei electrice care ar împovăra întreprinderile mari consumatoare de energie care își desfășoară activitatea în Germania mai mult decât concurenții lor care își desfășoară activitatea în alte state membre. În acest sens, Germania a susținut, de asemenea, că statelor membre ar trebui să li se permită să adopte măsuri care mențin competitivitatea industriei europene, în special a industriilor mari consumatoare de energie și a subliniat, în această privință, că Germania a avut o politică foarte ambițioasă în domeniul surselor regenerabile de energie în comparație cu alte state membre și că această politică ambițioasă a necesitat investiții importante în rețea. Prin urmare, taxele de rețea ar crește. O limitare a costurilor pentru energie care a rezultat în urma utilizării energiei din surse regenerabile a fost necesară pentru a asigura condiții de concurență echitabile în raport cu industriile din alte state membre sau din țări terțe. Fără această limitare, industria germană ar fi amenințată.

(80) În plus, Germania susține că, inclusiv în cazul în care scutirea totală s-ar califica drept ajutor, acesta ar constitui, în orice caz, ajutor compatibil în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) sau (c) din tratat, având în vedere faptul că scutirea totală acordată între 2011 și 2013 a fost necesară pentru a stimula un model de consum de energie electrică care a fost benefic pentru rețea și pentru stabilitatea acesteia. În acest sens, Germania explică faptul că scutirea totală a fost necesară pentru a menține consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în cadrul sistemului general de aprovizionare cu energie electrică și pentru a preveni ca aceștia să treacă la un sistem de autoaprovizionare sau să construiască o linie directă către o centrală electrică în detrimentul stabilității rețelei. În acest mod, o scutire totală a contribuit la obiectivul asigurării securității aprovizionării. În această privință, Germania reiterează faptul că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază facilitează gestionarea unei rețele securizate prin caracterul previzibil al acestora și consumul lor stabil de energie. În plus, Germania subliniază faptul că consumul de energie electrică la sarcină de bază care a făcut obiectul scutirii a fost o condiție prealabilă pentru generarea minimă de energie electrică din surse convenționale necesară pentru a garanta stabilitatea rețelei și a făcut referire, de asemenea, la studiul din 2012. În special, Germania explică faptul că, în perioada 2011-2013, mixul de energie electrică din Germania era încă dominat de centralele electrice convenționale și nu era încă foarte flexibil. Fără o retragere mare și constantă a energiei electrice, centralele electrice convenționale cu generatoare sincrone nu ar fi fost capabile să funcționeze în mod continuu și să furnizeze aceleași servicii de sistem ([46]). Acest lucru ar fi relevant în special având în vedere ponderea tot mai mare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie intermitente și decizia de a închide opt centrale nucleare după accidentul de la Fukushima. Fără centralele electrice convenționale cu generatoare sincrone, operatorii de rețea ar fi fost obligați să pună în aplicare alte măsuri de stabilizare a rețelei, ceea ce ar fi condus, la rândul său, la creșterea costurilor generale de rețea. Prin urmare, Germania este de opinie că obiectivul scutirii totale a fost conform cu obiectivele generale stabilite la articolul 1 din EnWG, și anume o aprovizionare cu energie electrică sigură, la un preț rezonabil și eficientă. De asemenea, Germania susține că scutirea totală a fost necesară pentru a facilita dezvoltarea energiei electrice din surse regenerabile, având în vedere că aceasta a garantat că vor exista întotdeauna consumatori care să consume energia electrică din surse regenerabile oricând aceasta era produsă. În absența consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază, ar exista un risc ca energia electrică din surse regenerabile să fie generată în momente în care nu există o cerere de energie electrică. Aceasta ar obliga însă operatorii de rețea să reducă numărul instalațiilor de energie electrică din surse regenerabile de energie și să le compenseze, crescând astfel costurile de sprijin pentru energia electrică din surse regenerabile.

([46]) Directiva 2009/72/CE definește serviciul de sistem după cum urmează: „serviciu necesar pentru exploatarea sistemelor de transport și de distribuție". Exemple de astfel de servicii pe care OST-urile le pot obține de la producători sunt servicii de sistem cu frecvență (echilibrarea sistemului) și fără frecvență (reglajul tensiunii și pornirea fără alimentare din sistem) pentru asigurarea gestionării sistemului.

(81) În sfârșit, Germania susține că scutirea totală a vizat, de asemenea, punerea în aplicare a articolului 14 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului ([47]), precum și a considerentului 32 și a articolului 32 alineatul (1) din Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([48]), care impun ca taxele de rețea să fie aplicate în mod nediscriminatoriu. Germania susține că scutirea totală a asigurat că taxele de rețea reflectă diferitele relații cost-cauzalitate ale consumului normal de energie electrică la sarcină de bază.

5. **EVALUAREA SCHEMEI DE AJUTOR**

(82) Evaluarea de mai jos se bazează pe o evaluare a cadrului juridic, a situației de pe piață, a mixului energetic și a situației rețelei numai pentru perioada 2011-2013 și se limitează la aceasta.

5.1. *EXISTENȚA AJUTORULUI ÎN SENSUL ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (1) DIN TRATAT*

(83) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din tratat, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre ([49]).

5.1.1. EXISTENȚA UNUI AVANTAJ

(84) Noțiunea de avantaj în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat cuprinde nu numai prestațiile pozitive precum subvențiile, ci și măsuri care, sub diverse forme, reduc sarcinile care grevează în mod normal bugetul unei întreprinderi și care, fără să fie subvenții în sensul strict al termenului, au aceeași natură și efecte identice ([50]).

(85) Consumatorii de energie electrică trebuie, în mod normal, să plătească o taxă pentru utilizarea rețelei electrice. Această taxă reflectă costul creat de consumatorul respectiv pentru rețea. Pentru întreprinderile care utilizează rețeaua electrică, taxele de rețea constituie astfel o parte din costurile lor normale de producție. Prin acordarea unei scutiri consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază cu un consum anual de energie electrică mai mare de 10 GWh și care atinge 7 000 de ore de utilizare deplină, articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 i-a scutit pe aceștia de o sarcină financiară și de costurile de producție pe care ar fi trebuit să le suporte în caz contrar. Prin urmare, articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 a conferit un avantaj consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază care îndeplinesc criteriile de eligibilitate.

(86) Unele dintre părțile interesate au susținut că scutirea nu a constituit un avantaj deoarece aceasta a reprezentat plata pentru un serviciu (consumul stabil) în condiții de piață (invocarea așa-numitului „principiu al operatorului economic privat în economia de piață") sau plata unei compensații pentru un serviciu de interes economic general.

Nicio compensație pentru un serviciu de interes economic general

(87) În hotărârea Altmark, Curtea de Justiție a clarificat faptul că trebuie îndeplinite patru criterii cumulative pentru ca o compensație pentru un serviciu de interes economic general să nu constituie ajutor de stat în temeiul articolului 107 alineatul (1) din tratat ([51]):

(a) întreprinderea beneficiară trebuie să îndeplinească în mod efectiv obligații de serviciu public, iar aceste obligații trebuie să fie definite în mod clar;

(b) parametrii pe baza cărora se calculează compensația trebuie să fie stabiliți în prealabil, în mod obiectiv și transparent, pentru a se evita conferirea unui avantaj economic care poate favoriza întreprinderea beneficiară față de întreprinderile concurente;

([47]) Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003 (JO L 211, 14.8.2009, p. 15).
([48]) Directiva 2009/72/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE (JO L 211, 14.8.2009, p. 55).
([49]) Evaluarea nu aduce atingere cazului privind încălcarea legislației europene 2014/2285 aflat în curs cu privire la articolul 24 din EnWG.
([50]) Hotărârea din 23 februarie 1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg/Înalta Autoritate, 30/59, ECLI:EU:C:1961:2; Hotărârea din 19 mai 1999, Italia/Comisia, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, punctul 15; Hotărârea din 5 octombrie 1999, Franța/Comisia, C-251/97, ECLI:EU:C:1999:480, punctul 35.
([51]) Hotărârea din 24 iulie 2003, Altmark Trans GmbH and Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, punctele 87-93.

(c) valoarea compensației nu poate să depășească necesarul pentru acoperirea integrală sau parțială a costurilor înregistrate prin executarea obligațiilor de serviciu public, luând în considerare veniturile aferente, precum și un profit rezonabil pentru îndeplinirea obligațiilor respective;

(d) atunci când întreprinderea însărcinată cu executarea obligațiilor de serviciu public, într-un caz concret, nu a fost aleasă în conformitate cu procedura privind achizițiile publice care ar permite selectarea ofertantului capabil să presteze aceste servicii la costul cel mai mic pentru comunitate, nivelul compensației necesare trebuie determinat pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere medie, bine gestionată și echipată în mod corespunzător astfel încât să îndeplinească cerințele necesare de serviciu public, le-ar fi înregistrat pentru a executa aceste obligații, luându-se în considerare atât veniturile aferente, cât și un profit rezonabil pentru executarea acestor obligații.

(88) Cu toate acestea, se observă că cele patru condiții cumulative nu sunt îndeplinite în cazul de față. În primul rând, legislația germană nu identifică un serviciu de interes economic general care ar consta într-un consum stabil și nu însărcinează consumatorii de energie electrică la sarcină de bază cu executarea unei obligații de serviciu public ([52]). În al doilea rând, legislația nu prevede parametrii pe baza cărora se calculează costurile pentru a se evita supracompensarea. În al treilea rând, pentru mulți dintre consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, realizarea unui consum care atinge 7 000 de ore de utilizare deplină și depășește 10 GWh corespunde profilului lor normal de consum și nu implică niciun cost special. În aceste cazuri, scutirea totală conduce în mod necesar la o supracompensare, întrucât aceasta depășește compensația care ar fi fost necesară pentru acoperirea costurilor suplimentare legate de presupusa obligație de serviciu public. În cele din urmă, întreprinderile nu au fost alese în urma unei proceduri de achiziții publice, iar scutirea nu a fost determinată pe baza unei analize a costurilor pe care o întreprindere medie, bine gestionată și echipată în mod corespunzător le-ar fi suportat pentru a executa obligațiile respective, luând în considerare veniturile relevante și un profit rezonabil pentru executarea obligațiilor. Dimpotrivă, Germania a indicat că a fost foarte dificil să se cuantifice valoarea sarcinii stabile pentru rețea.

Scutirea totală nu corespunde comportamentului unui operator economic privat în economia de piață

(89) În ceea ce privește argumentul potrivit căruia scutirea totală a fost similară unei plăți efectuate de un operator al pieței pentru a cumpăra serviciul în cauză, se observă că nu a fost prezentat niciun argument convingător care să demonstreze că valoarea scutirii totale corespunde prețului la care operatorii de rețea ar fi dispuși – în absența dispoziției de la articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 – să achiziționeze presupusul serviciu de la consumatorii de energie electrică de bază.

(90) În primul rând, faptul că operatorii de rețea au contestat scutirea în fața instanțelor naționale (a se vedea considerentele 52 și 53) arată că operatorii de rețea nu ar fi achiziționat ei înșiși presupusul serviciu la valoarea scutirii totale care depășește nivelul taxelor de rețea individuale (pentru taxele de rețea individuale, a se vedea secțiunea 5.1.2 de mai jos). BNetzA a efectuat o anchetă în rândul operatorilor de rețea în scopul realizării unui raport de evaluare la 30 martie 2015 privind impactul articolului 19 alineatul (2) din StromNEV cu privire la gestionarea rețelelor electrice, care s-a concentrat pe datele referitoare la perioada 2011-2013 („raportul de evaluare din 2015") ([53]). Raportul respectiv arată că operatorii de rețea care au consumatori de energie electrică la sarcină de bază conectați la rețeaua lor au opinii împărțite cu privire la utilitatea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază pentru stabilitatea rețelei. Unii au precizat că, în perioada 2011-2013, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au generat costuri de rețea scăzute – dar, în mod esențial, au generat în continuare costuri – în comparație cu alți utilizatori ai rețelei cu o sarcină variabilă și imprevizibilă, în timp ce alții au explicat că o sarcină flexibilă ar fi mai utilă pentru regularizarea volatilității ([54]). De asemenea, un OST a explicat că respectiva contribuție adusă de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelelor depinde de circumstanțele specifice ale rețelei ([55]). În cele din urmă, mai mulți dintre operatorii de rețea au observat că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază aveau deja același model de sarcină înainte de introducerea scutirii, astfel că scutirea nu ar fi necesară pentru ca aceștia să își modifice comportamentul. Cu alte cuvinte: serviciul fusese furnizat în orice caz, deja în absența măsurii. Aceste constatări confirmă în continuare că operatorii de rețea nu ar „achiziționa" din proprie inițiativă sarcina stabilă de la consumatorii de energie electrică la sarcină de bază și niciunul din aceștia nu ar realiza achiziții la prețul unei scutiri totale.

(91) În al doilea rând, chiar dacă se presupune că, în unele cazuri, operatorii de rețea ar fi achiziționat în mod activ presupusul serviciu, aceștia l-ar fi achiziționat numai în limita necesară pentru a facilita gestionarea rețelei și la un preț care reflectă contribuția diferențiată la stabilitate. Dimpotrivă, scutirea totală este acordată consumatorilor de

([52]) A se vedea de asemenea, hotărârea din 26 noiembrie 2015, Spania/Comisia, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891, punctele 67-75.
([53]) Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen, BNetzA, 30 martie 2015. A se vedea, de asemenea, răspunsurile guvernului federal cu privire la acest raport către deputații din Parlamentul german (BT-Drucksache 18/5763, disponibile la adresa: http://dipbt.bundestag.de/doc/btd/18/057/1805763.pdf).
([54]) A se vedea răspunsurile negative din graficele 6 și 7 din raport și concluziile de la pagina 38 din raportul de evaluare din 2015.
([55]) A se vedea pagina 38 din raportul de evaluare din 2015.

energie electrică la sarcină de bază care ating 7 000 de ore de utilizare deplină și depășesc 10 GWh fără a lua în considerare fie nivelul de rețea la care sunt conectați, fie contribuția lor efectivă la stabilitatea rețelelor ([56]), fie faptul că ar putea exista deja un număr suficient de consumatori de energie electrică la sarcină de bază pentru a permite o gestionare stabilă a rețelei. De asemenea, dacă cererea stabilă (mai degrabă decât reducerea costurilor) ar fi esențială pentru gestionarea în condiții de siguranță a rețelei, nu există niciun motiv pentru a exclude de la scutire consumatorii stabili care consumă mai puțin de 10 GWh.

(92) În al treilea rând, se observă că instanțele germane au concluzionat, de asemenea, că scutirea totală nu ar putea fi considerată drept o plată pentru un serviciu deoarece, în primul rând, pentru mulți consumatori de energie electrică la sarcină de bază, „serviciul" corespunde doar modului lor normal de consum și, în al doilea rând, deoarece scutirea totală nu a luat în considerare creșterea stabilității concrete realizată. În opinia acestor instanțe, ar fi putut fi justificată doar o reducere care să ia în considerare impactul concret al fiecărui consumator de energie electrică la sarcină de bază asupra rețelei (a se vedea considerentele 52 și 53).

(93) O parte din părțile interesate și-au bazat argumentul potrivit căruia scutirea totală a corespuns plății pe care un operator de piață ar putea să o efectueze pentru a achiziționa serviciul consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază pe studiul din 2012 (a se vedea considerentul 59 din prezenta decizie).

(94) Se observă, în primul rând, că scutirea a fost introdusă printr-un act de reglementare de către stat în calitate de autoritate de reglementare. În această privință, este necesar să se aplice cea mai recentă jurisprudență a Tribunalului, și anume EDF/Comisia ([57]). Conform acestei hotărâri, statul membru trebuie să demonstreze, în cazul în care se invocă principiul operatorului economic privat în economia de piață, că decizia sa de reglementare a fost luată în calitatea sa de acționar și nu în calitatea sa de autoritate publică. În cazul de față, Germania (la nivel federal) nu deține nicio participație în cadrul operatorilor de rețea. În orice caz, Germania nu a prezentat niciun document care să indice faptul că aceasta a luat în considerare participațiile autorităților locale și regionale în cadrul operatorilor de rețea. Într-adevăr, Germania nu a furnizat dovezi din perioada respectivă care să indice considerente comerciale, nici părțile interesate nu au procedat astfel. Studiul este ulterior deciziei de reglementare de către BNetzA la 14 decembrie 2011. Prin urmare, principiul operatorului economic privat în economia de piață nu se aplică în cazul de față.

(95) În al doilea rând, chiar dacă s-ar aplica principiul operatorului economic privat în economia de piață, *quod non*, se observă că acest studiu este ulterior introducerii scutirii. Prin urmare, un operator economic privat în economia de piață nu s-ar fi putut bazat pe acesta în momentul luării unei decizii cu privire la scutire.

(96) Chiar dacă studiul din 2012 a fost relevant pentru aplicarea principiului operatorului economic privat în economia de piață, *quod non*, acesta nu sprijină afirmațiile formulate. Părțile interesate susțin că, pentru a asigura generarea minimă necesară de către astfel de centrale, este necesară o cerere ridicată și stabilă, întrucât această cerere va asigura rentabilitatea centralei în cauză și va asigura că acestea nu sunt suspendate. Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că studiul din 2012 în sine nu se referă la utilitatea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază în menținerea generării minime necesare de către centralele electrice convenționale din Germania pentru a asigura gestionarea unei rețele securizate. Această utilitate nu face obiectul studiului din 2012, iar consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu sunt, de fapt, menționați în studiu. În schimb, sinteza rezultatelor studiului ([58]) subliniază faptul că capacitatea minimă de generare necesară în Germania pentru a asigura o gestionare în condiții de siguranță a rețelei a fost estimată pe baza cererii existente în Germania. Cu alte cuvinte, capacitatea minimă de generare necesară în Germania pentru a asigura gestionarea în condiții de siguranță a unei rețele depinde de volumul de consum, dar și de tipul de sarcină care trebuie să fie realizată. Dacă cererea ar fi fost mai mică sau dacă nu ar fi fost necesar să se asigure generarea energiei electrice la sarcină de bază pentru a acoperi consumul de energie electrică la sarcină de bază, capacitatea minimă de generare necesară în Germania ar fi fost diferită. Consumatorii de energie electrică la sarcină de bază reprezintă o parte din motivul pentru care această capacitate de generare este necesară în primul rând. Prin urmare, cererea acestora poate fi cu greu descrisă ca fiind un serviciu. În orice caz, simpla existență a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază nu ar fi suficientă pentru a se asigura că centralele electrice în cauză rămân pe piață. Într-un final, acest lucru va depinde de prețul la care este comercializată energia electrică. În cazul în care prețul este prea scăzut, acesta nu va permite ca centrala producătoare de energie electrică la sarcină de bază să rămână pe piață. Acest lucru va depinde, de asemenea, de nivelul de producție de energie electrică din surse regenerabile. În perioadele de cerere scăzută, însă cu nivel ridicat al producției de electricitate din surse regenerabile, energia electrică din surse regenerabile beneficiază de dispecerizare prioritară și acces prioritar față de centralele electrice care utilizează combustibili fosili. În cele din urmă, ar trebui remarcat faptul că o parte a centralelor electrice convenționale menționate în studiul din 2012 privind generarea minimă de energie electrică de către centralele convenționale nu sunt centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază, ci centrale electrice convenționale a căror sarcină poate fi mărită rapid, cum ar fi turbinele cu gaz. Consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu vor constitui un stimulent pentru ca acest tip de centrale să rămână pe piață, întrucât rentabilitatea acestora este legată de posibilitatea de a obține prețuri mai ridicate pentru energia electrică atunci când sistemul este suprasolicitat.

([56]) În sensul scutirii totale, nu se realizează o distincție între consumatorii cu un consum stabil de peste 8 760 de ore de utilizare deplină și consumatorii al căror consum este mai puțin stabil.
([57]) Hotărârea din 16 ianuarie 2018, EDF/Comisia, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6, punctele 218-251.
([58]) A se vedea pagina (i) din studiul din 2012, la rubrica „Ergebniszusammenfassung".

(97) Unele părți interesate au susținut, de asemenea, că scutirea totală este justificată deoarece consumatorii de energie electrică la sarcină de bază fac parte din planul de izolare sub sarcină în cinci etape, care a fost pus în aplicare de OST-uri pentru a evita căderile de tensiune atunci când sistemul este suprasolicitat. Planul este descris în Codul privind sistemul de transport din 2007 (Norme privind rețeaua și sistemul ale operatorilor de sisteme de transport germani). Acestea susțin, de asemenea, că această izolare sub sarcină ar avea loc în afara oricăror relații contractuale și fără acordarea de compensații și că scutirea totală îi despăgubește pentru contribuția lor la securitatea aprovizionării.

(98) În această privință, se observă, în primul rând, că aceste afirmații sunt contrazise de Codul privind sistemul de transport din 2007. Articolul 7.3.4 alineatul (6) din Codul privind sistemul de transport din 2007 indică în mod explicit faptul că izolarea sub sarcină va fi asigurată prin acorduri contractuale cu clienții rețelei. În plus, nu există o corelație între scutirea totală și izolarea sub sarcină în sensul că includerea în planul de izolare sub sarcină în cinci etape nu reprezintă o condiție pentru a beneficia de scutirea totală. Cu privire la acest aspect, părțile interesante recunosc că consumul lor stabil doar sporește probabilitatea de a fi incluse în plan. De asemenea, consumatorii care nu se califică drept consumatori de energie electrică la sarcină de bază pot fi incluși în plan. De fapt, un plan de izolare sub sarcină în cinci etape va trebui să includă alți consumatori decât consumatorii de energie electrică la sarcină de bază. Într-adevăr, acesta include între 35 % și 50 % din sarcina sistemului (după izolarea pompelor) ([59]). Pe baza informațiilor prezentate de Germania, beneficiarii scutirii totale ar ajunge, în total, la o sarcină de vârf de aproximativ 3,5 GW, ceea ce reprezintă aproximativ 4,2 % din cererea de vârf în Germania în 2013 ([60]). Prin urmare, chiar dacă se presupune că scutirea ar constitui o remunerare pentru includerea în planul de izolare sub sarcină în cinci etape, aceasta ar constitui în continuare un avantaj selectiv, având în vedere faptul că aceasta ar fi limitată la consumatorii de energie electrică la sarcină de bază și ar fi exclusă pentru toți ceilalți consumatori care fac parte, de asemenea, din planul de izolare sub sarcină în cinci etape.

(99) În cele din urmă, unele părți interesate par a sugera că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar trebui să respecte anumite specificații tehnice atunci când se conectează la rețea și că, pentru a întruni aceste specificații, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază vor trebui să realizeze investiții în dispozitive care să îmbunătățească stabilitatea rețelei pentru obținerea de putere reactivă ([61]), dar pentru care nu sunt compensați.

(100) Cu toate acestea, se remarcă faptul că scutirea totală nu poate fi considerată ca fiind o remunerație pentru acest presupus serviciu pe care un operator economic privat în economia de piață l-ar fi plătit. Într-adevăr, situația descrisă de părțile interesate nu corespunde unui serviciu pe care îl achiziționează operatorii de rețea. Aceasta corespunde unei specificații tehnice pe care consumatorii trebuie să o întrunească pentru a fi conectați la rețea. În special, aceștia trebuie să se asigure că factorul lor de adaptare rămâne între – 0,9 și + 0,9. În funcție de circumstanțe, această situație ar putea, într-adevăr, să impună consumatorului să investească într-un anumit echipament care asigură că factorul de adaptare rămâne cuprins între valorile prevăzute. Acest lucru nu poate fi considerat un serviciu de rețea, ci constituie o măsură preventivă împotriva perturbărilor rețelei mai extinse. În cazul în care consumatorii, inclusiv consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, nu ar respecta specificațiile tehnice, aceștia ar fi responsabili de perturbarea semnificativă a tensiunii în rețea. Părțile interesate recunosc faptul că această specificație este necesară pentru a garanta gestionarea în condiții de siguranță a rețelei. În plus, specificațiile tehnice se aplică oricărui consumator care solicită conectarea la rețeaua în cauză și nu în mod specific consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază, prin urmare, chiar dacă scutirea ar putea fi considerată drept o „remunerație" (ceea ce însă nu este cazul), aceasta ar constitui în continuare un avantaj selectiv, având în vedere faptul că aceasta ar fi limitată la consumatorii de energie electrică la sarcină de bază și exclusă pentru toți ceilalți consumatori care sunt supuși aceleiași cerințe.

5.1.2. EXISTENȚA UNUI AVANTAJ SELECTIV

(101) Atât părțile interesate, cât și Germania au susținut că scutirea totală nu a constituit un avantaj selectiv, întrucât această scutire a fost justificată de natura și logica sistemului de taxe de rețea din Germania. Acestea subliniază faptul că sistemul de taxe de rețea din Germania se întemeiază pe principiul cost-cauzalitate, dar consumatorii de

([59]) Etapa 1: 49,8 Hz Alertarea personalului și planificarea capacității centralei electrice nu au fost încă activate, în conformitate cu instrucțiunile OST, izolarea pompelor.
Etapa 2: 49,0 Hz Izolarea instantanee sub sarcină a 10-15 % din sarcina sistemului.
Etapa 3: 48,7 Hz Izolarea instantanee sub sarcină a încă 10-15 % din sarcina sistemului.
Etapa 4: 48,4 Hz Izolarea instantanee sub sarcină a încă 15-20 % din sarcina sistemului.
Etapa 5: 47,5 Hz Deconectarea tuturor instalațiilor de producție de la rețea.

([60]) Cererea de vârf în Germania a reprezentat 83,1 GW în 2013, a se vedea RAP (2015): Raportul privind sistemul energetic german. Versiunea 1.0. Studiu comandat de Agora Energiewende, disponibil la adresa: https://www.agora-energiewende.de/fileadmin/downloads/publikationen/CountryProfiles/Agora_CP_Germany_web.pdf

([61]) Într-o rețea care utilizează curent alternativ, atât puterea reală, cât și puterea reactivă sunt necesare pentru transmiterea energiei electrice. Puterea reală este puterea consumată și transportată pe liniile electrice. În schimb, puterea reactivă este necesară pentru a menține tensiunea liniei (a se vedea, de exemplu, explicațiile furnizate de Amprion:https://www.amprion.net/%C3%9Cbertragungsnetz/Physikalische-Grundlagen/Blind-Wirkleistung/). Aceasta este produsă de generatoare sincrone și de alte dispozitive de compensare a puterii reactive. Puterea reactivă tinde să scadă atunci când liniile electrice sunt de mari dimensiuni, astfel că liniile de mari dimensiuni necesită instalarea unor dispozitive de compensare a puterii reactive la jumătatea distanței liniei.

energie electrică la sarcină de bază au un model de consum și de sarcină care este foarte diferit față de cel al utilizatorilor rețelei, care au un model de consum și de sarcină variabil și imprevizibil. Consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au contribuit la reducerea diferitelor costuri de rețea, ceea ce a justificat scutirea totală.

(102) Scutirea totală poate reprezenta ajutor de stat doar în măsura în care avantajul acordat consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază este selectiv. Pentru a stabili că un avantaj este selectiv, Comisia trebuie să demonstreze că o măsură face o diferențiere între operatorii economici care se află, având în vedere obiectivul sistemului de referință identificat, într-o situație de fapt și de drept comparabilă și că o astfel de diferențiere nu poate fi justificată de natura sau economia generală a sistemului de referință ([62]).

(103) Pentru a verifica dacă, în cadrul regimului juridic relevant, scutirea totală constituie un avantaj selectiv pentru anumite întreprinderi în raport cu altele care se află, având în vedere obiectivul urmărit de acest regim, într-o situație de fapt și de drept comparabilă, este necesar, în primul rând, să se definească cadrul de referință în care se înscrie măsura vizată ([63])

5.1.2.1. ***Sistemul de referință***

(104) Comisia este de acord cu faptul că, în sensul prezentei decizii, cadrul de referință relevant este sistemul de taxe de rețea din Germania. Acest sistem de taxe de rețea se întemeiază pe principiul conform căruia taxele de rețea trebuie să se bazeze pe costuri și să fie nediscriminatorii. Într-adevăr, articolul 21 din EnWG stabilește principiul conform căruia taxele de rețea trebuie să fie proporționale („angemessen”), nediscriminatorii și transparente (a se vedea considerentul 7 din prezenta decizie). Principiul cost-cauzalitate este prevăzut la articolul 16 din StromNEV și implicit la articolul 3 din StromNEV, care stipulează că taxele de rețea corespund plății pentru utilizarea rețelelor. StromNEV stabilește norme detaliate privind metodologia pentru stabilirea taxelor de rețea într-un mod care reflectă costurile.

(105) Articolul 24 din EnWG din 2011 împuternicește guvernul federal să specifice, prin ordonanță, metodologia pentru stabilirea taxelor de rețea generale care trebuie plătite. Astfel cum se menționează în considerentul 7 din prezenta decizie, articolul 24 din EnWG stabilește o distincție în această privință între majoritatea utilizatorilor și utilizatorii atipici ai rețelei, cărora li se poate percepe o taxă de rețea individuală. StromNEV pune în aplicare această distincție și cuprinde, de asemenea, două seturi de metodologii: metodologia aplicabilă utilizatorilor tipici ai rețelei (articolele 15, 16 și 17 din StromNEV) și metodologia aplicabilă utilizatorilor atipici ai rețelei (a se vedea considerentele 17-20 din prezenta decizie).

(106) Articolele 15, 16 și 17 din StromNEV prevăd metoda generală de calculare a taxelor de rețea. Această metodologie a fost descrisă în considerentele 10 și 14 din prezenta decizie. În special, funcția de simultaneitate descrisă la articolul 16 alineatul (2) din StromNEV și în anexa 4 la StromNEV permite o alocare a costurilor de rețea către diferiți utilizatori ai rețelei în conformitate cu probabilitatea ca consumul de energie electrică al utilizatorului individual în cauză să contribuie la vârful de sarcină anual. Germania a susținut că, într-un sistem în care energia electrică este transportată de sus în jos, vârful de sarcină anual reprezintă unul dintre principalii factori de cost ai rețelei.

(107) Cu toate acestea, Germania a demonstrat că, deși această metodologie generală permite o determinare fiabilă a costurilor de rețea generate de majoritatea utilizatorilor finali, funcția de simultaneitate, în cazul în care se aplică în același mod tuturor utilizatorilor rețelei, a supraestimat, *de facto*, costurile generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în perioada 2011-2013. Aceasta se explică prin faptul că metodologia de calculare bazată pe funcția de simultaneitate repartizează toate costurile de rețea între toți utilizatorii, în timp ce aceste costuri includ costuri care nu au fost generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază sau care au fost generate de aceștia în perioada 2011-2013 într-o măsură mult mai mică. În special, costurile legate de echilibrarea variațiilor bruște ale cererii nu sunt cauzate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, întrucât aceștia au un consum previzibil și mult mai constant. Același lucru este valabil pentru măsurile care trebuie luate pentru a menține frecvența rețelei, în pofida variațiilor de sarcină.

([62]) Hotărârea din 29 aprilie 2004, Țările de Jos/Comisia, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, punctul 43; Hotărârea din 6 septembrie 2006, Portugalia/Comisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, punctul 80; Hotărârea din 8 septembrie 2011, Comisia/Țările de Jos, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, punctul 62; Hotărârea din 21 decembrie 2016, Comisia/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, punctele 53-60; Hotărârea din 21 decembrie 2016, Comisia/World Duty Free Group SA, cauzele conexate C-20/15 P și C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, punctele 92-94.

([63]) Hotărârea din 6 septembrie 2006, Portugalia/Comisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, punctul 56, și Hotărârea din 21 decembrie 2016, Comisia/Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, punctul 55.

(108) Este adevărat că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază contribuie la sarcina de vârf la fel ca toți ceilalți utilizatori ai rețelei și că sarcina de vârf este relevantă pentru dimensionarea rețelei și, prin urmare, constituie un factor pentru generarea costurilor de rețea. Totuși, acest lucru nu este relevant pentru alocarea altor costuri de rețea (de exemplu, costurile legate de rezervele necesare pentru furnizarea energiei de echilibrare). În cazul în care toți utilizatorii rețelei au un model de consum variabil și imprevizibil, ar fi în continuare rațional să se repartizeze costurile respective utilizând aceeași cheie de repartizare, și anume în funcție de contribuția lor la sarcina de vârf. Cu toate acestea, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au un model de sarcină previzibil și mult mai stabil. În perioada 2011-2013, având în vedere mixul energetic, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au generat o nevoie mai scăzută de servicii de sistem decât alți utilizatori ai rețelei. Prin urmare, într-un sistem de taxe de rețea bazate pe principiul cost-cauzalitate, costurile pentru serviciile de sistem care nu sunt necesare pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu puteau fi alocate acestora utilizând aceeași cheie de repartizare precum cea folosită pentru utilizatorii rețelei care au o sarcină variabilă și imprevizibilă.

(109) De asemenea, metodologia de calculare bazată pe funcția de simultaneitate nu ia în considerare economiile de scară. În cazul în care o rețea este utilizată în mod constant până la capacitatea sa maximă, costurile pentru fiecare unitate sunt mult mai mici decât în cazul în care aceeași rețea este utilizată doar ocazional de consumatorii cu o sarcină variabilă până la capacitatea sa maximă, dar, în general, numai până la 30 % din capacitatea sa. În cele din urmă, având în vedere variabilitatea și imprevizibilitatea consumului realizat de utilizatori în general, operatorii de rețea trebuie să ia în considerare o marjă de siguranță atunci când dimensionează rețeaua. Într-adevăr, factorul de simultaneitate exprimă doar probabilitatea ca un anumit consumator să consume energie la vârful de sarcină, însă nu poate garanta acest lucru. Cu toate acestea, o astfel de marjă de siguranță nu este necesară în aceeași măsură pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază sau nu este deloc necesară. Prin urmare, în cazul în care taxele de rețea ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază ar fi calculate pe baza metodologiei de calculare a taxelor de rețea utilizând funcția de simultaneitate, acestea ar fi, de asemenea, supraestimate.

(110) Prin urmare, Comisia consideră că posibilitatea prevăzută la articolul 24 din EnWG din 2011 pentru stabilirea taxelor de rețea individuale pentru utilizatorii atipici, cum ar fi consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, este conformă cu principiul cost-cauzalitate și cu principiul nediscriminării. Aceasta trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din sistemul de referință, servind drept o corecție pentru a lua în considerare costurile de rețea generate efectiv de utilizatorii atipici ai rețelei, cum ar fi consumatorii de energie electrică la sarcină de bază.

(111) De asemenea, Comisia consideră că dispoziția conform căreia taxele de rețea individuale plătite de utilizatorii atipici ai rețelelor nu pot coborî sub 20 % din taxele de rețea publicate face parte integrantă din normele care reglementează taxele de rețea individuale în temeiul StromNEV. În primul rând, această contribuție minimă a reprezentant constant o cerință în ceea ce privește grupul utilizatorilor atipici ai rețelei menționați la articolul 19 alineatul (2) prima teză din StromNEV și a fost aplicabilă, în special, în perioada 2011-2013 (a se vedea considerentul 21 din prezenta decizie). În al doilea rând, această contribuție s-a aplicat, de asemenea, consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază în temeiul StromNEV din 2010 (a se vedea considerentul 20 din prezenta decizie). În final, contribuția minimă reprezentând 20 % din taxele de rețea pentru utilizatorii atipici finali, cum ar fi consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, corespunde – astfel cum a explicat Germania (a se vedea considerentul 20) – unei plase de siguranță care asigură faptul că utilizatorii atipici contribuie, la un nivel minim, la remunerarea avantajului care rezultă din conectarea la rețea. În special, în ceea ce privește consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, contribuția minimă de 20 % ia în considerare, de asemenea, faptul că metodologia traseului fizic, deși reflectă îndeaproape costurile de rețea generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, implică în continuare o anumită aproximare.

5.1.2.2. ***Abaterea de la sistemul de referință***

(112) Cu toate acestea, Comisia consideră că scutirea totală introdusă prin Legea din 26 iulie 2011 este în contradicție cu noțiunea de taxe de rețea individuale stabilită la articolul 24 primul paragraf punctul 3 din EnWG din 2011, în temeiul căruia formele atipice de utilizare a rețelei ar putea fi supuse unor taxe de rețea individuale.

(113) Principiul cost-cauzalitate și principiul conform căruia taxele de rețea ar trebui să fie proporționale și nediscriminatorii implică faptul că taxele de rețea se stabilesc pe baza costurilor de rețea individuale care sunt atribuite unui anumit utilizator al rețelei. Prin urmare, o scutire totală de plata taxelor de rețea ar respecta aceste principii numai dacă s-ar demonstra absența costurilor de rețea generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază. Acest lucru nu a fost însă demonstrat. Dimpotrivă, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază generează costuri de rețea, în special atunci când aceștia sunt nou-conectați la o rețea existentă, având în vedere că respectiva conectare ar putea necesita creșterea capacității unei astfel de rețele. De asemenea, în cazul în care nu a fost construită încă o rețea, aceasta ar trebui să fie dimensionată astfel încât să satisfacă cel puțin cererea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază. Acest fapt a fost recunoscut, de asemenea, de instanțele regionale germane și Curtea Federală de Justiție. Acestea au concluzionat în mod explicit că scutirea totală a fost contrară articolului 24 din EnWG din 2011 (a se vedea considerentele 52 și 53 din prezenta decizie). În continuare, trebuie să se observe că celelalte categorii de utilizatori atipici ai rețelei prevăzute la articolul 19 alineatul (2) prima teză din StromNEV au continuat să facă obiectul unor taxe de rețea individuale calculate în funcție de profilul lor de sarcină individual pe parcursul anilor 2011-2013 (a se vedea considerentul 21 din prezenta decizie). Prin urmare, scutirea totală acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază

a introdus o discriminare față de celelalte grupuri de utilizatori atipici ai rețelei care făceau în continuare obiectul unor taxe de rețea individuale și față de toți ceilalți utilizatori finali, având în vedere că scutirea totală se abate de la principiul cost-cauzalitate și de la principiul proporționalității taxelor de rețea.

(114) Se remarcă faptul că, înainte de introducerea scutirii totale în 2011, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au făcut obiectul unor taxe de rețea care trebuiau să fie stabilite astfel încât să ia în considerare reducerea costurilor de rețea sau diminuarea creșterilor costurilor de rețea care au fost generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază. Taxele de rețea în cauză ar putea, cu toate acestea, să nu fie mai mici de 20 % din taxele de rețea publicate. Pentru calcularea acestor costuri, BNetzA a definit metodologia traseului fizic (a se vedea considerentul 19). Comisia consideră că această metodologie este o metodologie fiabilă de aproximare a costurilor generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în perioada 2011-2013, având în vedere caracteristicile sistemului de energie electrică la momentul respectiv. Într-adevăr, această metodologie stabilește taxele de rețea bazate pe costurile care pot fi atribuite consumatorului de energie electrică la sarcină de bază, și anume costurile de capital și costurile fixe de funcționare legate de partea rețelei care conectează consumatorul de energie electrică la sarcină de bază la cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază care poate, *de facto*, să acopere întreaga sa cerere. Deși este adevărat că această metodologie conduce – astfel cum a criticat o parte interesată – la taxe de rețea diferențiate în funcție de poziția în care se află consumatorul de energie electrică la sarcină de bază în rețea, acesta este tocmai scopul taxelor de rețea individuale, și anume de a verifica costurile generate în rețea de către fiecare consumator de energie electrică la sarcină de bază în parte. Dacă un consumator de energie electrică la sarcină de bază este situat la o distanță mai mare de o centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază, aceasta înseamnă, de asemenea, că respectivul consumator va utiliza o parte mai mare din rețea pentru a transporta energia electrică de la centrala electrică care este capabilă, *de facto*, să acopere cererea sa. De asemenea, faptul că acest traseu fizic se calculează prin referire la o centrală electrică care acoperă întreaga cerere a consumatorului de energie electrică la sarcină de bază este justificat. Dacă centrala electrică ar acoperi doar o parte a cererii unui consumator de energie electrică la sarcină de bază, aceasta ar implica faptul că acesta utilizează, de asemenea, mai multe părți ale rețelei pentru a-și acoperi cererea și astfel este responsabil, de asemenea, de creșterea costurilor de rețea. În ceea ce privește faptul că metodologia traseului fizic nu ar accepta centralele hidroelectrice ca centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază, se remarcă faptul că documentul de orientare din 2010 elaborat BNetzA, menționat în considerentul 19 de mai sus, acceptă centralele hidroelectrice ca centrale producătoare de energie electrică la sarcină de bază. În plus, metodologia traseului fizic ia în considerare, de asemenea, pierderile din rețea și orice servicii de rețea pe care le utilizează consumatorul de energie electrică la sarcină de bază, dacă este cazul. Caracterul adecvat al metodologiei traseului fizic de determinare a costurilor de rețea generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază a fost confirmat de Curtea Federală de Justiție în 2016 ([64]).

(115) În consecință, Comisia consideră astfel că un tratament diferit al utilizatorilor atipici (și anume, consumatori de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină și consumatori de energie electrică la sarcină de bază) față de alți utilizatori ai rețelei reprezintă o parte integrantă din sistemul de referință și este exprimat în structura sa, atât timp cât se bazează pe conceptul de costuri de rețea individuale care pot fi atribuite unui anumit utilizator al rețelei.

(116) Cu toate acestea, scutirea totală în vigoare între 2011 și 2013 se abate de la procesul de determinare a taxelor de rețea individuale aplicabile utilizatorilor atipici, având în vedere că scutirea totală nu se întemeiază pe o determinare individuală a costurilor generate de consumatorul de energie electrică la sarcină de bază. Deși atât consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină, cât și consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au în vedere obiectivul urmărit de sistemul de taxe de rețea, într-o situație de fapt și de drept comparabilă (aceștia sunt utilizatori atipici pentru care taxele de rețea individuale nu ar fi condus la taxe de rețea care reflectă costurile în perioada 2011-2013), aceștia au fost tratați în mod diferit.

(117) În plus, scutirea totală se abate, de asemenea, de la sistemul de referință în sensul că aceasta nu impune consumatorului de energie electrică la sarcină de bază să plătească cel puțin 20 % din taxele de rețea publicate la fel ca în cazul celorlalți utilizatori atipici, și anume consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină. Această diferență de tratament reprezintă o discriminare, având în vedere că nu există niciun motiv pentru care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar trebui să fie scutiți de la această cerință. În special, nu există niciun motiv pentru care taxele de rețea individuale pentru consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină ar trebui să facă obiectul unei plase de siguranță, spre deosebire de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, având în vedere faptul că și consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, la fel precum consumatorii de energie electrică în afara orelor de vârf de sarcină, se bucură de beneficii ca urmare a conectării la rețea. De asemenea, taxele de rețea individuale calculate utilizând metodologia traseului fizic vor implica o anumită aproximare.

5.1.2.3. ***Nicio justificare în natura și logica sistemului de taxe de rețea***

(118) Noțiunea de ajutor nu include măsurile care conduc la crearea unui tratament diferit al întreprinderilor în ceea ce privește taxele, în cazul în care această diferențiere rezultă din natura și economia generală a sistemului de taxe în cauză ([65]). Sarcina probei pentru această din urmă parte a examinării îi revine statului membru.

([64]) EnVR 34/15, punctul 27.

([65]) Hotărârea din 29 aprilie 2004, Țările de Jos/Comisia, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, punctul 42; Hotărârea din 8 septembrie 2011, Comisia/Țările de Jos, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, punctul 62.

(119) Se observă că Germania nu a prezentat niciun element de probă care să demonstreze că scutirea totală ar fi justificată de natura și economia generală a sistemului de taxe de rețea din Germania. Aceasta a susținut că scutirea totală ar putea contribui la asigurarea securității aprovizionării prin garantarea existenței unor centrale electrice convenționale necesare pentru asigurarea securității aprovizionării și ar putea, de asemenea, să contribuie la facilitarea promovării energiei din surse regenerabile. Cu toate acestea, obiectivele respective nu au legătură cu taxele de rețea și, prin urmare, trebuie să fie examinate în cadrul evaluării compatibilității în conformitate cu jurisprudența Curții ([66]) (a se vedea secțiunea 3.3.1).

5.1.2.4. ***Concluzie***

(120) Scutirea totală nu poate fi justificată de logica sistemului de taxe de rețea din Germania, în măsura în care aceasta nu se limitează la o reducere a taxelor de rețea publicate care reflectă contribuția consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază la economiile de costuri sau evitarea costurilor. Scutirea totală constituie, în special, o abatere nejustificată de la sistemul de referință deoarece aceasta scutește consumatorii de energie electrică la sarcină de bază de costurile pe care sistemul de referință le-ar aloca acestora, și anume costurile de rețea individuale calculate pe baza metodologiei traseului fizic, care nu pot fi mai mici de 20 % din taxele de rețea publicate.

(121) Prin urmare, Comisia concluzionează că, în măsura în care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au fost scutiți de la plata taxelor de rețea care depășesc costurile de rețea generate de consumul acestora sau, în cazurile în care aceste costuri au reprezentat mai puțin decât contribuția de 20 % din taxele de rețea publicate, au fost scutiți de la plata acestei contribuții minime, scutirea nu se înscrie în logica sistemului de referință și nu conferă un avantaj selectiv.

5.1.3. IMPUTABILITATE

(122) Scutirea totală a fost acordată prin articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011 (a se vedea considerentul 21 din prezenta decizie) și a fost pusă în aplicare prin acte administrative care confirmă cererile de acordare a scutirii (a se vedea considerentul 24 din prezenta decizie). Prin urmare, scutirea totală este imputabilă statului.

(123) De asemenea, suprataxa în temeiul articolului 19 care a finanțat acordarea scutirii este imputabilă statului. În primul rând, suprataxa în temeiul articolului 19 a fost prevăzută la articolul 7 din Legea din 26 iulie 2011 (a se vedea considerentul 21 din prezenta decizie) și a fost pusă în aplicare de BNetzA, o agenție guvernamentală (a se vedea secțiunea 2.4.2 și nota de subsol 22 din prezenta decizie). Faptul că procesul de calculare a taxelor este efectuat de entități private mandatate prin lege să procedeze astfel nu influențează această concluzie, întrucât respectivele entități private – OST-urile – nu dispun de o putere de apreciere în îndeplinirea acestei sarcini și au fost mandatate de stat pentru a îndeplini această sarcină, ca parte a mandatului lor în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) din StromNEV din 2011 în calitate de OST. De asemenea, BNetzA deține competențe de supraveghere normală asupra OST-urilor și poate adresa decizii cu caracter obligatoriu OST-urilor, în cazul în care aceștia nu își respectă obligațiile (articolele 29 și 54 din EnWG din 2011). În cele din urmă, pentru anul 2012, BNetzA a stabilit în mod direct suma totală care a trebuit să fie compensată prin suprataxa în temeiul articolului 19 (a se vedea considerentul 37 din prezenta decizie).

5.1.4. EXISTENȚA RESURSELOR DE STAT

(124) Pentru ca avantajele selective să constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, acestea trebuie să fie acordate direct sau indirect prin intermediul resurselor de stat. Noțiunea de „intervenție prin intermediul resurselor de stat” se referă nu numai la avantajele care sunt acordate direct de stat, ci și la „cele acordate prin intermediul unui organism public sau privat, desemnat sau instituit de acest stat în vederea gestionării ajutorului” ([67]). În acest sens, articolul 107 alineatul (1) din tratat cuprinde toate mijloacele financiare pe care autoritățile publice le pot utiliza în mod efectiv pentru a sprijini întreprinderile, indiferent dacă aceste mijloace sunt sau nu active permanente ale sectorului public ([68]).

([66]) A se vedea Comunicarea Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat, astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO C 262, 19.7.2016, p. 1), punctul 138; A se vedea hotărârea din 8 septembrie 2011, Paint Graphos și alții, cauzele conexate C78/08-C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, punctele 69 și 70; Hotărârea din 6 septembrie 2006, Portugalia/Comisia, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, punctul 81; Hotărârea din 8 septembrie 2011, Comisia/Țările de Jos, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551; Hotărârea din 22 decembrie 2008, British Aggregates/Comisia, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757; Hotărârea din 18 iulie 2013, P Oy, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, punctele 27 și următoarele.

([67]) Hotărârea din 22 martie 1977, Steinike & Weinlig/Germania, C-76/78, ECLI:EU:C:1977:52, punctul 21; Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, punctul 58; Hotărârea din 30 mai 2013 în cauza C-677/11, Doux Elevage, ECLI:EU:C:2013:348, punctul 26; Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, EU:C:2013:851, punctul 20; Hotărârea din 17 martie 1993, Sloman Neptun, cauzele conexate C-72/91 și C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, punctul 19; Hotărârea din 9 noiembrie 2017, Comisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, punctul 44.

([68]) Hotărârea din 30 mai 2013, Doux Elevage și Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, punctul 34; Hotărârea din 27 septembrie 2012, Franța/Comisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, punctul 36; Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, punctul 21.

(125) Simplul fapt că avantajul nu este finanțat direct de la bugetul de stat nu este suficient pentru a exclude implicarea unor resurse de stat. Astfel cum rezultă din jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, nu este necesar să se stabilească, în fiecare caz, că a existat un transfer de fonduri de la buget sau de la o entitate publică pentru ca avantajul acordat uneia sau mai multor întreprinderi să poată fi considerat un ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat ([69]).

(126) Caracterul privat al resurselor nu împiedică încadrarea acestora ca resurse de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat ([70]). Acest lucru a fost amintit, de asemenea, în Hotărârea Franța/Comisia ([71]), în care Tribunalul a concluzionat că criteriul relevant pentru a evalua dacă resursele sunt publice, indiferent de originea lor inițială, este gradul de intervenție a autorității publice în definirea măsurilor în cauză și a modalităților de finanțare a acestora. Prin urmare, simplul fapt că o schemă de subvenții în favoarea anumitor operatori economici dintr-un anumit sector este finanțată, integral sau parțial, prin contribuții impuse de către autoritățile publice și percepute anumitor întreprinderi nu este suficient pentru a înlătura din această schemă caracterul său de ajutor acordat de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat ([72]). De asemenea, faptul că resursele nu ar fi, în niciun moment, în proprietatea statului nu exclude posibilitatea ca resursele să constituie resurse de stat, dacă acestea se află sub controlul statului ([73]). De fapt, noțiunea de ajutoare acordate prin intermediul resurselor de stat contribuie la includerea în domeniul de aplicare a articolului 107 alineatul (1) din tratat nu numai a ajutoarelor acordate direct de stat, ci și a ajutoarelor acordate de organisme publice sau private, desemnate sau instituite de stat ([74]).

(127) Acest raționament a fost aplicat, de asemenea, în cauza Essent ([75]). În acest caz, Curtea de Justiție a trebuit să evalueze o lege care prevedea că operatorii rețelei electrice din Țările de Jos trebuiau să colecteze o suprataxă pe energia electrică consumată de clienții privați și să transfere veniturile din aceea suprataxă către SEP, o filială comună a patru producători de energie electrică, cu scopul de a-i despăgubi pe aceștia din urmă pentru așa-numitele „costuri irecuperabile”. Această suprataxă a trebuit să fie transmisă de operatorii de rețea către SEP, care a trebuit să colecteze veniturile și să le utilizeze până la o anumită sumă definită prin lege în scopul de a acoperi costurile irecuperabile. În această privință, Curtea a observat că SEP a fost desemnată prin lege să gestioneze o resursă de stat ([76]). Curtea a constatat că sistemul neerlandez a implicat resurse de stat ([77]).

(128) Pe baza jurisprudenței respective, se poate concluziona că subvențiile finanțate prin taxe parafiscale sau din contribuții impuse de stat și care au fost gestionate și repartizate în conformitate cu dispozițiile legislației implică un transfer al resurselor de stat, chiar dacă nu sunt administrate de autoritățile publice, ci de entități private desemnate de stat care sunt distincte de autoritatea publică.

(129) Acest lucru a fost confirmat de Curtea de Justiție în cauza Vent de Colère ([78]), în care Curtea a observat, în special, că o parte din fondurile colectate către Caisse des Dépôts et Consignations nu au fost direcționate, ci au fost păstrate de către întreprinderile supuse obligației de a achiziționa energia electrică din surse regenerabile la taxe fixe, acest fapt nefiind suficient pentru a exclude o intervenție prin intermediul resurselor de stat.

(130) Curtea de Justiție a exclus transferul resurselor de stat numai în circumstanțe foarte specifice: De exemplu, Curtea ([79]) a considerat că decizia prin care o autoritate națională extinde la toți operatorii economici ai unui anumit sector un acord care prevede perceperea unei contribuții în cadrul unei organizații interprofesionale recunoscute de autoritatea națională respectivă, conducând astfel la caracterul obligatoriu al acestei contribuții, în scopul de a permite punerea în aplicare a anumitor activități de promovare și de relații publice, nu constituie ajutor de stat. Curtea a remarcat în acest sens că măsura nu a fost finanțată din resurse de stat, întrucât nu statul,

([69]) A se vedea Hotărârea din 16 mai 2002, *Franța/Comisia*, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, punctul 36; Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, punctul 70; Hotărârea din 19 decembrie 2013, *Association Vent De Colère! și alții*, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, punctele 19-21; Hotărârea din 13 septembrie 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, punctul 25; a se vedea, de asemenea, Hotărârea din 30 mai 2013, Doux Elevage și Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, punctul 34, precum și Hotărârea din 19 martie 2013, Bouygues Telecom/Comisia, cauzele conexate C-399/10 P și C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, punctul 100.

([70]) Hotărârea din 12 decembrie 1996, Air France/Comisia, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, punctele 63-65; Hotărârea din 9 noiembrie 2017, Comisia/TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, punctul 48.

([71]) Hotărârea din 27 septembrie 2012, Franța/Comisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496.

([72]) Hotărârea din 27 septembrie 2012, Franța/Comisia, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, punctul 61.

([73]) Hotărârea din 12 decembrie 1996, Air France/Comisia, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, punctele 65-67; Hotărârea din 16 mai 2002, Franța/Comisia, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, punctul 37; Hotărârea din 30 mai 2013, Doux Elevage și Coopérative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, punctul 35.

([74]) În acest sens, a se vedea Hotărârea din 22 martie 1977, Steinike & Weinlig, C-78/76, ECLI:EU:C:1977:52, punctul 21; Hotărârea din 17 martie 1993, Sloman Neptun, cauzele conexate C-72/91 și C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, punctul 19, și Hotărârea din 10 mai 2016, Germania/Comisia, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, punctul 81; Hotărârea din 9 noiembrie 2017, Comisia/TV2/Danmark, C-657/15 P, ECLI:EU:C:2017:837, punctul 36.

([75]) Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413.

([76]) Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, punctul 74.

([77]) Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, punctul 66.

([78]) Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, punctul 27.

([79]) Hotărârea din 30 mai 2013, Doux Elevage, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348; Hotărârea din 15 iulie 2004, Pearle, C-345/02, ECLI:EU:C:2004:448.

ci organizația interprofesională a luat o decizie în legătură cu utilizarea resurselor provenite din perceperea contribuției. Aceste resurse au fost destinate în întregime realizării obiectivelor stabilite de organizația respectivă. Prin urmare, resursele nu s-au aflat permanent sub control public și nu au fost puse la dispoziția autorităților statului.

(131) În cauza PreussenElektra, Curtea a constatat că Legea privind prețurile fixe pentru energia electrică (*Stromeinspeisungsgesetz*) ([80]), în versiunea sa aplicabilă în 1998, nu a implicat un organism public sau privat înființat sau desemnat să administreze ajutorul ([81]). Această concluzie s-a întemeiat pe observația conform căreia *Stromeinspeisungsgesetz* a instituit un mecanism care a fost limitat la obligarea în mod direct a întreprinderilor furnizoare de energie electrică și a operatorilor de rețele de energie electrică din amonte să achiziționeze energia electrică din surse regenerabile la un preț fix, fără ca un organism să administreze fluxul de plăți ([82]). Situația în cauza *Stromeinspeisungsgesetz* a fost caracterizată de o multitudine de relații bilaterale între generatorii de energie electrică din surse regenerabile și furnizorii de energie electrică. Nu a existat nicio supratxă impusă de stat pentru a compensa furnizorii de energie electrică pentru sarcina financiară rezultată din obligația de furnizare a energiei electrice. Prin urmare, nicio entitate nu a fost numită să administreze o astfel de taxă și fluxurile financiare aferente.

(132) În schimb, Curtea a indicat, în cauza Vent de Colère, că sistemul francez de sprijin a fost diferit de situația examinată în cauza PreussenElektra în două privințe: în cauza PreussenElektra, întreprinderile private în cauză nu au fost desemnate de statul membru în cauză să gestioneze o resursă de stat, ci erau obligate să achiziționeze utilizând resurse financiare proprii. În plus, în cauza PreussenElektra nu a existat un mecanism instituit și reglementat de către stat pentru compensarea costurilor suplimentare rezultate din obligația de achiziționare și prin care statul a garantat operatorilor privați obligați să achiziționeze energie electrică la un preț fix acoperirea integrală costurilor suplimentare ([83]).

(133) Recent, Curtea a confirmat această abordare diferențiată a evaluării resurselor de stat. În cauza ENEA S.A., Curtea a hotărât că o măsură națională care impune întreprinderilor, atât private, cât și publice, o obligație de a achiziționa energie electrică produsă în cogenerare nu constituie o intervenție a statului sau prin intermediul resurselor de stat atunci când costurile suplimentare care rezultă din această obligație de achiziționare nu pot fi transferate integral utilizatorilor finali și nu sunt finanțate din contribuții obligatorii impuse de stat sau prin intermediul unui mecanism de compensare integrală ([84]).

(134) În lumina acestor principii, pentru a examina dacă finanțarea scutirii totale, astfel cum rezultă din articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 implică resurse de stat, este necesar să se facă o distincție între finanțarea scutirii totale în 2011 și finanțarea acestei scutiri în cursul anilor 2012 și 2013, și anume în urma introducerii suprataxei în temeiul articolului 19.

5.1.4.1. ***Finanțarea prin intermediul resurselor de stat după ce BNetzA a impus suprataxa în temeiul articolului 19 (anii 2012 și 2013)***

(135) Pe baza mecanismului de compensare prevăzut la articolul 19 alineatul (2) a șasea și a șaptea teză din StromNEV din 2011, descris în secțiunea 2.4 din prezenta decizie, BNetzA a impus prin decizia de reglementare din 14 decembrie 2011 obligația ca OSD-urile să colecteze suprataxa în temeiul articolului 19 de la utilizatorii finali și să transfere lunar OST-urilor veniturile obținute din colectarea acestei suprataxe.

(136) În considerentele 49-84 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a indicat motivele pentru care consideră că scutirea totală trebuia să fie considerată ca fiind finanțată din resurse de stat. Aceste motive pot fi rezumate după cum urmează:

(a) scutirea totală reprezintă o politică a statului;

(b) operatorilor de rețea le este oferită o garanție în legislație prin care pierderile financiare rezultate din scutirea totală vor fi compensate integral printr-o suprataxă percepută pentru consumul de energie electrică al utilizatorilor rețelei; și anume, aceștia nu trebuie să finanțeze scutirea din propriile mijloace financiare;

(c) OST-urile au fost însărcinate cu gestionarea fluxurilor financiare rezultate din acordarea scutirii și colectarea suprataxei în temeiul articolului 19;

([80]) BGBl. I p. 2633.
([81]) Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, punctele 58 și 59.
([82]) Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, punctul 56. A se vedea, de asemenea, Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord*, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, punctul 74, în care Curtea observă că, în cauza PreussenElektra, întreprinderile nu erau desemnate de stat să gestioneze o resursă de stat.
([83]) Hotărârea din 19 decembrie 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, punctele 3436.
([84]) Hotărârea din 13 septembrie 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, punctul 30.

(d) OST-urile nu sunt libere să folosească veniturile din colectarea suprataxei după cum doresc, având în vedere faptul că suprataxa în temeiul articolului 19 trebuie să se limiteze la pierderile financiare rezultate din acordarea scutirii; orice excedent de venituri provenit din colectarea suprataxei trebuie dedus din suprataxele care urmează să fie plătite în anii următori;

(e) suprataxa în temeiul articolului 19 nu corespunde unei plăți pentru un serviciu sau un bun.

(137) Comisia nu împărtășește opinia exprimată de Germania și părțile interesate potrivit căreia scutirea totală nu ar putea fi considerată ca fiind finanțată prin intermediul resurselor de stat deoarece resursele financiare care finanțează scutirea nu ar tranzita bugetul de stat. Astfel cum se menționează în considerentele 125-129 din prezenta decizie, Curtea a declarat în repetate rânduri că noțiunea de resurse de stat poate fi aplicată, de asemenea, în cazul în care ajutorul este finanțat prin mijloace private care sunt impuse de stat și sunt gestionate și repartizate în conformitate cu dispozițiile legislației. În opinia Curții, o astfel de schemă de finanțare implică un transfer al resurselor de stat, în pofida faptului că aceste resurse nu sunt administrate de autoritățile publice, ci de entități private desemnate de stat care sunt distincte de autoritățile publice.

(138) Comisia consideră că pierderile de venituri rezultate din scutirea totală de plata taxelor de rețea în 2012 și 2013 au fost transferate integral utilizatorilor finali prin intermediul unui mecanism de compensare finanțat printr-o contribuție obligatorie percepută acestora de către stat.

(139) Astfel cum s-a descris în considerentele 35-39 din prezenta decizie, cadrul juridic în vigoare în 2012 și 2013 a prevăzut un mecanism de finanțare care să compenseze pierderile de venituri cu care s-a confruntat operatorul de rețea la care a fost conectat consumatorul de energie electrică la sarcină de bază care a beneficiat de scutire. OST-urile au fost obligate să compenseze OSD-urile pentru pierderile lor de venituri și să egalizeze această sarcină financiară suplimentară între acestea. În conformitate cu decizia de reglementare a BNetzA din 14 decembrie 2011 adoptată în temeiul articolului 29 alineatul (1) din EnWG și al articolului 30 alineatul (2) punctul 6 din StromNEV din 2011, OST-urile au fost compensate pentru această sarcină financiară prin suprataxa în temeiul articolului 19.

(140) Suprataxa în temeiul articolului 19 a constituit o taxă parafiscală percepută utilizatorilor finali. Ca atare, aceasta nu a făcut parte din sistemul general de taxe de rețea, astfel cum s-a sugerat în observațiile prezentate de părțile interesate. BNetzA însăși a explicat, în decizia sa din 14 decembrie 2011, că suprataxa în temeiul articolului 19 a avut un scop special, și anume de a compensa OST-urile pentru pierderile lor financiare și, prin urmare, nu a reprezentant o taxă de rețea generală, ci a constituit „*o altă taxă*” în sensul articolului 17 alineatul (8) din StromNEV, care trebuie să fie colectată separat de taxele de rețea generale. Acest lucru a fost confirmat, de asemenea, de instanțele germane, în special de Curtea Federală de Justiție, care a concluzionat că suprataxa în temeiul articolului 19 nu a reprezentat o taxă de rețea, ci a constituit o suprataxă care a vizat acoperirea pierderilor financiare rezultate din scutirea acordată în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 (a se vedea considerentele 52 și 53 din prezenta decizie).

(141) Suprataxa în temeiul articolului 19 reprezintă o contribuție obligatorie impusă de către stat. Aceasta a fost prevăzută în StromNEV din 2011 și a fost introdusă ulterior prin decizia de reglementare cu caracter obligatoriu a BNetzA, o înaltă autoritate federală publică însărcinată cu îndeplinirea sarcinilor administrative și de reglementare și care acționează sub supravegherea Ministerului Economiei și Energiei. Președinte și vicepreședinții acesteia sunt numiți de către ministru, iar consiliul său este format din reprezentanți din Bundesrat și Bundestag ([85]).

(142) În plus, operatorii de rețea au fost desemnați să colecteze și să administreze suprataxa în temeiul articolului 19 în conformitate cu cadrul juridic în vigoare. În această privință, trebuie reamintit că s-a statuat în mod repetat de către Curte că o entitate privată poate fi desemnată, de asemenea, să administreze resursele de stat. De asemenea, din hotărârea în cauza Essent rezultă că pot fi desemnate mai multe entități care să administreze suprataxa.

(143) În primul rând, OST-urile și OSD-urile au fost obligate să perceapă și să colecteze suprataxa în temeiul articolului 19 de la utilizatorii finali, iar OSD-urile au fost obligate să transfere suprataxa în temeiul articolului 19 către OST-uri.

(144) În al doilea rând, OST-urile au putut utiliza veniturile din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19 cu unicul scop de a compensa pierderile de venituri care au rezultat din scutirea acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 și mecanismul de egalizare descris în considerentul 35 din prezenta decizie. Acest lucru este demonstrat de faptul că suma rezultată din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19 a fost adaptată la nevoile financiare declanșate de scutirea totală. În special, toate veniturile realizate în anul x în plus față de suma necesară pentru a compensa această sarcină economică a condus la o reducere a suprataxei în anul x+2 (a se vedea considerentul 39). Prin urmare, Comisia nu împărtășește opinia Germaniei și a părților interesate potrivit căreia operatorii de rețea ar putea utiliza veniturile rezultate din colectarea suprataxei în temeiul articolului 19 după cum doresc.

([85]) A se vedea articolele 1, 3, 4 și 5 din Legea privind Agenția Federală a Rețelelor pentru electricitate, gaze, telecomunicații, servicii poștale și căi ferate din 7 iulie 2005 (BGBl. I p. 1970, 2009).

(145) Având în vedere cele de mai sus, se remarcă faptul că introducerea suprataxei în temeiul articolului 19 a garantat operatorilor de rețea că pierderile lor de venituri rezultate din scutirea acordate în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 vor fi compensate integral, prin urmare, situația este diferită față de cauzele PreussenElektra și ENEA ([86]), în care întreprinderile cărora le revine obligația de achiziționare au trebuit să finanțeze obligația prin mijloace financiare proprii și nu au putut să transfere costurile către clienții lor.

(146) În această privință, opinia exprimată de părțile interesate potrivit căreia suprataxa în temeiul articolului 19 nu a fost alocată finanțării scutirii în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 nu poate fi acceptată. Într-adevăr, începând din 2012, scutirea de plata taxelor de rețea nu a putut fi finanțată altfel decât prin intermediul suprataxei în temeiul articolului 19, care a fost calculată astfel încât să corespundă exact cu necesitățile financiare create de scutire.

(147) Pe baza acestor elemente, Comisia își menține concluzia conform căreia avantajul acordat consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază sub formă de scutire totală în 2012 și în 2013 trebuie să fie considerat ca fiind finanțat prin intermediul resurselor de stat.

5.1.4.2. ***Finanțarea prin intermediul resurselor de stat înainte de introducerea suprataxei în temeiul articolului 19 (anul 2011)***

(148) În timp ce scutirea totală în temeiul articolului 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 a fost aplicabilă începând cu 1 ianuarie 2011, suprataxa în temeiul articolului 19 intrat în vigoare la 1 ianuarie 2012 (a se vedea considerentul 40 din prezenta decizie). În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia și-a pus, prin urmare, întrebarea dacă scutirile acordate în 2011 au fost finanțate în mod egal prin intermediul resurselor de stat și a invitat Germania să furnizeze informații suplimentare cu privire la modul în care scutirea totală a fost finanțată în 2011.

(149) Pe baza informațiilor suplimentare furnizate de Germania, dar ținând cont, de asemenea, de observațiile formulate de părțile interesate, Comisia nu consideră că mecanismul de finanțare instituit în 2011 implică resurse de stat.

(150) Astfel cum a explicat Germania (a se vedea considerentul 77) și astfel cum a afirmat BNetzA în mod explicit în decizia de reglementare din 14 decembrie 2011, nu a fost instituit niciun mecanism de compensare și de despăgubire în 2011. În special, articolul 19 alineatul (2) a șasea și a șaptea teză din StromNEV din 2011 nu era încă aplicabil. În consecință, pierderile suferite din cauza scutirii totale de plata taxelor de rețea în 2011 nu au fost transferate utilizatorilor finali prin intermediul unui mecanism de compensare integrală sau – în absența suprataxei în temeiul articolului 19 în 2011 – al unei contribuții obligatorii impuse de către stat.

(151) În schimb, astfel cum stabilește decizia de reglementare din 14 decembrie 2011, OST-urile și OSD-urile au trebuit să își acopere pierderile de venituri generate de scutirea totală din 2011 din resurse proprii.

(152) Acestea au avut dreptul să înscrie pierderile respective în conturile lor de reglementare stabilite în temeiul ARegV din 2011. Cu toate acestea, astfel cum se arată în considerentul 47, pierderile de venituri generate în 2011 nu au putut fi recuperate prin adaptarea taxelor de rețea în 2011, având în vedere faptul că aceste taxe trebuie să fie stabilite în prealabil și nu pot fi modificate în cursul anului. Pierderile de venituri – dacă nu au fost compensate prin alte creșteri ale veniturilor și, prin urmare, prin resursele proprii ale OST-urilor și OSD-urilor, pentru anul 2011 – au trebuit să fie înscrise în *Regulierungskonto*. În cazul în care, la sfârșitul perioadei de reglementare în 2013, pierderile de venituri pentru anul 2011 au fost compensate prin venituri suplimentare din ceilalți ani ai perioadei de reglementare, nu va avea loc o compensare a pierderilor de venituri, iar pierderile vor fi acoperite din resursele proprii ale OST-urilor și OSD-urilor. Numai în cazul în care pierderile nu ar putut fi compensate prin venituri suplimentare în perioada de reglementare care se sfârșește în 2013, pierderile de venituri generate în 2011 ar putea conduce la o compensare indirectă în următoarea perioadă de reglementare. Cu toate acestea, inclusiv în această situație, nu a existat nicio garanție de compensare integrală. Dimpotrivă, nivelul de compensare depinde de alți factori, în special eficiența (sau nu) a OST-urilor și OSD-urilor, întrucât ARegV nu se bazează pe costurile reale, ci pe costurile ideale înregistrate de o întreprindere eficientă.

(153) Operatorii de rețea nu au beneficiat, prin urmare, de o garanție că pierderile lor de venituri rezultate din acordarea scutirii totale în 2011 ar fi compensate. Cu alte cuvinte, în 2011, operatorii de rețea au fost nevoiți să finanțeze scutirea totală prin mijloacele financiare proprii.

([86]) Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, și Hotărârea din 13 septembrie 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.

(154) Prin urmare, Comisia concluzionează că avantajul acordat consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază sub forma unei scutiri totale de la plata taxelor de rețea în 2011 a trebuit să fie finanțat prin resursele proprii ale operatorilor de rețea și nu a fost finanțat prin intermediul resurselor de stat ([87]).

5.1.5. EFECTUL ASUPRA SCHIMBURILOR COMERCIALE DINTRE STATELE MEMBRE

(155) În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, în vederea calificării unei măsuri naționale ca ajutor de stat, nu este necesar să se stabilească faptul că ajutorul are un efect real asupra schimburilor comerciale dintre statele membre, ci doar să se examineze dacă ajutorul în cauză este susceptibil să afecteze aceste schimburi comerciale ([88]). În special, atunci când un ajutor acordat de un stat membru consolidează poziția unei întreprinderi în raport cu alte întreprinderi concurente în cadrul comerțului intracomunitar, acestea din urmă trebuie considerate ca fiind afectate de ajutorul respectiv ([89]).

(156) Astfel cum s-a arătat mai sus, marea majoritate a întreprinderilor în cauză sunt active în industria chimică (inclusiv gaze industriale), a hârtiei, a materialelor textile, a oțelului, a metalelor neferoase, a rafinării petrolului și a fabricării sticlei. De asemenea, unii beneficiari operează centre de date ca furnizori de servicii. Toate aceste sectoare sunt deschise schimburilor comerciale între statele membre prin schimburi transfrontaliere de bunuri. Prin scutirea întreprinderilor în cauză de la un cost pe care întreprinderile care își desfășoară activitatea în același sector în alte state membre trebuie în mod normal să îl suporte (taxele de rețea), scutirea totală consolidează poziția întreprinderilor care beneficiază de scutire în raport cu alte întreprinderi concurente în cadrul comerțului intracomunitar, prin urmare, scutirea de la plata taxelor de rețea este de natură să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre.

5.1.6. IMPACTUL ASUPRA CONCURENȚEI

(157) Se consideră că o măsură acordată de către stat denaturează sau amenință să denatureze concurența în cazul în care aceasta este susceptibilă să îmbunătățească poziția concurențială a beneficiarului în comparație cu celelalte întreprinderi cu care acesta concurează ([90]).

(158) Sectoarele de producție, în care întreprinderile care beneficiază de scutire sunt în mod normal active, precum și piața pentru centrele de date sunt deschise concurenței. În multe dintre aceste sectoare, costurile energiei electrice reprezintă o parte importantă din costurile de producție, fapt pe care Germania l-a confirmat în scrisoarea sa din 6 decembrie 2013 în ceea ce privește industria chimică, a hârtiei, a cimentului, a aluminiului și a altor metale. În acest context, scutirea totală de la plata taxelor de rețea reduce costurile de producție ale întreprinderilor care beneficiază de scutire. Prin urmare, aceasta este susceptibilă să îmbunătățească poziția concurențială a beneficiarilor scutirii față de concurenții lor din alte state membre. Scutirea este, de asemenea, de natură să îmbunătățească poziția competitivă a acestora în comparație cu întreprinderile care nu ating un consum anual de energie electrică de 10 GWh și 7 000 de ore de utilizare deplină, dar care își desfășoară activitatea în același sector. Prin urmare, scutirea totală amenință să denatureze concurența.

(159) Se remarcă faptul că nu se poate exclude prezența unui efect asupra schimburilor comerciale și nici a unui efect de denaturare asupra concurenței din cauza unui presupus nivel ridicat al costurilor energiei electrice în Germania în comparație cu costurile energiei electrice din alte state membre. Articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 a acordat consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază o scutire totală de la plata taxelor de rețea. În consecință, acești consumatori nu au suportat o sarcină financiară în urma utilizării rețelei de energie electrică, în timp ce întreprinderile concurente din alte state membre au trebuit să plătească taxe de rețea. În plus, Curtea a susținut deja că un stat membru care urmărește să apropie, prin măsuri unilaterale, condițiile de concurență care există într-un anumit sector economic de cele care prevalează în alte state membre nu poate elimina caracterul de ajutor al unor astfel de măsuri ([91]).

5.1.7. CONCLUZIE PRIVIND EXISTENȚA UNUI AJUTOR DE STAT

(160) Având în vedere cele de mai sus, scutirea totală de la plata taxelor de rețea în vigoare în 2012 și 2013 pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază cu un consum anual de energie electrică care atinge 10 GWh și 7 000 de ore de utilizare deplină constituie ajutor de stat în măsura în care aceasta a scutit consumatorii în cauză de la costurile de rețea generate de consumul lor de energie electrică și de la contribuțiile minime de 20 % din taxele de rețea publicate.

(161) Scutirea de plata taxelor de rețea acordată în 2011 nu a fost finanțată prin resurse de stat și, prin urmare, nu constituie ajutor de stat.

([87]) Hotărârea din 13 martie 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, și Hotărârea din 13 septembrie 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.
([88]) Hotărârea din 8 mai 2013, Libert și alții, cauzele conexate C-197/11 și C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, punctul 76.
([89]) Hotărârea din 8 mai 2013, Libert și alții, cauzele conexate C-197/11 și C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, punctul 77.
([90]) A se vedea Hotărârea din 17 septembrie 1980, Philip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, punctul 11.
([91]) Hotărârea din 3 martie 2005, Wolfgang Heiser/Finanzamt Innsbruck, C-172/03, ECLI:EU:C:2004:678, punctul 54.

5.2. *CARACTERUL ILEGAL*

(162) Prin faptul că nu a notificat măsura înainte de punerea acesteia în aplicare, Germania nu și-a îndeplinit obligațiile în temeiul articolului 108 alineatul (3) din tratat. Prin urmare, măsura de ajutor constituie ajutor de stat ilegal.

5.3. *COMPATIBILITATEA CU PIAȚA INTERNĂ*

(163) Evaluarea compatibilității prezentată în continuare vizează numai scutirea totală acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază în 2012 și 2013, în măsura în care aceasta constituie ajutor de stat (a se vedea considerentul 160).

(164) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la faptul că scutirea totală de plata taxelor de rețea pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar putea fi declarată compatibilă cu piața internă. În consecință, Comisia a invitat Germania să prezinte observații suplimentare cu privire la compatibilitatea scutirii totale cu piața internă.

(165) Germania a susținut că scutirea totală ar putea fi declarată ca fiind compatibilă în baza articolului 107 alineatul (3) litera (b) sau (c) din tratat, având în vedere faptul că aceasta vizează următoarele obiective:

— garantarea securității aprovizionării cu energie electrică;

— facilitarea și promovarea surselor regenerabile de energie;

— punerea în aplicare a unui sistem de acces la sistemul de rețea fără discriminare între utilizatorii sistemului, astfel cum se prevede la articolul 32 din Directiva 2009/72/CE;

— asigurarea faptului că taxele de rețea reflectă costurile reale suportate, astfel cum prevede la articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(166) În general, Germania a considerat, de asemenea, că scutirea totală ar consolida competitivitatea industriei europene și ar fi în concordanță cu obiectivul Uniunii privind reindustrializarea Europei.

5.3.1. COMPATIBILITATEA ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (3) LITERA (b)

(167) În ceea ce privește primul temei de compatibilitate al Germaniei, se remarcă faptul că scutirea totală nu este legată de niciun „proiect important de interes european comun" specific și concret. Germania nu a descris un astfel de proiect a cărui realizare ar fi promovată prin scutirea totală de plata taxelor de rețea. De asemenea, Germania nu a prezentat nicio informație care să demonstreze că scutirea totală ar putea să remedieze o perturbare gravă a economiei din Germania. Astfel, scutirea totală nu poate fi justificată în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (b) din tratat.

5.3.2. COMPATIBILITATEA ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 107 ALINEATUL (3) LITERA (c)

(168) Articolul 107 alineatul (1) din tratat prevede principiul general al interdicției ajutoarelor de stat în cadrul Uniunii. Cu toate acestea, Comisia poate declara o măsură de ajutor ca fiind compatibilă în mod direct în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat dacă aceasta vizează atingerea unui obiectiv bine definit de interes comun ([92]) și este adecvată atingerii acestui obiectiv, este necesară pentru a atinge acest obiectiv, are un efect de stimulare și este proporțională, cu condiția ca efectele pozitive pentru atingerea obiectivului comun să compenseze efectele negative asupra concurenței și schimburilor comerciale.

(169) Statului membru îi revine sarcina de a dovedi compatibilitatea ([93]).

(170) Întrucât Germania a susținut că scutirea totală a contribuit la promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile și a securității aprovizionării, Comisia a constatat că măsura în cauză ar intra în domeniul de aplicare a Orientărilor comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului ([94]) („OAPM"). Cu toate acestea, OAPM nu conțin norme privind compatibilitatea măsurilor care vizează asigurarea securității aprovizionării. În ceea ce privește promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile, acestea conțin doar criterii de compatibilitate pentru ajutoarele acordate instalațiilor producătoare de energie electrică din surse regenerabile (secțiunea 1.5.6 din OAPM). Cu toate acestea, criteriile respective nu se referă la măsuri precum cea

([92]) Hotărârea din 14 ianuarie 2009, Kronoply/Comisia, T-162/06, ECLI:EU:T:2009:2, în special punctele 65, 66, 74 și 75; Hotărârea din 8 iunie 1995, Siemens/Comisia, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100, punctul 48.

([93]) Hotărârea din 28 aprilie 1993, Italia/Comisia, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, punctul 20; Hotărârea din 15 iunie 2005, Regione autonoma della Sardegna/Comisia, T-171/02, ECLI:EU:T:2005:219, punctele 166168.

([94]) Orientările comunitare privind ajutorul de stat pentru protecția mediului (JO C 82, 1.4.2008, p. 1).

vizată în cazul de față, care ar consta în scutirea consumatorilor de energie electrică de la plata taxelor de rețea pentru a-i „stimula" să rămână conectați la rețea astfel încât, atunci când energia electrică este produsă de instalațiile de energie electrică din surse regenerabile, ar exista o probabilitate mai mare ca acești consumatori să consume, de asemenea, energia electrică. OAPM nu se aplică măsurii examinate prin prezenta. Prin urmare, Comisia a examinat compatibilitatea scutirii totale în mod direct în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din tratat.

5.3.2.1. ***Obiectivul de interes comun și caracterul adecvat al ajutorului***

5.3.2.1.1. **Respectarea legislației europene privind taxele de rețea**

(171) În ceea ce privește acest argument, se face trimitere la constatările din considerentele 85-121 din prezenta decizie. Astfel cum s-a demonstrat în aceste constatări, scutirea totală acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază eligibili între 2011 și 2013 a conferit un avantaj selectiv în măsura în care aceasta i-a scutit, de asemenea, de la plata costurilor de rețea generate de consumul lor de energie electrică. Aceasta nu este în concordanță cu obiectivul de a asigura că taxele de rețea reflectă costurile reale suportate, astfel cum se prevede la articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009, nici nu este în conformitate cu principiul nediscriminării. Prin urmare, Comisia nu împărtășește punctul de vedere al Germaniei potrivit căruia o scutire totală de la plata taxelor de rețea contribuie la aceste obiective sau ar fi impusă în temeiul legislației europene.

5.3.2.1.2. **Promovarea securității aprovizionării și a energiei electrice din surse regenerabile**

(172) Germania susține că scutirea totală a contribuit la securitatea aprovizionării și la promovarea energiei electrice din surse regenerabile în trei moduri diferite (a se vedea considerentul 165):

— În primul rând, aceasta a susținut că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au furnizat un serviciu de stabilitate în perioada cuprinsă între 2011 și 2013, înainte de introducerea măsurilor de stabilizare a rețelei. Germania a susținut că consumul continuu și constant de energie electrică realizat de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar elibera și ar stabiliza rețeaua. Previzibilitatea consumului de energie electrică la sarcină de bază vizat de scutire ar contribui la o utilizare eficientă a capacităților de producție, în timp ce abaterile de frecvență și de tensiune ar fi reduse. Acest lucru ar reduce nevoia de rezerve și de energie electrică de echilibrare. În plus, Germania a explicat faptul că, adesea, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază vizați de scutire sunt situați în apropierea centralelor electrice de mari dimensiuni. Prin urmare, distanța pe care energia electrică trebuie să fie transportată este relativ scăzută, fapt care ar reduce pierderile de transport și necesitatea de a dispune de dispozitive pentru a asigura puterea reactivă. De asemenea, părțile interesate au subliniat că, adesea, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază sunt incluși în planul de izolare sub sarcină în cinci etape al OST-urilor fără contract și fără nicio compensație. Anumite părți interesate au arătat, de asemenea, că utilizatorii finali fac obiectul unor specificații tehnice atunci când doresc să se conecteze la rețea și că acest lucru necesită anumite investiții care îmbunătățesc controlul tensiunii, fără a fi remunerați.

— De asemenea, Germania susține că centralele electrice convenționale au fost necesare pentru a asigura o gestionare în condiții de siguranță a rețelei într-un moment în care energia electrică din surse regenerabile a început să fie utilizată mai rapid și în care soluțiile de flexibilitate pentru sistemul de energie electrică nu erau încă dezvoltate [cum ar fi variația cererii de energie ([95])], întrucât acestea furnizează servicii auxiliare importante pentru rețea și că, pentru a menține existența acestor centrale electrice convenționale, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au reprezentant un element necesar, având în vedere în special ponderea tot mai mare a energiei electrice produse din surse regenerabile.

— În același timp, Germania afirmă că retragerile stabile de energie electrică de către consumatorii de energie electrică la sarcină de bază garantează că energia electrică din surse regenerabile a fost consumată întotdeauna atunci când a fost produsă, ceea ce a condus la necesitatea de a adopta măsuri (altele și mai costisitoare) de stabilizare (reducere). Acestea au facilitat tranziția energetică și au contribuit la promovarea energiei din surse regenerabile.

(173) Se constată, în general, că obiectivele de asigurare a securității aprovizionării și de promovare a energiei electrice din surse regenerabile au fost recunoscute ca reprezentând obiective de interes comun ([96]).

([95]) Variația cererii de energie desemnează modificarea în utilizarea energiei electrice de către consumatorii finali în ceea ce privește modelele lor normale de consum ca răspuns la modificarea prețurilor energiei electrice de-a lungul timpului (reducerea consumului atunci când prețurile sunt mari și creșterea consumului atunci când prețurile sunt scăzute).

([96]) În ceea ce privește securitatea aprovizionării, a se vedea articolul 194 alineatul (1) litera (b) din tratat și articolul 3 alineatul (11) din Directiva 2009/72/CE, precum și hotărârea din 22 octombrie 2013, Staat der Nederlanden/Essent și alții, cauzele conexate C-105/12-C-107/12, ECLI:EU:C:2013:677, punctul 59; în ceea ce privește promovarea energiei din surse regenerabile, a se vedea articolul 194 alineatul (1) litera (c) din tratat și Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (JO L 140, 5.6.2009, p. 16), punctul 48 din OAMP și considerentul 231 din Decizia Comisiei din 23 iulie 2014 privind ajutorul de stat SA.38632 – Germania – EEG 2014 – Modificarea Legii privind energia electrică din surse regenerabile (JO C 325, 2.10.2015, p. 4).

(174) Cu toate acestea, se remarcă faptul că nu este stabilit în mod clar că scutirea totală ar putea contribui la realizarea obiectivelor de securitate a aprovizionării și de promovare a energiei din surse regenerabile și că aceasta a fost adecvată pentru atingerea acestor obiective. În special, Germania nu a demonstrat că scutirea totală ar putea contribui la atingerea obiectivelor urmărite și că ar fi adecvată pentru atingerea acestora. Astfel cum se va explica în continuare, scutirea totală conduce la rezultate contradictorii în ceea ce privește obiectivele atinse și ar putea constitui un obstacol în calea atingerii obiectivelor în cauză.

5.3.2.1.2.1. *Consumul de energie electrică la sarcină de bază poate constitui un obstacol în calea atingerii obiectivului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile și de asigurare a securității aprovizionării*

(175) Pentru a demonstra că scutirea totală de plata taxelor de rețea acordată în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 a putut să contribuie la asigurarea securității aprovizionării între 2011 și 2013 și a fost adecvată pentru atingerea acestui obiectiv, Germania a făcut trimitere la o serie de caracteristici ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază care facilitează gestionarea rețelei și aduc beneficii tuturor utilizatorilor rețelei: cererea stabilă și previzibilă a acestora reduce necesitatea măsurilor de echilibrare, a rezervelor și a redispecerizării. De asemenea, fiind situați, în general, mai aproape de centralele electrice, aceștia cauzează mai puține pierderi de energie electrică în timpul transportului și există o nevoie mai redusă de dispozitivele de compensare a puterii reactive.

(176) Se remarcă faptul că aceste elemente pot să reducă costurile de rețea și să faciliteze gestionarea rețelei și ar putea fi considerate în mod indirect ca facilitând obligațiile OST-urilor în asigurarea securității aprovizionării. Cu toate acestea, presupunându-se că exact aceleași caracteristici care au fost deja luate în considerare pentru a justifica taxele de rețea individuale pot fi avute din nou în vedere pentru a lua în considerare că scutirea ar urmări un obiectiv de interes comun, scutirea nu ar fi, în orice caz, necesară, nu ar avea un efect de stimulare suplimentar și nu ar garanta proporționalitatea ajutorului, astfel cum se explică în detaliu mai jos (secțiunile 5.3.2.2-5.3.2.4). În plus, astfel cum se va arăta mai jos, scutirea și condițiile în care aceasta este acordată ar putea constitui, de asemenea, un obstacol în calea măsurilor de flexibilitate pe care Germania le-a introdus în 2013 pentru a promova securitatea aprovizionării (considerentul 179 de mai jos) și ar putea, de asemenea, să conducă la creșterea costurilor pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile (considerentul 181 de mai jos). Din aceste motive, scutirea nu poate fi considerată adecvată pentru atingerea obiectivelor de securitate a aprovizionării și promovare a energiei din surse regenerabile.

(177) Germania și părțile interesate menționează, de asemenea, că scutirea totală ar fi utilă pentru reglarea frecvenței și controlul tensiunii.

(178) Cu toate acestea, se remarcă faptul că reglarea frecvenței și controlul tensiunii la care fac referire Germania și părțile interesate nu corespund unui serviciu furnizat de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, ci de centralele electrice convenționale, fapt recunoscut atât de Germania, cât și de părțile interesate în observațiile lor. De fapt, argumentul este că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază reprezintă un element necesar pentru menținerea viabilității centralelor electrice convenționale. Acest argument este examinat în considerentele 183-188 și se face trimitere la constatările respective. În ceea ce privește contribuția planului de izolare sub sarcină în cinci etape, se face trimitere la observațiile prezentate în considerentul 97, în care se concluzionează că scutirea totală nu poate fi considerată drept remunerarea pentru participarea la planul de izolare sub sarcină în cinci etape. În ceea ce privește dispozitivele pe care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază trebuie să le instaleze în vederea conformării cu cerința ca factorul de adaptare să fie cuprins între + 0,9 și – 0,9, s-a observat deja că această obligație vizează asigurarea gestionării sigure și normale a rețelei și că este impusă oricărui consumator care solicită acces la rețea și nu doar consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază (a se vedea considerentul 99 și următoarele). Astfel, acest argument poate fi cu greu considerat o justificare a scutirii pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază.

(179) De asemenea, se subliniază că, în observațiile sale, Germania a indicat că scutirea totală a determinat o valoare pentru securitatea aprovizionării numai pentru o perioadă tranzitorie (2011-2013), până la introducerea diverselor măsuri pentru a asigura că sistemul de energie electrică este mai flexibil. Cu toate acestea, încă din 2012 Germania a adoptat Ordonanța privind contractele pentru sarcină întreruptibilă („Ordonanța ABLAV") ([97]), care vizează achiziționarea de trei gigawați („GW") de sarcină întreruptibilă pentru a asigura că cererea este flexibilă. Aceasta a intrat în vigoare în 2013 (ultimul an în care scutirea totală a fost în vigoare) și s-a bazat pe articolul 13 alineatul (4a) din EnWG din 2011. Obiectivul a fost de a pune la dispoziția operatorilor de rețea sarcini întreruptibile pentru a face față situațiilor în care există o cerere prea mare față de producția disponibilă. Aceste situații pot surveni mai des în sistemele electrice cu o rată ridicată a pătrunderii energiei electrice din surse regenerabile (intermitente), având în vedere că o scădere a intensității vântului sau a radiației solare conduce la

([97]) BGBl. I p. 2998.

o scădere bruscă a producției de energie. De asemenea, energia eoliană și solară produsă poate fi mai mică decât s-a preconizat inițial, pe baza prognozei meteorologice. Cu toate acestea, s-a observat că scutirea totală pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază reprezintă, de fapt, un stimulent pentru ca acești consumatori să nu ofere sarcină întreruptibilă în temeiul Ordonanței ABLAV, având în vedere faptul că astfel aceștia nu ar atinge 7 000 de ore de utilizare deplină și, prin urmare, contravine obiectivelor unei alte măsuri care vizează securitatea aprovizionării. Pentru anul 2013, scutirea totală a constituit, prin urmare, un obstacol în calea altei măsuri de asigurare a securității aprovizionării prin descurajarea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază să ofere sarcină întreruptibilă.

(180) În plus, Germania a susținut că consumul de energie electrică la sarcină de bază vizat de scutire ar contribui la promovarea energiei electrice din surse regenerabile prin reducerea costurilor unei astfel de promovări. În special, Germania a indicat că retragerile stabile de energie electrică de către consumatorii de energie electrică la sarcină de bază au asigurat că energia electrică din surse regenerabile a fost consumată întotdeauna atunci când a fost produsă, ceea ce a condus la necesitatea de a reduce și a compensa instalațiile producătoare de energie electrică din surse regenerabile în caz de restricționare.

(181) Se precizează că, într-adevăr, în absența, în perioada 2011-2013, a unor instalații de stocare a energiei împreună cu instalațiile producătoare de energie electrică din surse regenerabile și, de asemenea, în absența cererii flexibile și a stimulentelor pentru creșterea consumului în momentele în care energia electrică din surse regenerabile este la un nivel ridicat, existența consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază ar putea reduce probabilitatea ca instalațiile producătoare de energie electrică din surse regenerabile să fie restricționate. Prin urmare, scutirea ar putea fi considerată ca facilitând promovarea energiei electrice din surse regenerabile. Cu toate acestea, scutirea ar putea conduce, de asemenea, la creșterea indirectă a costurilor pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile. Într-adevăr, atunci când energia electrică din surse regenerabile nu este disponibilă din cauza unei scăderi bruște a intensității vântului sau a radiației solare, inflexibilitatea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază generată de scutire va face necesară intensificarea activității centralelor electrice convenționale, cel mai probabil centralele electrice pe bază de cărbune sau alimentate cu gaz, pentru a acoperi cererea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază în cazul unor căderi bruște ale generării de energie electrice din surse regenerabile intermitente. Acest lucru ar putea fi perceput ca o creștere a costurilor pentru promovarea energiei electrice din surse regenerabile.

(182) În cele din urmă, se remarcă faptul că scutirea este acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază indiferent de locul în care sunt situați aceștia. Cu toate acestea, astfel cum arată studiul din 2012 (secțiunea 2.3), în anumite condiții rețeaua poate fi congestionată deoarece energia electrică produsă, de exemplu, în nordul țării depășește capacitatea de transport necesară pentru furnizarea energiei electrice către sudul țării, unde este situat punctul de consum. Această congestionare ar putea fi legată de condițiile de vânt puternic. De fapt, studiul din 2012 prevede un scenariu (figura 2.3) în care sunt simulate condițiile de vânt puternic pentru a identifica potențialele blocaje din rețea. Într-o astfel de situație, este necesară reducerea activității centralelor electrice care sunt situate înainte de blocaj și intensificarea activității centralelor electrice situate după blocaj. Măsurile de redispecerizare implică compensarea atât a centralelor electrice cu activitate redusă, cât și a centralelor electrice a căror activitate trebuie intensificată. În cazul în care consumatorul de energie electrică la sarcină de bază este situat după blocaj, acesta nu va reduce costurile sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile, ci le va majora. Întrucât scutirea totală nu presupune un semnal de localizare și este acordată fără a lua în considerare blocajele din rețea, scutirea ar putea conduce la o creștere a costurilor utilizării energiei electrice din surse regenerabile.

5.3.2.1.2.2. *Legătură neclară între scutirea totală și securitatea aprovizionării*

(183) Germania a susținut, de asemenea, că scutirea ar contribui (indirect) la securitatea aprovizionării deoarece ar asigura prezența consumului constant, care este, la rândul său, o condiție prealabilă pentru capacitățile de producere a energiei din surse convenționale, pe care le consideră a fi necesare nu doar pentru a furniza servicii de stabilizare a rețelei, ci și pentru a răspunde cererii de energie electrică într-un mediu de piață care este din ce în ce mai marcat de capacități de producție flexibile și descentralizate bazate pe energia din surse regenerabile. Germania și mai multe părți interesate au susținut că centralele electrice convenționale (echipate cu generatoare sincrone) oferă o serie de servicii de rețea importante de care operatorii de rețea au nevoie pentru a menține rețeaua în funcțiune, în principal reglarea tensiunii și reglarea frecvenței. Acestea susțin că, în cazul în care centralele convenționale nu funcționează în mod continuu, aceste servicii de sistem ar fi mai dificil de obținut și, în orice caz, mai scumpe (de exemplu, din cauza nevoii de a dispune de o rezervă mai mare). Cu toate acestea, centralele electrice convenționale ar putea să funcționeze în mod constant numai în cazul în care există o cerere constantă suficientă de a consuma energia electrică produsă. Mai precis, Germania susține că studiul din 2012 arată că aceasta ar avea nevoie în următorii ani de centrale electrice convenționale cu o capacitate între 8 și 25 GW pentru a asigura gestionarea în condiții de siguranță a rețelelor și a afirmat că, pentru a menține aceste centrale electrice convenționale, este necesară o cerere constantă și stabilă.

(184) În primul rând, se observă că studiul din 2012 a fost realizat după acordarea scutirii totale, fapt care exclude utilizarea studiului pentru a demonstra necesitatea ca scutirea totală să asigure viabilitatea centralelor electrice convenționale în cauză. În plus, astfel cum se va arăta în continuare, contribuția scutirii la securitatea aprovizionării nu este stabilită.

(185) În al doilea rând, studiul din 2012 nu se referă în sine la necesitatea de a garanta un anumit consum minim constant, iar Germania nu a indicat modul în care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază se raportează la nevoile de producție minimă a energiei convenționale. Germania a explicat doar că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază, prin retragerile lor constante de energie, au constituit un stimulent pentru ca centralele electrice convenționale să rămână pe piață. Cu toate acestea, studiul din 2012 face o distincție între centralele electrice convenționale la sarcină de bază (și anume, centralele nucleare, centralele electrice pe firul apei și centralele pe bază de lignit) și centralele electrice convenționale care sunt mai flexibile. Nevoia de producție minimă de energie se referă la ambele tipuri de producție a energiei. Cu toate acestea, în argumentele lor, Germania și părțile interesate nu au făcut această distincție și nu au explicat modul în care consumul de energie electrică la sarcină de bază se referă la ambele tipuri de producție a energiei. Atunci când se referă la centralele electrice convenționale, acestea par să se refere la centralele producătoare de energie electrică la sarcină de bază, doar având în vedere faptul că fac referire la producția constantă de energie și la necesitatea de a avea un consum la fel de constant. Dimpotrivă, studiul din 2012 indică în mod clar că producția de energie convențională necesară nu poate fi realizată doar la sarcină de bază. De fapt, studiul din 2012 insistă asupra nevoii de flexibilitate a sistemului și asupra timpului necesar pentru modificarea și adaptarea producției la fluctuații. Este dificil de înțeles care este relația dintre aceste centrale flexibile și consumatorii de energie electrică la sarcină de bază. Într-adevăr, astfel cum s-a menționat deja în considerentul 96, pentru centralele electrice convenționale a căror producție poate fi intensificată rapid, cum ar fi turbinele cu gaz, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu vor constitui un stimulent pentru a rămâne pe piață, întrucât rentabilitatea acestora este legată de posibilitatea de a obține prețuri mai ridicate pentru energia electrică atunci când sistemul este suprasolicitat.

(186) În plus, argumentul potrivit căruia scutirea ar contribui la securitatea aprovizionării deoarece sprijină asigurarea existenței unor centrale electrice convenționale (la sarcină de bază) se bazează pe un raționament circular: deoarece consumatorii de energie electrică la sarcină de bază necesită aprovizionare continuă cu energie electrică, aceștia sunt responsabili ei înșiși pentru o parte din producția minimă identificată în studiul din 2012. Prin susținerea faptului că prezența consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază este necesară pentru a menține funcționarea centralelor electrice, Germania și părțile interesate utilizează un argument circular, în măsura în care centralele respective sunt obligate să acopere propria cerere a consumatorilor respectivi. Un astfel de argument nu poate susține punctul de vedere potrivit căruia scutirea totală a fost adecvată pentru a asigura securitatea aprovizionării.

(187) În final, trebuie remarcat faptul că argumentul Germaniei și al părților interesate se bazează pe presupunerea potrivit căreia consumatorii de energie electrică la sarcină de bază sunt un element decisiv în asigurarea retragerilor de energie electrică produsă de centralele respective și a viabilității acestora.

(188) Cu toate acestea, studiul din 2012 indică faptul că existența consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază nu este suficientă pentru a asigura retragerea constantă de energie din centralele producătoare de energie electrică la sarcină de bază și pentru a garanta viabilitatea acestora. La pagina 1 din studiul din 2012 se observă că utilizarea continuă a instalațiilor de energie electrică din surse regenerabile și dispecerizarea prioritară a energiei electrice din surse regenerabile conduce la reducerea furnizării de energie electrică de către centralele electrice convenționale (inclusiv cele producătoare de energie electrică convențională la sarcină de bază). În plus, Germania a recunoscut că, în perioadele de cerere scăzută și cu un nivel ridicat de producție de energie electrică din surse regenerabile, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar consuma energia electrică din surse regenerabile din cauza dispecerizării prioritare și a accesului prioritar, în loc să consume energia electrică care ar fi fost furnizată în mod normal de centralele electrice convenționale la sarcină de bază. Această situație arată că consumul realizat de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu va asigura viabilitatea centralelor electrice convenționale la sarcină de bază și nu va face inutile măsurile de stabilizare a rețelei (cerințe privind rezerve mai mari, intensificarea rapidă a activității centralelor electrice atunci când scade producția de energie electrică din surse regenerabile etc.) despre care Germania și părțile interesate susțin că ar putea să nu mai fie necesare prin operarea continuă a centralelor electrice convenționale.

5.3.2.1.2.3. *Concluzie privind caracterul adecvat al ajutorului pentru asigurarea securității aprovizionării și pentru promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile*

(189) Pe baza elementelor menționate anterior, Comisia concluzionează că Germania nu a demonstrat că scutirea totală ar putea contribui la securitatea aprovizionării sau, indirect, la promovarea producției de energie din surse regenerabile și că a fost adecvată în scopul realizării acestor obiective.

(190) Chiar dacă se presupune că scutirea totală de la plata taxelor de rețea a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază a fost adecvată pentru a contribui la obiectivul asigurării securității aprovizionării și, indirect, la utilizarea energiei electrice din surse regenerabile, este încă necesar să se verifice dacă aceasta poate fi considerată necesară pentru atingerea acestor obiective, dacă are un efect de stimulare, dacă este proporțională și dacă impactul negativ al acestei măsuri rămâne mai mic decât efectul său pozitiv. În continuare, se va demonstra că aceste cerințe nu au fost îndeplinite. Acest raționament constituie un raționament subsidiar, întrucât Comisia consideră că ajutorul deja nu poate fi declarat compatibil pentru unicul motiv că acesta nu este, în realitate, de natură să contribuie la un obiectiv de interes comun.

5.3.2.1.3. **Competitivitatea industriei europene**

(191) Germania a subliniat că decizia de eliminare a energiei nucleare și de a crește ponderea energiei din surse regenerabile ar implica o creștere a costurilor energiei electrice (costurile legate atât de producția de energie electrică, cât și transportul energiei electrice) care va afecta în special industriile mari consumatoare de energie, cum ar fi industria chimică, a hârtiei, a cimentului, a aluminiului și a altor metale neferoase, în raport cu concurenții din alte state membre care se confruntă cu costuri mult mai mici ca urmare a politicilor privind utilizarea energiei din surse regenerabile. Scutirea ar crea condiții de concurență echitabile.

(192) Cu toate acestea, trebuie menționat că scutirea nu creează condiții de concurență echitabile și nici nu are legătură cu costurile care ar fi generate de politicile privind utilizarea energiei din surse regenerabile. Într-adevăr, scutirea totală de la plata taxelor de rețea reprezentând costurile individuale ale consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază înseamnă scutirea consumatorilor germani de energie electrică la sarcină de bază de la plata tuturor costurilor lor de rețea, inclusiv a costurilor aferente liniei rețelei care conectează consumatorul de energie electrică la sarcină de bază la cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază. Aceste costuri nu au nicio legătură cu politicile privind utilizarea energiei electrice din surse regenerabile și corespund costurilor pe care concurenții din alte state membre trebuie să le plătească ca parte a costurilor lor de producție normale și pe care consumatorii și concurenții din Germania trebuie să le compenseze prin suprataxa în temeiul articolului 19.

(193) În final, se remarcă faptul că scutirea totală care a urmărit îmbunătățirea competitivității consumatorilor în cauză pare să fie în contradicție cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009 deoarece nu reflectă costurile, precum și cu articolul 32 din Directiva 2009/72/CE deoarece nu respectă principiul nediscriminării. În plus, scutirile de plata taxelor de rețea decise de organul legislativ sau de guvern nu par a fi în conformitate cu articolul 37 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2009/72/CE, prin care se instituie principiul conform căruia taxele trebuie să fie stabilite de către autoritatea de reglementare.

(194) Din aceste motive, se concluzionează că scutirea de plata taxelor de rețea care corespunde costurilor individuale atribuite consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază, în măsura în care aceasta ar avea drept obiectiv consolidarea competitivității beneficiarilor, nu este de natură să contribuie la realizarea unui obiectiv de interes comun.

5.3.2.2. ***Necesitatea scutirii totale***

(195) În orice caz, astfel cum se demonstrează mai jos (considerentele 197-199), chiar dacă se presupune că Germania a demonstrat că scutirea totală ar putea contribui la asigurarea în mod indirect a promovării producției de energie electrică din surse regenerabile și a securității aprovizionării și a fost adecvată pentru realizarea acestor obiective, nu s-a demonstrat că scutirea totală a fost necesară în perioada 2012-2013 pentru atingerea acestor obiective. Acest lucru ar fi putut fi valabil numai dacă Germania ar fi demonstrat că scutirea totală a fost necesară pentru a menține consumul de energie electrică la sarcină de bază și pentru a preveni deconectarea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază de la rețea.

(196) Cu toate acestea, astfel cum arată elementele de mai jos, Germania nu a demonstrat că, fără scutirea totală, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază s-ar deconecta de la rețeaua publică și fie ar construi o linie către o centrală electrică, fie ar recurge la autoaprovizionare. De asemenea, Germania nu a demonstrat că, în lipsa unei scutiri totale, beneficiarii în cauză și-ar schimba modelul de consum și ar avea un profil de sarcină variabil imprevizibil.

Scutirea totală nu este necesară pentru a evita construirea unei linii directe de către consumatorii de energie electrică la sarcină de bază

(197) Germania nu a demonstrat că, în cazul în care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază care beneficiază de scutire ar face în continuare obiectul taxelor de rețea individuale, astfel cum ar rezulta în mod normal din articolul 24 din EnWG, aceștia ar înceta să contribuie la atingerea obiectivului de interes comun (stabilizarea rețelei și promovarea energiei electrice din surse regenerabile) prin construirea unei conexiuni directe la o centrală electrică.

(198) O astfel de situație este foarte improbabilă având în vedere că taxele de rețea individuale ar fi calculate pe baza metodologiei traseului fizic care examinează costurile legate de utilizarea traseului rețelei dintre punctul de conectare al consumatorului de energie electrică la sarcină de bază la rețea (punctul de retragere) și cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază. În acest sens, taxele de rețea individuale reflectă costurile care ar putea fi presupuse de construirea unei linii directe către cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază care poate corespunde cererii de energie electrică la sarcină

de bază a consumatorilor în cauză. Toate costurile fiind egale, un consumator de energie electrică la sarcină de bază va prefera să rămână conectat la rețea în loc să se implice într-o procedură îndelungată și nesigură de obținere a autorizației. Având în vedere că, în multe cazuri, linia directă va traversa proprietăți care nu aparțin consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază, vor fi necesare diferite autorizații care sunt dificil de obținut, întrucât publicul larg se opune adesea construirii unor linii electrice. În plus, în majoritatea cazurilor, taxele de rețea individuale vor fi, de fapt, mai mici decât costurile implicate de construirea unei linii directe. Într-adevăr, o linie directă ar presupune pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în cauză costuri de investiții semnificative și ar necesita, de asemenea, proceduri îndelungate și costisitoare de obținere a autorizației de construire a liniei electrice. Toate costurile fixe aferente liniei electrice ar trebui să fie suportate de un singur utilizator, în timp ce în cadrul metodologiei traseului fizic acesta doar își asumă partea sa din respectivele costuri fixe.

Scutirea totală nu este necesară pentru a evita recurgerea la autoaprovizionare de către consumatorii de energie electrică la sarcină de bază

(199) De asemenea, Germania nu a demonstrat că, în cazul în care beneficiarii scutirii totale ar face obiectul unor taxe de rețea individuale, astfel cum ar rezulta în mod normal din articolul 24 din EnWG, aceștia ar fi expuși riscului de a recurge la autoaprovizionare. Germania nu a prezentat niciun document care să indice o tendință a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază de a recurge la autoaprovizionare având în vedere nivelul lor de taxe de rețea individuale înainte de introducerea scutirii integrale. Dimpotrivă, datele prezentate de Germania arată că scutirea totală nu are un impact asupra deciziei consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază de a recurge la autoaprovizionare. Germania a furnizat cifre pentru primii zece cei mai mari beneficiari în ceea ce privește consumului de energie electrică pentru perioada 2013-2015 (o perioadă care acoperă ultimul an de scutire totală și doi ani în cursul cărora au fost aplicate taxele de rețea). Aceste date arată că șase dintre cele zece întreprinderi nu au avut o instalație de autoaprovizionare în 2013 și nu au construit o instalație de autoaprovizionare după reintroducerea taxelor de rețea individuale ([98]). Datele referitoare la celelalte patru întreprinderi ([99]) arată că una dintre acestea injectează integral în rețea energia electrică produsă. Celelalte trei întreprinderi aveau deja toate instalații de autoaprovizionare în 2013 și au continuat să le utilizeze pe toată perioadă 2013-2015, cu o tendință de scădere pentru una dintre întreprinderi, cu o tendință de creștere pentru cea de a doua și cu o tendință mai degrabă stabilă pentru cea de a treia. Această situație confirmă faptul că scutirea totală nu este necesară pentru prevenirea autoaprovizionării și că acești consumatori de energie electrică la sarcină de bază au ales modele de autoaprovizionare în funcție de alți factori. Acest lucru a fost confirmat de Germania în observațiile sale privind ajutorul de stat SA.46526 (2017/N) ([100]), în care aceasta a indicat mai întâi că soluțiile de autoaprovizionare în industria mare consumatoare de energie ([101]) au fost determinate de sinergii cu cerințele de furnizare a căldurii, de sinergii cu gazele reziduale și reziduurile rezultate din producție, și nu de posibilitatea de a evita plata taxei pe energia electrică pe care consumatorii o plătesc în Germania pentru finanțarea sprijinului pentru energia electrică din surse regenerabile (așa numita suprataxă pe energia din surse regenerabile) ([102]). În plus, Germania a demonstrat că, în pofida unei creșteri semnificative a suprataxei pe energia din surse regenerabile în perioada 2011-2014 (suprataxa pe energia din surse regenerabile reprezentând mai mult decât prețul energiei electrice în comerțul cu ridicata începând din 2013), autoaprovizionarea în patru sectoare principale care recurg la acest tip de aprovizionare (industria hârtiei, industria chimică, industria siderurgică, rafinăriile de petrol) a rămas stabilă în perioada 2010-2014 ([103]).

Presupusa contribuție la stabilitatea rețelei este deja luată în considerare în taxele de rețea individuale

(200) Pentru a justifica scutirea totală, Germania a făcut trimitere la stabilitatea și predictibilitatea consumului de energie electrică la sarcină de bază ca un element important pentru a facilita gestionarea rețelei și astfel, în mod indirect, pentru a facilita securitatea aprovizionării.

(201) Se remarcă însă că toate aceste elemente sunt deja luate în considerare la calcularea taxelor de rețea individuale, dat fiind că acest calcul alocă fiecărui consumator de energie electrică la sarcină de bază doar costurile legate de conexiunea la rețea între consumatorul respectiv și cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază care poate acoperi cererea sa. În orice caz, costurile pentru energia de echilibrare nu sunt incluse, în general, în taxele de rețea și nici în taxele de rețea individuale. Costurile pentru diferite rezerve și costuri de redispecerizare nu sunt incluse în taxele de rețea calculate în mod individual, iar pierderile de energie cauzate de transportul energiei electrice sunt alocate în mod proporțional cu partea de rețea utilizată. De asemenea, nevoia redusă de dispozitive de compensare a puterii reactive va fi luată în considerare, având în vedere că aceste dispozitive vor fi incluse în calcularea taxelor de rețea individuale numai în cazul în care acestea sunt amplasate pe traseul rețelei dintre centrala producătoare de energie electrică la sarcină de bază și consumatorul de energie electrică la sarcină de bază.

([98]) Aceste întreprinderi făceau parte din sectorul […] și […].
([99]) Aceste întreprinderi făceau parte din sectorul […], sectorul […] și industria […].
([100]) Decizia Comisiei din 19 decembrie 2017 privind ajutorul de stat SA.46526 (2017/N) – Germania – Suprataxă redusă pentru producerea de energie electrică din surse proprii în temeiul Legii EEG din 2017.
([101]) Germania a indicat că majoritatea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază au fost întreprinderi mari consumatoare de energie.
([102]) A se vedea considerentul 60 din decizia Comisiei în cazul SA.46526.
([103]) A se vedea considerentul 61 din decizia Comisiei în cazul SA.46526.

(202) Dat fiind că acest calcul alocă fiecărui consumator de energie electrică la sarcină de bază doar costurile legate de conexiunea de rețea între consumatorul respectiv și cea mai apropiată centrală producătoare de energie electrică la sarcină de bază care poate acoperi cererea sa, trebuie să se concluzioneze că taxele de rețea iau în considerare în mod adecvat beneficiile generate de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază în ceea ce privește gestionarea rețelei și, în mod indirect, securitatea aprovizionării. Prin urmare, nu este necesară nicio măsură de ajutor sub forma unei scutiri totale, iar Germania nu a prezentat niciun element care ar demonstra că, prin taxele de rețea bazate pe costurile individuale (de exemplu, folosind metodologia traseului fizic), beneficiarii ar deveni consumatori cu un profil de consum variabil și imprevizibil.

5.3.2.3. ***Efectul de stimulare***

(203) De asemenea, Germania nu a demonstrat că scutirea totală de la plata taxelor de rețea ar avea un efect de stimulare. Un ajutor are un efect de stimulare atunci când acesta modifică comportamentul întreprinderilor în cauză astfel încât acestea desfășoară o activitate suplimentară pe care nu ar desfășura-o fără ajutor sau pe care ar desfășura-o într-un mod limitat sau diferit.

(204) Anumite elemente din documentele prezentate arată că, în multe cazuri, scutirea totală a fost acordată consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază pentru adoptarea unui model de consum care corespunde modelului lor de consum obișnuit, având în vedere că procesul lor de producție implică un consum constant de energie electrică. Taxele de rețea individuale pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază există încă din 2005. Inițial, aceste taxe de rețea individuale puteau fi aplicate numai consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază care atingeau 7 500 de ore de utilizare deplină. Cel puțin pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază care beneficiau deja de taxe de rețea individuale în cadrul regimului inițial, scutirea totală nu a modificat, prin urmare, comportamentul acestora în comparație cu comportamentul lor în perioada aplicării taxelor de rețea individuale și astfel nu a avut un efect de stimulare. În plus, numărul consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază care au obținut taxe de rețea individuale în 2014 este foarte apropiat de numărul consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază care au obținut o scutire în perioada 2011-2013, iar solicitanții sunt adesea aceiași. Această situație confirmă, de asemenea, faptul că, pentru majoritatea consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază, scutirea totală nu a modificat comportamentul lor în comparație cu producția realizată oricum pe baza taxelor de rețea individuale. Instanțele naționale germane au formulat aceleași observații (a se vedea considerentul 52). În cele din urmă, raportul de evaluare din 2015 subliniază, de asemenea, că mai mulți operatori de rețea au observat că acești consumatori de energie electrică la sarcină de bază aveau deja același model de consum înainte de introducerea scutirii totale ([104]).

5.3.2.4. ***Proporționalitatea, impactul negativ asupra condițiilor de realizare a schimburilor comerciale și echilibrul general***

(205) Chiar dacă se presupune că, pentru unii consumatori de energie electrică la sarcină de bază, scutirea totală a fost adecvată și necesară pentru a contribui la un obiectiv de interes comun și că a avut un efect de stimulare, ar trebui să se remarce faptul că scutirea totală nu a fost proporțională și că impactul negativ al ajutorului este mai important decât efectul său pozitiv ipotetic.

(206) Pentru a fi proporțională, scutirea totală ar fi trebuit să fie limitată la suma necesară pentru a determina modificarea comportamentului consumatorului de energie electrică la sarcină de bază în cauză care este benefică fie pentru securitatea aprovizionării, fie pentru promovarea energiei din surse regenerabile.

(207) Cu toate acestea, Germania nu a demonstrat că scutirea totală este limitată la elementele care ar fi necesare pentru a stimula o modificare a modelului de consum al consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază și că scutirea totală este instrumentul cu cel mai scăzut efect de denaturare pentru a menține contribuția consumatorilor în cauză la stabilitatea și securitatea rețelei. În acest sens, unele părți interesate au susținut că, pentru a se asigura că vor atinge 7 000 de ore de utilizare deplină, angajații acestora au trebuit să rezerve o parte din timpul lor procesului de monitorizare a consumului și că un consum continuu a presupus, de asemenea, producția continuă și, prin urmare, eventual creșterea rezervelor atunci când cererea a fost în scădere. Cu toate acestea, aceeași parte interesată recunoaște că aceste costuri erau diferite pentru fiecare societate. Prin urmare, chiar dacă se presupune că, pentru a atinge 7 000 de ore de utilizare deplină, unii dintre consumatorii de energie electrică la sarcină de bază s-ar confrunta cu costuri suplimentare, nu a existat nicio garanție că scutirea ar corespunde întotdeauna cu elementul necesar pentru acoperirea acestor costuri suplimentare, iar Germania nu a demonstrat că acesta ar fi fost cazul.

(208) În plus, se observă că măsura nu pare să promoveze securitatea aprovizionării dincolo de elementele luate deja în considerare la calcularea taxelor de rețea individuale. Această contribuție suplimentară nu a fost demonstrată. În orice caz, Germania și părțile interesate recunosc că aceasta nu poate fi cuantificată.

(209) În plus, se observă că, deși s-a presupus că consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar contribui la securitatea aprovizionării dincolo de efectul de stabilizare asupra rețelelor care a fost deja luat în considerare la stabilirea taxelor de rețea individuale și ar contribui, de asemenea, în mod indirect la promovarea energiei

([104]) A se vedea pagina 38 din raportul de evaluare din 2015.

electrice din surse regenerabile, Germania nu a demonstrat că ajutorul se limitează la elementul necesar pentru realizarea acestor efecte pozitive. În raportul de evaluare din 2015, BNetzA a observat că operatorii de rețea care au consumatori de energie electrică la sarcină de bază conectați la rețeaua lor au fost împărțiți între cei care au constatat că acești consumatori au avut un efect de stabilizare și cei care au constatat că aceștia nu au avut un astfel de efect de stabilizare (a se vedea figurile 6 și 7 din raport și constatările de la pagina 38 din raport). Întrucât raportul nu face această distincție, nu este clar dacă pentru acești operatori de rețea care au identificat efectul de stabilizare, efectul în cauză ar depăși efectele luate deja în considerare la calcularea taxelor de rețea individuale. Un OST a explicat faptul că contribuția adusă de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază la stabilitatea rețelelor depinde de circumstanțele specifice ale rețelei: în caz de suprasarcină, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază amenințau stabilitatea rețelei, în timp ce, în caz de sarcină insuficientă, aceștia contribuiau la această sarcină, astfel încât cheia stabilității rețelei a fost efectiv sarcina flexibilă ([105]). Cu toate acestea, prin definiție, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu presupun o sarcină flexibilă, ci o sarcină stabilă și inflexibilă. Într-adevăr, în cazul în care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază ar oferi servicii de flexibilitate (de exemplu, reducerea consumului la cererea operatorului de rețea), aceștia nu ar mai respecta definiția consumatorului de energie electrică la sarcină de bază deoarece nu ar mai atinge 7 000 de ore de utilizare deplină. Acest lucru confirmă cel puțin că – presupunându-se că, în anumite condiții, consumatorii de energie electrică la sarcină de bază contribuie la stabilitatea rețelei dincolo de elementele deja luate în considerare la calcularea taxelor de rețea individuale – contribuția suplimentară a acestor consumatori la stabilitate ar depinde de la caz la caz, însă nu poate fi presupusă în mod automat pentru fiecare astfel de consumator care înregistrează un consum de peste 10 GWh și atinge 7 000 de ore de utilizare deplină. De asemenea, nu se poate presupune că aceasta ar justifica o scutire totală de la plata taxelor de rețea în toate cazurile.

(210) În plus, în ceea ce privește argumentul Germaniei și al părților interesate potrivit căruia scutirea ar garanta existența centralelor electrice convenționale la sarcină de bază care sunt în sine furnizori importanți de servicii de sistem, ar trebui să se observe că argumentul se bazează pe presupunerea că nevoile de generare minimă identificate în studiul din 2012 ar rămâne constante indiferent de cererea de energie în Germania, ceea ce nu este cazul. Dimpotrivă, astfel cum se menționează în considerentul 93 din prezenta decizie, studiul din 2012 subliniază la pagina (i) (partea „Ergebniszusammenfassung") că nivelul generării minime depinde foarte mult de situația curentă, în special producția de energie din surse regenerabile și, de asemenea, cererea de sarcină. Germania nu a furnizat niciun element care să demonstreze că scutirea totală se limitează la consumul de energie electrică la sarcină de bază care ar fi necesar pentru a asigura existența centralelor electrice convenționale la sarcină de bază, nici că aceasta va fi modificată în timp pentru a se adapta la nevoile în schimbare.

(211) Germania a susținut că nu ar exista nicio denaturare nejustificată a condițiilor de realizare a schimburilor comerciale, întrucât impactul asupra concurenței ar fi limitat având în vedere faptul că măsura a contribuit în mod semnificativ la securitatea aprovizionării și că aceasta ar avea cu greu un impact asupra concurenței cu întreprinderile din alte state membre având în vedere prețurile mari ale energiei electrice în Germania în comparație cu alte state membre.

(212) Cu toate acestea, astfel cum rezultă din constatările din secțiunea 5.3.2.1. - 5.3.2.4., nu se demonstrează că o scutire totală ar fi adecvată pentru realizarea securității aprovizionării și promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile și că aceasta ar fi necesară și ar avea un efect de stimulare. De asemenea, astfel cum s-a demonstrat în considerentele 205-211 din prezenta decizie, ajutorul nu este limitat la suma necesară pentru atingerea obiectivelor și conduce la supracompensare. Prin urmare, impactul pozitiv ipotetic al ajutorului este extrem de limitat, în cazul în care există.

(213) În schimb, scutirea totală nu pare să respecte articolul 32 din Directiva 2009/72/CE și articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 714/2009.

(214) În ceea ce privește denaturarea concurenței cu alte state membre, contrar poziției Germaniei, aceasta nu poate fi considerată ca fiind nesemnificativă. În primul rând, măsura scutește în întregime beneficiarii de la plata taxelor de rețea în timp ce toți concurenții lor continuă să aibă obligația de a plăti taxele de rețea în statele lor membre respective, în conformitate cu legislația europeană aplicabilă. Acest fapt poate avea un efect semnificativ de denaturare a concurenței, având în vedere că, astfel cum a arătat Germania, majoritatea beneficiarilor sunt întreprinderi mari consumatoare de energie electrică. Astfel, costurile energiei electrice sunt un factor important al competitivității acestora. În al doilea rând, faptul că prețurile la energia electrică ar fi ridicate în Germania și că acestea ar împovăra costurile de producție ale întreprinderilor mari consumatoare de energie electrică din Germania nu a fost demonstrat. Dimpotrivă, se observă că, între 2011 și 2013, utilizatorii cu un consum ridicat de energie electrică au beneficiat în Germania de reduceri ale taxei pe energia electrică, ale suprataxei pe energia din surse regenerabile și ale suprataxei pe energia obținută din cogenerare.

(215) Pe baza acestor elemente, se concluzionează că impactul negativ al ajutorului depășește contribuția pozitivă ipotetică pe care acesta ar fi putut să o aibă în ceea ce privește promovarea producției de energie electrică din surse regenerabile sau securitatea aprovizionării.

([105]) A se vedea pagina 38 din raportul de evaluare din 2015.

5.3.3. CONCLUZIE

(216) Ajutorul acordat în 2012 și 2013 nu este compatibil cu piața internă.

6. **RECUPERAREA**

(217) În conformitate cu tratatul și cu jurisprudența consacrată a Curții de Justiție, Comisia are competența de a decide dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul atunci când se constată că acesta este incompatibil cu piața internă ([106]). De asemenea, Curtea a susținut în mod consecvent că obligația impusă unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([107]).

(218) În acest context, Curtea a stabilit faptul că obiectivul este atins de îndată ce beneficiarul a rambursat sumele acordate prin intermediul ajutorului ilegal, pierzând astfel avantajul de care beneficiase față de concurenții săi de pe piață, iar situația anterioară plății ajutorului este restabilită ([108]).

(219) În concordanță cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 ([109]) al Consiliului prevede că „atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar […]”.

(220) Astfel, având în vedere că ajutorul în cauză a fost pus în aplicare cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat și este incompatibil cu piața internă, acesta trebuie recuperat de la beneficiari în vederea restabilirii situației care exista pe piață înainte de acordarea sa. Recuperarea ar trebui să acopere intervalul de timp cuprins între data la care beneficiarul a obținut avantajul, și anume atunci când ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului, și data recuperării efective, iar sumele care urmează să fie recuperate ar trebui să fie purtătoare de dobândă începând de la data la care beneficiarul a obținut avantajul și până la data recuperării efective.

(221) În ceea ce privește afirmația unor părți interesate potrivit căreia recuperarea ar constitui o încălcare a principiului protecției încrederii legitime, trebuie amintit că Curtea de Justiție a susținut în mod repetat că dreptul de a se prevala de principiul protecției încrederii legitime se extinde la orice justițiabil pe care o instituție a Uniunii l-a determinat să nutrească speranțe întemeiate prin furnizarea unor asigurări precise. Cu toate acestea, atunci când un operator economic prudent și avizat este în măsură să prevadă adoptarea unei măsuri a Uniunii de natură să îi afecteze interesele, acesta nu poate invoca beneficiul acestui principiu atunci când o astfel de măsură este adoptată ([110]). Având în vedere această jurisprudență, hotărârea în cauza PreussenElektra nu ar fi putut crea așteptări legitime deoarece nu a pus sub semnul întrebării posibilitatea de a desemna organisme private care să administreze o schemă de ajutoare și să califice taxele și taxele parafiscale drept resurse de stat. Mai degrabă, aceasta a vizat o singură situație restrânsă deja identificată în cauza Van Tiggele ([111]). În plus, Comisia a concluzionat cu privire la existența ajutorului de stat într-un număr mare de scheme finanțate pe baza unei supratаxe impuse de stat ([112]).

([106]) A se vedea Hotărârea din 12 iulie 1973, Comisia/Germania, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, punctul 13.

([107]) A se vedea Hotărârea din 14 septembrie 1994, Spania/Comisia, cauzele conexate C-278/92, C-279/92 și C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, punctul 75.

([108]) A se vedea Hotărârea din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, punctele 64 și 65.

([109]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9).

([110]) A se vedea Hotărârea din 22 iunie 2006, Forum 187/Comisia, cauzele conexate C-182/03 și C-217/03, ECLI:EU:C:2006:416, punctul 147.

([111]) A se vedea Hotărârea din 24 ianuarie 1978, Van Tiggele, C-82/77, ECLI:EU:C:1978:10.

([112]) A se vedea, de exemplu: Decizia Comisiei din 4 iulie 2006 privind ajutorul de stat NN162a/2003 și N317a/2006 – Austria – Sprijin pentru producerea de energie electrică din surse regenerabile în temeiul legii austriece privind energia electrică ecologică (JO C 221, 14.9.2006, p. 8); Decizia Comisiei din 8 februarie 2012 privind ajutorul de stat SA.33384 – Austria – Legea din 2012 privind electricitatea ecologică (JO C 156, 2.6.2012, p. 1). Decizia Comisiei din 14 aprilie 2010 privind ajutorul de stat N94/2010 – Regatul Unit – Taxe fixe pentru sprijinirea producției de energie regenerabilă din surse cu emisii reduse de carbon (JO C 166, 25.6.2010, p. 2); Decizia Comisiei din 24 aprilie 2007 privind ajutorul de stat C 7/2005 – Slovenia – Taxe pentru energia electrică aplicabile în Slovenia (JO C 219, 24.8.2007, p. 9); Decizia Comisiei din 26 octombrie 2009 privind ajutorul de stat N 354/2009 – Slovenia – Sprijin acordat pentru producția de energie electrică din surse regenerabile și în instalațiile de cogenerare (JO C 285, 26.11.2009, p. 2); Decizia Comisiei din 25 septembrie 2007 privind ajutorul de stat N 571/2006 – Irlanda – Programul de sprijin RES-E (JO C 311, 21.12.2007, p. 2); Decizia Comisiei din 18 octombrie 2011 privind ajutorul de stat SA.31861 – Irlanda – Producerea de energie electrică din biomasă (JO C 361, 10.12.2011, p. 2); Decizia Comisiei din 2 iulie 2009 privind ajutorul de stat N 143/2009 – Cipru – Schemă de ajutoare pentru încurajarea producerii de energie electrică de către sistemele comerciale de producere de energie eoliană, energie solară și energie fotovoltaică de mari dimensiuni și a utilizării biomasei (JO C 247, 15.10.2009, p. 2); Decizia Comisiei din 19 martie 2003 privind ajutorul de stat N 707/2002 și N 708/2002 – Țările de Jos – MEP stimulering duurzame energie & MEP Stimulering warmtekrachtkoppeling (JO C 148, 25.6.2003, p. 8); Decizia Comisiei din 5 iunie 2002 privind ajutorul de stat C 43/2002 (ex NN 75/2001) – Luxemburg – Fond de compensare pentru organizarea pieței de energie electrică (JO L 159, 20.6.2009, p. 11); Decizia Comisiei din 23 iulie 2014 privind ajutorul de stat SA.38632 – Germania – EEG 2014 – Modificarea Legii privind energia din surse regenerabile (JO C 325, 2.10.2015, p. 4); Decizia Comisiei din 8 martie 2011 privind ajutorul de stat C 24/2009 – Austria – Ajutor de stat în favoarea întreprinderilor mari consumatoare de energie în conformitate cu legea austriacă privind energia electrică ecologică (JO L 235, 10.9.2011, p. 42).

(222) În orice caz, Curtea a clarificat în cauza Essent ([113]) limitele hotărârii în cauza PreussenElektra și și-a reiterat jurisprudența anterioară, care califică, de asemenea, drept resursă de stat un avantaj finanțat din suprataxa impusă de stat și gestionat de o entitate desemnată de către stat.

(223) Interpretarea resurselor de stat adoptată în prezenta decizie este în conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, precum și cu practica decizională a Comisiei. Întrucât recuperarea ar fi putut fi prevăzută de către orice operator economic prudent și avizat, aceasta nu ar fi o încălcare a principiului protecției încrederii legitime.

(224) Având în vedere cele de mai sus, în special în ceea ce privește considerentul 216, ajutorul ar trebui recuperat deoarece este incompatibil cu piața internă, iar sumele care urmează să fie recuperate ar trebui să fie purtătoare de dobândă începând de la data la care beneficiarul a primit ajutorul și până la data recuperării efective.

(225) Recuperarea ar trebui să vizeze numai scutirea totală de la plata taxelor de rețea acordată în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2012 și 31 decembrie 2013 prin compararea taxelor de rețea individuale care ar fi fost datorate în absența scutirii, întrucât numai partea respectivă se califică drept ajutor de stat.

(226) Sumele recuperabile sunt, pentru fiecare dintre anii în cauză, taxele de rețea individuale pe care beneficiarii ar fi trebuit să le plătească fără scutirea totală.

(227) Taxele de rețea individuale menționate în considerentul anterior ar trebui să fie calculate pe baza metodologiei traseului fizic, astfel cum a fost stabilită de BNetzA în documentul de orientare „Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV" publicat la 26 octombrie 2010.

(228) Sumele recuperabile, pentru fiecare dintre anii în cauză, sunt cel puțin egale cu 20 % din suma pe care beneficiarul ar fi plătit-o dacă ar fi trebuit să achite taxele de rețea publicate.

(229) Dacă valoarea totală a avantajului primit de un beneficiar este mai mică de 200 000 EUR și dacă avantajul îndeplinește toate celelalte criterii prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei ([114]) sau în Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei ([115]), ar trebui să se considere că un astfel de avantaj nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, și, prin urmare, nu ar trebui să facă obiectul unei recuperări.

7. **CONCLUZIE**

(230) Se concluzionează că Germania a pus în aplicare în mod ilegal în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2012 și 31 decembrie 2013 ajutorul sub forma unei scutiri totale de taxe de rețea pentru consumatorii de energie electrică la sarcină de bază care ating un consum anual de energie electrică de cel puțin 10 GWh și 7 000 de ore de utilizare deplină, cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat.

(231) Ajutorul de stat se ridică la costurile de rețea generate efectiv în 2012 și 2013 de consumatorii de energie electrică la sarcină de bază care au beneficiat de scutire sau, în cazul în care aceste costuri de rețea reprezintă mai puțin decât taxele de rețea minime de 20 % din taxele de rețea publicate, acesta se ridică la valoarea respectivelor taxe de rețea minime. În acest sens, scutirea totală acordată în conformitate cu articolul 19 alineatul (2) a doua teză din StromNEV din 2011 se abate de la sistemul de referință, astfel cum era în vigoare. În consecință, ajutorul de stat se ridică la valoarea taxelor de rețea individuale pe care consumatorii de energie electrică la sarcină de bază nu le-au plătit în 2012 și 2013 și corespunde la cel puțin 20 % din taxele de rețea publicate din anii respectivi.

(232) Ajutorul de stat nu îndeplinește condițiile niciuneia dintre derogările prevăzute la articolul 107 alineatul (2) și alineatul (3) din tratat și nu poate fi considerat compatibil cu piața internă pentru niciun alt motiv. Prin urmare, acesta nu este compatibil cu piața internă.

(233) În conformitate cu articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589, Comisia trebuie să solicite ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiari. Prin urmare, Germania ar trebui să fie obligată să recupereze ajutorul incompatibil,

([113]) A se vedea Hotărârea din 17 iulie 2008, *Essent Netwerk Noord, C-206*/06, ECLI:EU:C:2008:413, punctul 74.

([114]) Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis (JO L 352, 24.12.2013, p. 1).

([115]) Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor de minimis (JO L 379, 28.12.2006, p. 5).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Scutirea totală a consumatorilor de energie electrică la sarcină de bază din Germania de la plata taxelor de rețea, pe care Germania a pus-o în aplicare în mod ilegal în 2012 și 2013, constituie ajutor de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din tratat, în măsura în care consumatorii respectivi au fost scutiți de plata taxelor de rețea care corespund costurilor de rețea generate de aceștia sau, în cazul în care aceste costuri de rețea sunt mai mici decât taxele de rețea minime reprezentând 20 % din taxele de rețea publicate, de la plata respectivelor taxe de rețea minime.

(2) Ajutorul de stat menționat la alineatul (1) a fost pus în aplicare de Germania cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din tratat și este incompatibil cu piața internă.

Articolul 2

Ajutorul individual acordat în cadrul schemei menționate la articolul 1 nu constituie ajutor dacă, la momentul acordării, acesta îndeplinea condițiile prevăzute în regulamentul adoptat în temeiul articolului 2 din Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului ([116]), în vigoare la data acordării ajutorului.

Articolul 3

(1) Germania recuperează de la beneficiari ajutorul incompatibil acordat în cadrul schemei menționate la articolul 1.

(2) Sumele care trebuie recuperate sunt purtătoare de dobândă de la data la care au fost puse la dispoziția beneficiarilor până la data recuperării lor efective.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([117]).

(4) Germania anulează toate plățile restante ale ajutorului acordat în cadrul schemei menționate la articolul 1, cu efect de la data adoptării prezentei decizii.

Articolul 4

(1) Recuperarea ajutorului acordat în cadrul schemei menționate la articolul 1 este imediată și efectivă.

(2) Germania se asigură că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

Articolul 5

(1) În termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, Germania pune la dispoziția Comisiei următoarele informații:

(a) lista beneficiarilor care au primit ajutor în cadrul schemei menționate la articolul 1 și valoarea totală a ajutorului primit de fiecare dintre aceștia în cadrul schemei;

(b) suma totală (principalul și dobânzile de recuperare) care trebuie recuperată de la fiecare beneficiar;

(c) o descriere detaliată a măsurilor deja adoptate și a celor planificate în vederea conformării cu prezenta decizie;

(d) documente care să demonstreze că beneficiarii au fost somați să ramburseze ajutorul menționat la articolul 1.

(2) Germania informează Comisia despre progresele înregistrate în ceea ce privește măsurile naționale adoptate pentru a pune în aplicare prezenta decizie până la recuperarea ajutorului acordat în cadrul schemei menționate la articolul 1. La simpla solicitare a Comisiei, Germania prezintă fără întârziere informații privind măsurile deja luate și cele planificate pentru conformarea cu prezenta decizie. De asemenea, aceasta furnizează informații detaliate privind valoarea ajutorului și a dobânzilor deja recuperate de la beneficiari.

([116]) Regulamentul (CE) nr. 994/98 al Consiliului din 7 mai 1998 de aplicare a articolelor 92 și 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale (JO L 142, 14.5.1998, p. 1).

([117]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 140, 30.4.2004, p. 1).

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Republicii Federale Germania.

Adoptată la Bruxelles, 28 mai 2018.

Pentru Comisie
Margrethe VESTAGER
Membru al Comisiei